

**GRUPA KAPITAŁOWA
TOWARZYSTWA UBEZPIECZEŃ EUROPA SA**

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA
31 GRUDNIA 2011 ROKU
ZGODNE Z
MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI
SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ
WRAZ Z OPINIĄ NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA**

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANY BILANS	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	10
1. Informacje ogólne	10
2. Skład Grupy	10
3. Skład Zarządu.....	11
4. Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	11
6. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego.....	14
7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	15
8. Nowe standardy, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie.....	16
9. Korekta błędów	17
10. Zmiana szacunków	17
11. Zmiany w sposobie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego	18
12. Istotne zasady rachunkowości	18
13. Sprawozdawczość według segmentów.....	30
14. Wartości niematerialne.....	36
15. Rzeczowe aktywa trwałe.....	37
16. Nieruchomości inwestycyjne	38
17. Połączenia jednostek gospodarczych i nabycia udziałów mniejszości.....	39
18. Aktywa reasekuracyjne	39
19. Regresy i odzyski	39
20. Aktywa finansowe.....	40
21. Leasing.....	43
22. Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności	44
23. Odroczone koszty akwizycji	44
24. Rozliczenia międzyokresowe	45
25. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.....	45
26. Kapitały	45
27. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.....	48
28. Świadczenia pracownicze	49
29. Zobowiązania finansowe	51
30. Zobowiązania ubezpieczeniowe i inne zobowiązania	52
31. Zobowiązania podatkowe, podatek odroczony (rezerwa, aktywa).....	52
32. Rozliczenia międzyokresowe	53
33. Zobowiązania warunkowe.....	54
34. Przychody i koszty	56
35. Podatek dochodowy	62
36. Działalność zaniechana	62
37. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	63
38. Informacje o podmiotach powiązanych.....	63

39. Zarządzanie ryzykiem	70
40. Zarządzanie kapitałem.....	100
41. Struktura zatrudnienia	101
42. Informacja dodatkowa do rachunku przepływów pieniężnych	101
43. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym.....	101
44. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	102

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

	Nota	za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011	2010
Składki zarobione brutto	34.1.	692 570	579 545
Udział reasekuratorów w składkach zarobionych brutto	34.1.	(12 596)	(6 761)
Składki zarobione netto		679 974	572 784
Przychody netto z tytułu inwestycji	34.2.	270 492	301 570
Zrealizowany wynik netto ze sprzedaży instrumentów finansowych i innych aktywów	34.3.	(1 396)	167
Wynik netto z przeszacowań do wartości godziwej instrumentów finansowych i innych aktywów	34.4.	2 503	1 947
Pozostałe przychody operacyjne	34.5	115 971	82 202
Pozostałe przychody		387 570	385 886
Przychody, razem		1 067 544	958 670
Wyplacone odszkodowania i świadczenia brutto	34.6.	(110 296)	(32 425)
Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach i świadczeniach brutto		7 337	4 456
Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	34.7.	87 269	22 045
Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto		(4 721)	(4 170)
Odszkodowania i świadczenia netto		(20 411)	(10 094)
Koszty akwizycji	34.8.	(513 157)	(432 710)
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów	34.9.	156	484
Wynik netto z wyceny kontraktów inwestycyjnych	29.	(176 546)	(207 171)
Pozostałe koszty operacyjne i administracyjne	34.10.	(142 809)	(122 710)
Pozostałe koszty		(832 356)	(762 107)
Odszkodowania, świadczenia i koszty, razem		(852 767)	(772 201)
Zysk przed udzialem w zysku jednostek stowarzyszonych		214 777	186 469
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych po opodatkowaniu		-	-
Zysk brutto		214 777	186 469
Podatek dochodowy	35.	(41 306)	(35 952)
Zysk netto		173 471	150 517
1. Akcjonariuszy jednostki dominującej		173 472	150 517
2. Akcjonariuszy niekontrolujących		(1)	-
Zysk na jedną akcję			
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję w złotych	26.4.	18,36	18,44
Dywidenda na jedną akcję w złotych	37.	-*	10,59

*Rekomendacja Zarządu w sprawie niewypłacania dywidendy z zysku.

Wrocław, dnia 27 lutego 2012 roku

Załączone zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające stanowią integralną część sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW
za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

	<i>za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia</i>	
	2011	2 010
Zysk netto za okres	173 471	150 517
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	268	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	851	-
Inne całkowite dochody	-	-
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	(51)	-
Całkowite dochody netto za okres przypadające na:	174 539	150 517
- akcjonariuszy jednostki dominującej	174 540	150 517
- akcjonariuszy niekontrolujących	(1)	-

Wrocław, dnia 27 lutego 2012 roku

Załączone zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające stanowią integralną część sprawozdania finansowego

**SKONSOLIDOWANY BILANS
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2011 ROKU**

	Nota	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
AKTYWA			
Wartości niematerialne	14.	8 706	8 212
Rzeczowe aktywa trwałe	15.	7 066	3 464
Nieruchomości inwestycyjne	16.	7 640	5 276
Aktywa reasekuracyjne	18.	13 397	9 439
Regresy i odzyski	19.	12 075	5 417
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.	48 541	18 981
Aktywa finansowe	20.	4 412 426	6 062 538
Instrumenty pochodne	20.1	133 726	169 574
Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy	20.2	481 557	803 591
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	20.3	65 155	45 520
Aktywa dostępne do sprzedaży	20.4	57 224	-
Pożyczki i należności	20.5	3 674 764	5 043 853
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	31.	-	1 098
Leasing	21.	-	1 609
Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności	22.	190 057	133 845
Odroczone koszty akwizycji	23.	343 202	346 032
Rozliczenia międzyokresowe	24.	248 275	239 491
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	25.	47 721	31 559
Aktywa, razem		5 339 106	6 866 961

KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA

KAPITAŁ WŁASNY PRZYPADAJĄCY AKCJONARIUSZOM SPÓŁKI		849 378	773 995
Kapitał akcyjny	26.1	37 800	37 800
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		226 317	226 317
Kapitały rezerwowe	26.2	411 789	359 361
Niepodzielony wynik finansowy		173 472	150 517
Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych		1 017	-
Kapitał własny, razem		850 395	773 995

ZOBOWIĄZANIA

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	27.	649 831	710 096
Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracownicze	28.1.	164	82
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.	22 891	16 361
Pozostałe rezerwy		32	97
Zobowiązania finansowe	29.	3 468 271	5 039 614
Instrumenty pochodne		137 124	166 893
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej		347 796	601 679
Zobowiązania finansowe wyceniane w skorygowanej cenie nabycia		2 983 351	4 271 042
Zobowiązania ubezpieczeniowe i inne zobowiązania	30.	218 851	238 649
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	31.	42 379	2 182
Rozliczenia międzyokresowe	32.	86 292	85 885
Zobowiązania, razem		4 488 711	6 092 966
Kapitały i zobowiązania, razem		5 339 106	6 866 961

Wrocław, dnia 27 lutego 2012 roku

Załączone zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające stanowią integralną część sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

	Nota	Kapitał akcyjny	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane/niepokryte straty	Kapitał własny przypadający dla akcjonariuszy mniejszościowych	Razem
Saldo na dzień 1 stycznia 2011		37 800	226 317	359 361	150 517	-	773 995
Zysk netto za rok obrotowy		-	-	-	173 472	(1)	173 471
Inne całkowite dochody za okres		-	-	1 068	-	-	1 068
Całkowite dochody za okres		-	-	1 068	173 472	(1)	174 539
Podział zysków zatrzymanych	26.3.	-	-	85 145	(85 145)	-	-
Dywidenda	26.	-	-	(34 704)	(65 372)	-	(100 076)
Akcje własne	26.2.	-	-	(513)	-	-	(513)
Program Opcji menadżerskich	28.2.	-	-	1 432	-	-	1 432
Nabycie jednostek zależnych		-	-	-	-	1 018	1 018
Saldo na dzień 31 grudnia 2011		37 800	226 317	411 789	173 472	1 017	850 395

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku

	Nota	Kapitał akcyjny	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane/niepokryte straty	Kapitał własny przypadający dla akcjonariuszy mniejszościowych	Razem
Saldo na dzień 1 stycznia 2010		31 500	1 750	239 172	120 359	-	392 781
Zysk netto za rok obrotowy		-	-	-	150 517	-	150 517
Inne całkowite dochody za okres		-	-	-	-	-	-
Całkowite dochody za okres		-	-	-	150 517	-	150 517
Podział zysków zatrzymanych		-	-	120 359	(120 359)	-	-
Emisja akcji		6 300	233 100	-	-	-	239 400
Koszty emisji		-	(8 533)	-	-	-	(8 533)
Pozostałe		-	-	(170)	-	-	(170)
Saldo na dzień 31 grudnia 2010		37 800	226 317	359 361	150 517	-	773 995

Wrocław, dnia 27 lutego 2012 roku

Załączone zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające stanowią integralną część sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH
za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

	Nota	za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011	2010
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Wpływy		3 310 338	4 399 035
- wpływy z tytułu składek ubezpieczeniowych		779 157	691 992
- wpływy z tytułu kontraktów inwestycyjnych		2 314 262	3 621 835
- pozostałe wpływy operacyjne	42.	216 919	85 208
Wydatki		(4 605 176)	(2 904 733)
- zwroty składek		(52 762)	(29 542)
- składki ubezpieczeniowe zapłacone z tytułu reasekuracji		(12 043)	(5 732)
- wydatki z tytułu kontraktów inwestycyjnych		(3 432 239)	(2 123 308)
- odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		(110 276)	(36 708)
- wydatki z tytułu akwizycji		(399 202)	(399 605)
- wydatki o charakterze administracyjnym		(66 947)	(38 783)
- wydatki z tytułu odsetek		(277 407)	(39 581)
- wydatki z tytułu podatku dochodowego		(24 089)	(43 469)
- pozostałe wydatki operacyjne	42.	(230 211)	(188 005)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		(1 294 838)	1 494 302
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy		7 620 964	7 310 979
- zbycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego		2 586	1 487
- zbycie udziałów, akcji i jednostek uczestnictwa		398 522	159 399
- realizacja dłużnych papierów wartościowych		229 377	58 413
- likwidacja lokat terminowych w instytucjach kredytowych		6 685 961	6 825 213
- realizacja pozostałych lokat		21 906	38 437
- odsetki otrzymane		272 284	222 236
- pozostałe wpływy z lokat		10 328	5 794
Wydatki		(6 211 249)	(9 057 497)
- nabycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego		(6 943)	(3 008)
- nabycie udziałów, akcji i jednostek uczestnictwa		(728 512)	(593 736)
- nabycie instrumentów dłużnych		(331 754)	(114 294)
- nabycie lokat terminowych w instytucjach kredytowych		(5 011 763)	(8 101 052)
- nabycie pozostałych lokat		(131 214)	(239 929)
- pozostałe wydatki na lokaty		(1 063)	(5 478)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		1 409 715	(1 746 518)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy		1 018	239 961
- emisja akcji i dopłaty do kapitału		1 018	239 400
- kredyty, pożyczki i emisja dłużnych papierów wartościowych		-	-
- pozostałe wpływy		-	561

Wrocław, dnia 27 lutego 2012 roku

Załączone zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające stanowią integralną część sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH
za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku - kontynuacja

	Nota	za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia	
		2011	2010
Wydatki		(100 588)	(9 094)
- spłata kredytów, pożyczek i wykup własnych dłużnych papierów wartościowych		-	-
- odsetki od kredytów, pożyczek wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych		-	-
- dywidendy wypłacone	26.3.	(100 076)	-
- pozostałe wydatki finansowe		(512)	(9 094)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(99 570)	230 867
			-
Przepływy pieniężne netto, razem		15 307	(21 349)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		31 559	52 902
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		855	6
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	25.	47 721	31 559

Wrocław, dnia 27 lutego 2012 roku

Załączone zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające stanowią integralną część sprawozdania finansowego

ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA („Grupa”) składa się z Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA („jednostka dominująca”, „Spółka”) i spółek zależnych wskazanych w nocie 2 poniżej. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku (dalej „skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000002736.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 272324625.

Jednostka dominująca jest spółką akcyjną z siedzibą we Wrocławiu (Polska), przy ul. Powstańców Śląskich 2-4, której akcje znajdują się w publicznym obrocie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (dalej „GPW”).

Czas trwania jednostki dominującej oraz spółek zależnych jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy są:

- ubezpieczenia majątkowe i osobowe
- ubezpieczenia życiowe.

Podmiotem bezpośrednio dominującym Spółki jest Getin Holding SA. Podmiotem dominującym całej Grupy Getin Holding jest pan Leszek Czarnecki.

2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Spółka oraz następujące spółki zależne:

Nazwa i siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale	
		31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie EUROPA SA z siedzibą we Wrocławiu	Działalność ubezpieczeniowa	100%	100%
Prywatna Spółka Akcyjna Towarzystwo Ubezpieczeń Europa.UA z siedzibą we Lwowie (Ukraina)	Działalność ubezpieczeniowa	90% ¹⁾	-
Prywatna Spółka Akcyjna Towarzystwo Ubezpieczeń Europa.UA Życie z siedzibą we Lwowie (Ukraina)	Działalność ubezpieczeniowa	92% ¹⁾	-

Na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Grupę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Grupy w kapitałach tych jednostek.

- 1) W dniu 29 listopada 2011 roku nastąpiła rejestracja w ukraińskim jednolitym państwowym rejestrze osób prawnych:
 - a) Prywatnej Spółki Akcyjnej „Towarzystwo Ubezpieczeń Europa.UA Życie”. Towarzystwo Ubezpieczeń EUROPA SA posiada 42% udziału w kapitale zakładowym, Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie EUROPA SA posiada 50% udziału w kapitale zakładowym
 - b) Prywatnej Spółki Akcyjnej „Towarzystwo Ubezpieczeń Europa.UA”. Towarzystwo Ubezpieczeń EUROPA SA posiada 50% udziału w kapitale zakładowym, Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie EUROPA SA posiada 40% udziału w kapitale zakładowym

3. Skład Zarządu

W skład Zarządu jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2011 roku wchodził:

Imię i Nazwisko	Stanowisko
Jacek Podoba	Prezes Zarządu
Ewa Lipińska	Wiceprezes Zarządu
Krzysztof Mędrala	Wiceprezes Zarządu
Piotr Sztuba	Wiceprezes Zarządu

W dniu 27 czerwca 2011 roku Rada Nadzorcza Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA powołała do Zarządu Spółki Panią Ewę Lipińską i powierzyła jej funkcję Wiceprezesa Zarządu Spółki. Pani Ewa Lipińska objęła funkcję Wiceprezesa Zarządu Spółki z dniem 11 lipca 2011 roku.

Pan Stanisław Wlazło oraz Pan Bogdan Frąckiewicz, przestali pełnić swoje funkcje w Zarządzie Spółki oraz w Zarządzie spółki zależnej z dniem 31 sierpnia 2011 roku.

4. Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 27 lutego 2012 roku.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Zobowiązania z tytułu umów inwestycyjnych oraz ubezpieczeniowych

Grupa zawiera umowy, które powodują powstanie ryzyka ubezpieczeniowego, ryzyka finansowego albo obu rodzajów ryzyk. Kontrakty ubezpieczeniowe to te umowy, które powodują powstanie znaczącego ryzyka ubezpieczeniowego. Umowy te mogą jednak zawierać również elementy ryzyka finansowego.

Grupa klasyfikuje umowy do odpowiedniej kategorii na następujących zasadach:

Znaczące ryzyko ubezpieczeniowe występuje, gdy zdyskontowana wartość świadczenia wypłacanego z tytułu wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego (bez względu na moment, w którym wystąpi płatność) różni się od zdyskontowanej wartości świadczenia wypłacanego w przypadku, gdy zdarzenie ubezpieczeniowe nie wystąpi, o co najmniej 10% zdyskontowanej wartości świadczenia wypłacanego w przypadku, gdy zdarzenie ubezpieczeniowe nie wystąpi. Umowy inwestycyjne są umowami, które przenoszą ryzyko finansowe nie przenosząc znaczącego ryzyka ubezpieczeniowego.

Aktywa utrzymywane do terminu wymagalności

Grupa dokonała klasyfikacji części obligacji skarbowych do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Grupa zamierza i może utrzymać te aktywa do czasu, gdy staną się one wymagalne.

Nieruchomości inwestycyjne

Do nieruchomości inwestycyjnych Grupa zalicza te nieruchomości, które utrzymuje w posiadaniu ze względu na przychody z czynszów, przyrost ich wartości lub obie te korzyści.

Leasing finansowy

Grupa zaklasyfikowała do leasingu finansowego umowy, na podstawie których oddaje do używania lokale mieszkalne z opcją wykupu po zakończeniu użytkowania. Cena wykupu ustalona w umowach jest istotnie niższa niż wartość godziwa lokali mieszkalnych ustalona na dzień zawarcia umowy. Grupa przenosi wszystkie istotne ryzyka i korzyści wynikające z prawa własności tych nieruchomości na leasingobiorców.

5.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 12.10.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Ubezpieczenia majątkowe i osobowe

W przy ustalaniu rezerwy na skapitalizowaną wartość rent stosowana jest stopa dyskonta w wysokości 0,33%. Rezerwa ustalana jest jako zdyskontowana wartość przyszłych płatności przy założeniu okresu wypłat równemu okresowi płatności dla rent terminowych oraz równemu średniemu trwaniu życia uposażonego dla rent dożywotnich. Przyjęcie deterministycznego okresu płatności dla rent dożywotnich równego wartości oczekiwanej okresu płatności prowadzi do powiększenia rezerwy o dodatkowy margines bezpieczeństwa.

Rezerwa składki liczona jest metodą indywidualną na bazie pro rata temporis (ryzyko rozkładane liniowo w czasie trwania każdej pojedynczej polisy) z wyjątkiem ubezpieczeń z grup: wypadki, kredyty, różne ryzyka finansowe, gdzie rezerwa rozkładana jest w proporcji do szacowanego ryzyka, którego rozkład odbiega w tych grupach od rozkładu jednorodnego w okresie życia polisy.

Test statystyczny rezerwy składek przeprowadza się na podstawie danych własnych Spółki, obejmujących historię szkodową z poprzednich okresów sprawozdawczych. W każdej grupie ubezpieczeń lub produkcie ubezpieczeniowym testowana jest, z zastosowaniem reguł wnioskowania statystycznego, hipoteza zerowa o równomiernym rozkładzie ryzyka przeciwko hipotezie alternatywnej o nierównomiernym rozkładzie ryzyka w czasie trwania okresu ubezpieczenia.

W przypadku, gdy test statystyczny wykaże zasadność odrzucenia hipotezy zerowej:

- a) ustalane są ogólne funkcje wyrażające rozkład ryzyka w czasie trwania okresu ubezpieczenia dla danych grup ubezpieczeń,
- albo
- b) ustalane są szczegółowe funkcje wyrażające rozkład ryzyka w czasie trwania okresu ubezpieczenia dla poszczególnych produktów ubezpieczeniowych, w których rozkład ryzyka w czasie trwania okresu ubezpieczenia nie jest równomierny.

W przypadku, gdy dla danej grupy ubezpieczeń lub produktu ubezpieczeniowego nie ma wystarczającej statystycznej informacji szkodowej, pozwalającej na określenie postaci funkcji rozkładu ryzyka w oparciu o metody statystyczne, ale charakter tej grupy lub produktu pozwala określić bez analizy statystycznej nierównomierny rozkład ryzyka w czasie trwania okresu ubezpieczenia, dopuszczalne jest ustalenie funkcji wyrażającej ten rozkład ryzyka dla danej grupy lub produktu.

W Departamencie Aktuariatnym przeprowadzono analizę dotychczas stosowanych parametrów przy tworzeniu rezerwy składek. Analiza wykazała, że dla wszystkich grup z wyjątkiem grupy 16 stosowane do tej pory parametry są przyjmowane przez testy zgodności. W związku z tym jedynie na grupie 16 przeprowadzono badanie, dzięki któremu uzyskano nowe parametry przyjmowane przez testy zgodności.

Dla wszystkich grup z wyjątkiem grupy 1., 14. i 16. stosowana jest metoda tworzenia rezerwy składki w proporcji do okresu, na który przypada przypis. Dla grup 1, 14 i 16 metoda rozkładu rezerwy składki wynikająca z rozkładu ryzyka.

Dla grupy 1. przyjęto metodę rozkładu rezerwy składki względem ryzyka (w związku z podwyższoną szkodowością w okresie pierwszych 5 miesięcy).

W grupie 14, dla polis ubezpieczenia brakującego wkładu własnego przyjęto metodę rozkładu rezerwy składki wynikającą z rozkładu ryzyka (z podwyższoną szkodowością przez 25,5 miesięcy po pierwszych 10 miesiącach ubezpieczenia). Dla pozostałych produktów z grupy 14, za wyjątkiem produktu ubezpieczenie utraty wartości nieruchomości oraz produktu ubezpieczenia kredytu lombardowego, przyjęto metodę rozkładu rezerwy składki wynikającą z rozkładu ryzyka (z obniżoną szkodowością w okresie pierwszego miesiąca).

Dla produktu ubezpieczenia kredytu lombardowego ustalono nieliniowy rozkład rezerwy składek, inny niż dla pozostałych produktów grupy 14, wynikający ze specyfiki procedur i historii szkodowej tego produktu (z obniżoną szkodowością w okresie pierwszych 6 miesięcy oraz podwyższoną szkodowością w okresie następnych 11 miesięcy).

Dla produktu ubezpieczenie utraty wartości nieruchomości ustalono nieliniowy rozkład rezerwy składek, inny niż dla pozostałych produktów grupy 14. W związku z tym, że odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się w momencie wpisu hipoteki związanej z danym kredytem, przyjęto rozkład ryzyka zakładający rozkład prawdopodobieństwa czasu wpisu hipoteki wyestymowany w oparciu o rejestrowane przez zakład ubezpieczeń momenty wpisów związane z ubezpieczeniami kredytów hipotecznych w okresie pomostowym. Otrzymane parametry są przystosowane do obecnego portfela, potwierdzają to wyniki testów zgodności.

W grupie 16 ustalono nieliniowy rozkład rezerwy składek, wynikający z historii szkodowej tej grupy (obniżona szkodowość przez pierwsze 3 miesiące oraz podwyższona przez kolejne 16 miesięcy).

W zakresie ubezpieczeń majątkowych i osobowych, Grupa dokonuje oszacowania zarówno prognozowanych kosztów szkód zgłoszonych na dzień bilansowy, jak i szkód poniesionych, lecz niezgłoszonych (tzw. IBNR) na dzień bilansowy. Ustalenie ostatecznej wielkości odszkodowań z dużym stopniem pewności może być możliwe dopiero po upływie znaczącego okresu czasu, a dla niektórych rodzajów polis, rezerwa IBNR stanowi większość bilansowego salda rezerwy. Wysokość szkód zgłoszonych i niezgłoszonych jest szacowana przede wszystkim na podstawie przeszłych trendów. Na każdy dzień bilansowy, oszacowania dotyczące odszkodowań za poprzedni rok obrotowy są weryfikowane pod kątem adekwatności i – tam, gdzie to konieczne – rezerwa jest odpowiednio korygowana.

Współczynniki wyrażające udział wartości szkód ujawnionych do końca danego okresu w wartości wszystkich szkód zaistniałych w okresach poprzednich $p(k)$, prognozowany współczynnik szkodowości ULR (ang. *Ultimate Loss Ratio*) oraz współczynniki dostosowujące plany do rzeczywistych wypłat szkodowych modyfikowane są nie rzadziej niż raz w roku i stosowane do wyznaczania rezerw na koniec każdego miesiąca następującego po miesiącu zmiany. W razie zaobserwowania w ciągu roku obrachunkowego istotnych zmian, a także w przypadku znacznych zmian składu lub charakterystyki portfela ubezpieczeń, powyższe parametry mogą być (na wniosek Aktuariusza, w trybie uchwały Zarządu) poddawane modyfikacji w okresach czasu krótszych niż jeden rok.

Dla potrzeb estymacji współczynników szkodowości ULR oraz $p(k)$ definiuje się zakresy ubezpieczeń jak w tabeli poniżej:

Zakresy ubezpieczeń:	1	2	3	4	5	6	7	8	
									rok
Prognozowane współczynniki szkodowości ULR dla kolejnych lat						4,48%			lata poprzednie
	0,30%	7,99%		2,77%	6,66%	4,48%			2008
	0,59%	12,94%	11,71%	11,38%	6,66%	3,12%	0,44%	10,49%	2009
	0,67%	24,58%	3,60%	4,05%	11,78%	4,74%	0,23%	8,36%	2010
									2011

gdzie zakresy ubezpieczeń zostały zdefiniowane w następujący sposób:

Zakres ubezpieczeń	Ryzyko
1	Wypadek
2	Choroby, OC ogólne
3	Przedmioty w transporcie, pozostałe szkody rzeczowe
4	Szkody spowodowane żywiołami
5	Kredyty i gwarancje
6	Różne ryzyka finansowe
7	Ochrony prawnej
8	Świadczenia pomocy

Dla grup 3, 4 oraz 10 parametry nie zostały zaprezentowane, ze względu na brak spodziewanych zobowiązań (innych niż dotychczas rozpoznane rentowe) w obszarze rezerw szkodowych.

Pozostałe informacje na temat ryzyka ubezpieczeniowego oraz jego wpływ na sprawozdanie finansowe przedstawiono w nocie 39.2.

Oszacowania regresowe

W zakresie ubezpieczeń majątkowych i osobowych, Grupa dokonuje oszacowań regresowych.

Model oszacowań regresowych obejmuje produkty z grup, dla których regresowalność jest istotna. Uwzględnia on rozbieżność na 3 główne linie biznesowe: kredyty konsumpcyjne (gr. 14), kredyty hipoteczne (gr. 14) oraz gwarancje (gr. 15).

Dla pierwszej z linii (kredyty konsumpcyjne) przyszłe regresy wyznaczane są metodą rachunku aktuarialnego. W modelu jest brany pod uwagę historyczny poziom poniesionych kosztów windykacji oraz historyczny rozkład opóźnień w realizacji regresów w stosunku do zajścia szkody.

W przypadku pozostałych linii biznesowych należność windykacyjna szacowana jest indywidualnie dla każdej szkody.

Ubezpieczenia na życie

Stopy techniczne stosowane w ubezpieczeniach na życie zawierają się w przedziale 2-3% (bez uwzględnienia produktów typu endowment, strukturyzowanych i UFK), przy czym w przypadku produktów o najdłuższym horyzoncie czasowym stosowana jest stopa techniczna 2%.

Rezerwę ubezpieczeń na życie tworzy się prospektywną metodą aktuarialną z zachowaniem zasady ostrożności. Rezerwa ubezpieczeń na życie uwzględnia koszty obsługi umów i koszty związane z wypłatą odszkodowań i świadczeń. Rezerwy mogą być ustalone sumarycznie dla określonych produktów ubezpieczeniowych pod warunkiem, że dają w przybliżeniu ten sam rezultat, co metoda indywidualna.

Rezerwa ubezpieczeń na życie jest tworzona indywidualnie dla każdej polisy metodami aktuarialnymi prospektywnymi, zgodnie z instrukcjami tworzenia rezerw na życie. Jednym z ważniejszych parametrów jest funkcja (rosnąca zwykle na przedziale pierwszych 36 miesięcy ubezpieczenia), opisująca względną śmiertelność/zachorowalność, często oznaczana w instrukcjach przez g :

$g(m) = \min\{b; a + (b-a) \cdot (m/36)^2\}$, gdzie $m=0,1,2,\dots$ - bieżący miesiąc ubezpieczenia.

W każdym kolejnym miesiącu ubezpieczenia ogólna wartość tablicowa dotycząca ryzyka śmiertelności / zachorowalności jest pomniejszana przez multiplikatywny współczynnik $g(m)$, gdzie m oznacza liczbę miesięcy, jaka upłynęła od chwili podpisania umowy.

Parametry funkcji są zamieszczone w instrukcjach tworzenia rezerw, okresowo sprawdzana jest adekwatność tych parametrów (najczęściej testowany jest tylko parametr a , parametr b dla ostrożności jest utrzymywany na bezpiecznym poziomie - przykładowo dla ryzyka śmiertelności zazwyczaj przyjmuje on wartość 0,7).

Pozostałe informacje na temat ryzyka ubezpieczeniowego oraz jego wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawiono w nocie 39.

Rozliczenia międzyokresowe

Koszty poniesione w okresie sprawozdawczym dotyczące wieloletnich kontraktów inwestycyjnych związanych z UFK ze składką regularną, które dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych, są odraczane w czasie i prezentowane w rozliczeniach międzyokresowych kosztów. Metodologia rozkładu kosztów akwizycji dla tych kontraktów polega na podziale kosztów w proporcji do zdyskontowanych dodatnich przepływów pieniężnych. Sposób ustalenia wysokości aktywowanych kosztów akwizycji został przedstawiony w nocie 10.

Utrata wartości firmy

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok. Ponadto na każdą datę sprawozdawczą ocenia się, czy nie wystąpiły przesłanki utraty wartości firmy. Pozostałe informacje dotyczące testu na utratę wartości firmy przedstawiono w nocie 14.

Podział pozycji bilansowych na krótkoterminowe i długoterminowe

Każda pozycja aktywów i zobowiązań, w odniesieniu do których Grupa spodziewa się rozliczenia w ciągu 12 miesięcy po dacie bilansowej jest klasyfikowana jako krótkoterminowa, zaś pozostałe – jako długoterminowe.

6. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”). Wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są po zaokrągleniu do tysiąca PLN, w związku z tym mogą wystąpić przypadki matematycznej niezgodności pomiędzy poszczególnymi notami sprawozdań.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego – 31 grudnia 2011 roku. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

6.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez UE. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad

rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

6.2. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacyjna sprawozdania finansowego

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski, z wyjątkami wymienionym i poniżej. Walutą funkcjonalną Prywatnej Spółki Akcyjnej „Towarzystwo Ubezpieczeń Europa.UA Życie” oraz Prywatnej Spółki Akcyjnej „Towarzystwo Ubezpieczeń Europa.UA” jest hrywna ukraińska.

7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2011 roku:

- Zmiany do MSR 24 Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych (znowelizowany w listopadzie 2009) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub później. Celem tych zmian jest uproszczenie i doprecyzowanie definicji podmiotu powiązanego. Nowelizacja usunęła wymóg ujawniania informacji w odniesieniu do transakcji z podmiotem powiązanym w stosunku do rządu, który sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą lub ma na nią znaczący wpływ oraz w stosunku do innej jednostki, która jest podmiotem powiązanym, ponieważ ten sam rząd sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą i tą drugą jednostką lub ma na nie znaczący wpływ. Zastosowanie tych zmian nie miało istotnego wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności Grupy, ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Grupy,
- Zmiany do KIMSF 14 MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności: przedpłaty minimalnych wymogów finansowania – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub później. Zmiana ta usuwa niezamierzone skutki KIMSF 14 dotyczące dobrowolnych wpłat na cele emerytalne w sytuacji, gdy istnieją wymogi minimalnego finansowania. Zastosowanie tych zmian nie miało istotnego wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy,
- KIMSF 19 Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub później. KIMSF 19 objaśnia zasady rachunkowości stosowane w sytuacji, gdy w wyniku renegotjacji przez jednostkę warunków jej zadłużenia zobowiązanie zostaje uregulowane poprzez emisję instrumentów kapitałowych dla wierzyciela przez dłużnika. Zastosowanie tej interpretacji nie miało istotnego wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy,
- Zmiany do MSR 32 Instrumenty finansowe: prezentacja: Klasyfikacja emisji praw poboru. Zmiana precyzuje, w jaki sposób należy ujmować określone prawa poboru w sytuacji, gdy emitowane instrumenty finansowe są denominowane w walucie innej niż waluta funkcjonalna emitenta. Zastosowanie tych zmian nie miało istotnego wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF (opublikowane w maju 2010 roku) – część zmian ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku, a część dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku. Zastosowanie tych zmian nie miało istotnego wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy,
- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: transfer aktywów finansowych* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później, Zastosowanie tych zmian nie miało istotnego wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy
- Zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: ograniczone zwolnienie z obowiązku prezentowania danych porównawczych wymaganych przez MSSF 7 dla stosujących MSSF po raz pierwszy – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub później. Zastosowanie tych zmian nie miało istotnego wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

8. Nowe standardy, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- Faza pierwsza standardu MSSF 9 *Instrumenty Finansowe: Klasyfikacja i wycena* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE. W kolejnych fazach Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zajmie się rachunkowością zabezpieczeń i utratą wartości. Zastosowanie pierwszej fazy MSSF 9 będzie miało wpływ na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych Grupy. Grupa dokona oceny tego wpływu w powiązaniu z innymi fazami, gdy zostaną one opublikowane, w celu zaprezentowania spójnego obrazu,
- Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy: Realizacja podatkowa aktywów* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- MSSF 11 *Wspólne przedsięwzięcia* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- MSSF 13 *Wycena według wartości godziwej* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- Zmiany do MSR 19 *Świadczenia pracownicze* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych: Prezentacja pozycji pozostałych całkowitych dochodów* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- KIMSF 20 *Koszty usuwania nadkładu w fazie produkcyjnej w kopalni odkrywkowej* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- Zmiany do MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja: Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- MSR 27 *Jednostkowe sprawozdania finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,

- MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólne przedsięwzięcia – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.

Grupa planuje wprowadzić powyższe standardy oraz interpretacje odpowiednio dla okresów rocznych, dla których mają zastosowanie. Zarząd ocenia, że nowe standardy i interpretacje, za wyjątkiem MSSF 9, MSSF 10, MSSF 13 nie będą miały istotnego wpływu na sytuację finansową Grupy ani na wyniki działalności oraz na jej przyszłe sprawozdania finansowe. Zarządy Spółek Grupy są obecnie na etapie oceny wpływu MSSF 9, MSSF 10, MSSF 13 na sytuację finansową, wyniki działalności oraz na przyszłe sprawozdania finansowe.

9. Korekta błędów

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok bieżący nie miały miejsca korekty sprawozdań za lata ubiegłe.

10. Zmiana szacunków

W skutek wystąpienia nowych okoliczności mających wpływ na adekwatność zobowiązania ubezpieczeniowego w okresie sprawozdawczym nastąpiła zmiana metodologii w zakresie tworzenia rezerwy na ryzyka niewygasłe. Do października 2011 włącznie Grupa do wyznaczenia poziomu szkodowości, wykorzystywanego do rezerwy na ryzyka niewygasłe, posługiwała się danymi historycznymi (z ostatnich 12 miesięcy). Ponieważ w nowych okolicznościach oparcie się wyłącznie na danych historycznych mogłoby doprowadzić do błędnego wyniku i niepoprawnego oddania zobowiązań Grupy od listopada 2011 roku, metodologia wyznaczania całkowitego kosztu szkodowości uwzględnia przewidywaną ostateczną szkodowość (ULR) oraz ponoszone koszty akwizycji i koszty administracyjne. Powstały w ten sposób całkowity koszt pomniejszany jest o przyszłe składki.

Poniższa tabela odzwierciedla wpływ zmiany metodologii na wartość rezerw Grupy na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz wpływ na wynik finansowy i aktywa netto w okresie 12 miesięcy zakończonych dnia 31 grudnia 2011 roku:

	Pierwotna wartość	Wartość po zmianie	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na aktywa netto
Rezerwa na ryzyka niewygasłe	11 890	32	11 858	9 605
Udział reasekuratora w rezerwie na ryzyka niewygasłe	(6 784)	(4)	(6 780)	(5 492)
Razem zmiany			5 078	4 113

W okresie sprawozdawczym w Towarzystwie Ubezpieczeń na Życie EUROPA SA nastąpiła zmiana szacunków w zakresie rozkładu kosztów pozyskania wieloletnich kontraktów inwestycyjnych związanych z UFK ze składką regularną. W wyniku uzyskania nowych informacji oraz zdobycia większego doświadczenia przy wycenie przedmiotowych odroczonej kosztów na 31 grudnia 2011 roku Grupa uaktualniła parametry produktu oraz uwzględniła istotne zaobserwowane zjawiska towarzyszące zdarzeniom ubezpieczeniowym związanym z tą linią produktową.

W porównaniu do dotychczasowej metody wyznaczania rozkładów kosztów w przepływach miesięcznych zaktualizowana metoda uwzględnia dodatkowe koszty generowane przez tę linię produktową (m.in. pochodzące z systemu alokacji kosztów stosowanego w Spółce - koszty wdrożenia i administracyjne) oraz koszt zaangażowania kapitału finansującego wydatki na pozyskanie kontraktów. Ostrożnie założono brak rozpoznania przychodów z lokat dotyczących dodatnich przepływów pieniężnych linii produktowej, realizowanych w końcowej fazie przewidywanego trwania polis. W przyjętym zaktualizowanym rozkładzie kosztów uwzględniono przewidywane rezygnacje oraz zgony. Ponadto uaktualniono założenia o poziomach rezygnacji ubezpieczonych oraz kształtowania się wartości jednostek uczestnictwa, na podstawie analiz danych historycznych linii produktowej oraz przewidywanego przyszłego scenariusza rozwoju tych parametrów, z uwzględnieniem specyfiki produktowej oraz przy zastosowaniu zasady ostrożnego podejścia. Urealniono również współczynnik opisujący ryzyko śmiertelności ubezpieczonej populacji, na podstawie danych historycznych, przy zachowaniu zasady ostrożnego podejścia. W zaktualizowanym podejściu wyznaczania rozkładu kosztów w czasie uaktualniono ponadto stopę dyskontową, według rentowności 10-letnich obligacji skarbowych na datę bilansową (5,89% w skali roku).

Poniższa tabela odzwierciedla wpływ zmiany metody na wartość rozliczeń międzyokresowych Grupy na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz wpływ na wynik finansowy i aktywa netto w okresie 12 miesięcy zakończonych dnia 31 grudnia 2011 roku:

	Pierwotna wartość	Wartość po zmianie	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na aktywa netto
Rozliczenia międzyokresowe	244 391	248 275	3 884	3 146
Razem zmiany	244 391	248 275	3 884	3 146

11. Zmiany w sposobie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego

W okresie sprawozdawczym nie nastąpiły zmiany w sposobie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

12. Istotne zasady rachunkowości

12.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Towarzystwa Ubezpieczeń Europa SA oraz sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzone za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzone są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Spółka ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną danej jednostki.

12.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na PLN przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji w bankach obsługujących Grupę.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na PLN przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31.12.2011	31.12.2010
USD	3,4174	2,9641
EUR	4,4168	3,9603
RUB	0,1061	0,097
UAH	0,4255	0,3722
CHF	3,6333	3,1639

12.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Maszyny i urządzenia techniczne	10 lat
Urządzenia biurowe	5 lat
Środki transportu	5 lat
Komputery	3 lata

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego. Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

12.4. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym powstały.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy/ wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części Rzeczowe aktywa trwałe aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości. Gdy Grupa kończy budowę lub wytworzenie nieruchomości inwestycyjnej, różnicę między ustaloną na ten dzień wartością godziwą tej nieruchomości a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w rachunku zysków i strat.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

W okresie sprawozdawczym i okresie porównywalnym Grupa nie posiadała nieruchomości inwestycyjnych w budowie.

12.5. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone, (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac badawczych i rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa stosuje, z uwzględnieniem okresu przydatności ekonomicznej, następujące stawki amortyzacyjne dla wartości niematerialnych:

- oprogramowanie - 10%-50%,
- patenty, licencje - okres przydatności ekonomicznej ustalany indywidualnie.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Okres użytkowania dla głównych typów wartości niematerialnych i prawnych wynosi 10 lat. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujemnie się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

12.6. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę wartości godziwej kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji. Wyniki testu na utratę wartości zostały przedstawione w notce 14.

12.7. Należności z tytułu leasingu

Spółki Grupy były stronami umów, na podstawie których oddają do odpłatnego używania lokale mieszkalne przez uzgodniony okres. Umowy zawierały opcję wykupu po zakończeniu okresu użytkowania.

W przypadku umów zaklasyfikowanych jako umowy leasingu finansowego, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w bilansie jako należność w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Opłaty leasingowe są dzielone na przychody finansowe i zmniejszenie salda należności w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy zwrotu z pozostałej do spłaty należności.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa nie była stroną takich umów.

12.8. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujemnie się w odrębnej pozycji rachunku wyników.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu z tytułu utraty wartości, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

12.9. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, wartości niematerialnych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstaje w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

12.10. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- Pożyczki udzielone i należności,

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż: (i) wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy; (ii) wyznaczone jako dostępne do sprzedaży; (iii) spełniające definicję pożyczek i należności. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Grupa prezentuje w odrębnej pozycji wynik z przeszacowań do wartości godziwej oraz odsetki od takich instrumentów. Różnice pomiędzy skorygowaną ceną nabycia a ceną nabycia ujmowane są w rachunku zysków i strat. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) Jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) Został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy

pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Przeszacowania do wartości godziwej oraz zrealizowane zyski/ straty są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu Grupa klasyfikuje jednostki uczestnictwa, certyfikaty strukturyzowane i obligacje Skarbu Państwa stanowiące aktywa przeznaczone na pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz zobowiązań z tytułu kontraktów inwestycyjnych. Do tej kategorii Grupa klasyfikuje również aktywa dotyczące ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych. Tym samym, przyjęta klasyfikacja tych aktywów eliminuje lub znacząco ogranicza niedopasowanie w zakresie wyceny i rozpoznawania aktywów i zobowiązań Grupy wobec ubezpieczających.

Wycena dłużnych papierów wartościowych dokonywana jest w oparciu o ceny z aktywnego rynku na dany dzień. Wartość dłużnego papieru wartościowego notowanego na rynku regulowanym ustala się na podstawie ostatniej transakcji w okresie sprawozdawczym na Elektronicznym Rynku Skarbowych Papierów Wartościowych (ERSPW) MTS-CeTO S.A. w Warszawie. W przypadku braku transakcji danym instrumentem na ostatnim notowaniu wartość godziwą ustala się na podstawie najlepszej oferty kupna wystawionej na ostatnim notowaniu, ceny kupna z fixingu lub ostatniej transakcji z poprzednich notowań. W przypadku, gdy wyżej wymienione sposoby ustalenia ceny dłużnego papieru wartościowego nie pozwalają na określenie realnej wartości danego instrumentu, możliwe jest ustalenie ceny na podstawie ceny kupna z informacyjnych kwotowań dłużnych papierów wartościowych w finansowym systemie informacyjnym Reuters, ceny kupna danego instrumentu oferowanej przez bank, ceny z ostatniej transakcji lub ostatniej oferty kupna w okresie sprawozdawczym na GPW.

Wartość udziałowego papieru wartościowego notowanego na rynku regulowanym ustala się na podstawie ostatniej transakcji w okresie sprawozdawczym na GPW. W przypadku braku transakcji danym instrumentem na ostatnim notowaniu wartość godziwą ustala się na podstawie ostatniej oferty kupna wystawionej na ostatnim notowaniu lub ostatniej transakcji z poprzednich notowań. Jednostki uczestnictwa wycenia się według wartości ustalonej przez fundusz inwestycyjny na podstawie wartości aktywów netto tego funduszu, przypadających na jednostkę. Wartość certyfikatów strukturyzowanych będących papierami wartościowymi o zmiennej stopie dochodu ustalana jest na podstawie ceny kupna z informacyjnych kwotowań banku emitenta. Wycena opcji wbudowanych w papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu podlega okresowej weryfikacji, która dokonywana jest na podstawie narzędzi do wyceny opcji dostępnych w serwisie informacyjnym Bloomberg.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczonego ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy. W przypadku dłużnych papierów wartościowych odsetki naliczone przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej ujmuje się w pozycji „Przychody netto z inwestycji”, a w kapitale z aktualizacji wyceny ujmuje się różnicę pomiędzy wartością godziwą a wartością według skorygowanej ceny nabycia.

Pożyczki udzielone i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Wartość bilansowa równa jest wypłaconemu kapitałowi powiększonemu o naliczone i nieotrzymane odsetki; odsetki naliczone metodą efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Do tego portfela Grupa również zalicza należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

12.11. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składników aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

12.11.1. Aktywa ujmowane według skorygowanej ceny nabycia

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że ma miejsce utrata wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według skorygowanej ceny nabycia, to kwota odpisu z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego skorygowanej ceny nabycia.

12.11.2. Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Taka utrata wartości nie może być odwracana w kolejnych okresach.

12.11.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

12.12. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do rachunku zysków i strat.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuację, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

12.13. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę walut (swapy walutowe). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone na wynik finansowy netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana poprzez odniesienie do wartości rynkowej podobnych instrumentów. Wartość godziwa opcji ustalana jest na podstawie wyceny kontrahentów. Wycena opcji przekazywana przez kontrahentów podlega okresowej weryfikacji, która dokonywana jest na podstawie narzędzi do wyceny opcji dostępnych w serwisie informacyjnym Bloomberg.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

12.14. Aktywa reasekuracyjne

Grupa ceduje ryzyka ubezpieczeniowe na reasekuratorów w toku zwykłej działalności operacyjnej. Aktywa reasekuracyjne obejmują przede wszystkim udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych. Kwoty rozliczeń z reasekuratorami są szacowane w sposób zgodny z właściwymi reasekurowanymi polisami i umowami reasekuracyjnymi.

Testy na utratę wartości aktywów reasekuracyjnych są przeprowadzane wtedy, gdy zaistnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości. Odpis z tytułu utraty wartości aktywów reasekuracyjnych tworzony jest wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki wskazujące na to, że Grupa może nie otrzymać wszystkich należnych kwot w myśl warunków umów oraz gdy wartość takiego odpisu można określić w wiarygodny sposób.

12.15. Regresy i odzyski

W przypadku niektórych rodzajów ubezpieczeń Grupa po dokonaniu wypłaty odszkodowania lub świadczenia przejmuje roszczenia wobec osób trzecich (regresy) lub prawo własności do ubezpieczonego majątku (odzyski).

Grupa dokonuje szacunków przyszłych regresów i odzysków jako wartości, które w przyszłości zmniejszą zobowiązania Grupy z tytułu wypłat odszkodowań.

Zarówno odzyski już przejęte od ubezpieczonych, jak i zgodnie z MSR 37, oszacowana wartość przewidywanych przyszłych regresów i odzysków ujmowana jest w aktywach bilansu w pozycji „Regresy i odzyski”.

Zmiana stanu wartości regresów i odzysków, ujęte w księgach rachunkowych w danym okresie pomniejszają koszty utworzenia rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia tego okresu.

W okresie sprawozdawczym i porównywalnym odzyski nie wystąpiły.

12.16. Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności

Należności ubezpieczeniowe są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów aktywów. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych należności, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

12.17. Podatki

12.17.1. Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

12.17.2. Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych z wyjątkiem sytuacji, gdy:

- rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową, oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty z wyjątkiem:

- sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową, oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Spółki Grupy kompensują ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiadają możliwości do wyegzekwowania tytułu prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

12.18. Odroczone koszty akwizycji

Koszty prowizji oraz pozostałe koszty akwizycji poniesione w okresie sprawozdawczym w związku z pozyskaniem nowych lub odnowieniem istniejących umów ubezpieczeniowych, które dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych, są odraczane do wysokości, w jakiej pokrycie takich kosztów gwarantują składki dotyczące przyszłych okresów. Odroczone koszty akwizycji w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych są kapitalizowane i amortyzowane proporcjonalnie do zapadalności rezerwy składek. Aktywowane koszty akwizycji w ubezpieczeniach na życie rozliczane są w czasie wg metody analogicznej do metody stosowanej przy wyliczaniu rezerwy składek lub ubezpieczeń na życie. Istotne motywacyjne formy uzyskiwania wyższego wolumenu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego (koszty marketingu, konkursy sprzedażowe) mogą być rozkładane w czasie indywidualnie, zgodnie z przewidywanym czasem trwania ochrony ubezpieczeniowej. Wszystkie pozostałe koszty akwizycji są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

Koszty poniesione w okresie sprawozdawczym dotyczące ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych, które dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych, są odraczane w czasie i prezentowane w rozliczeniach międzyokresowych kosztów. Metodologia rozkładu kosztów akwizycji dla tych kontraktów polega na podziale kosztów w proporcji do zdyskontowanych dodatnich przepływów pieniężnych.

Odroczone koszty akwizycji są weryfikowane pod kątem utraty wartości poprzez ich uwzględnienie w teście adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

12.19. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

12.20. Kapitał własny

12.20.1. Kapitał akcyjny

Kapitał akcyjny ujmowany jest w księgach rachunkowych w wartości nominalnej, zgodnej z postanowieniami statutu Spółki i zarejestrowanej w Krajowym Rejestrze Sądowym („KRS”).

12.20.2. Kapitały rezerwowe

Kapitał zapasowy obejmuje ustawowe odpisy z zysków generowanych w poprzednich latach obrotowych, a także nadwyżki z podziału zysku ponad wymagany ustawowo odpis. Kapitał zapasowy tworzony jest i podlega dystrybucji zgodnie z postanowieniami Kodeksu Spółek Handlowych (Dz.U. nr 94 poz. 1037 z 2000 r. z późniejszymi zmianami, dalej „KSH”) oraz statutu Spółki.

Kapitał rezerwowy związany z wahaniami szkodowości dotyczy części wypracowanego przez Grupę zysku netto, która jest wyłączona z podziału w związku z obowiązującymi w Polsce przepisami nakazującymi tworzenie

kapitałów rezerwowych na wyrównanie szkodowości. Kapitał rezerwowy związany z wahaniami szkodowości jest wydzielony głównie dla ryzyka ubezpieczeniowego w grupie 14 i jest aktualizowany na koniec każdego roku obrotowego.

12.20.3. Niepodzielony wynik finansowy

W pozycji „Niepodzielony wynik finansowy” wykazywany jest wynik lat ubiegłych, który nie został podzielony/pokryty przez akcjonariuszy.

Podział zysku (względnie pokrycie straty) Spółki i Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie EUROPA S.A. do roku 2006 włącznie dokonywany był wyłącznie w odniesieniu do zysku (straty) wykazanego w sprawozdaniu finansowym Spółki i Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie EUROPA S.A. sporządzonym wg Polskich Standardów Rachunkowości. Począwszy od 2007 roku podział zysku (względnie pokrycie straty) Spółki i Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie EUROPA S.A. dokonywany jest w odniesieniu do zysku (straty) wykazanego w sprawozdaniu finansowym Spółki i Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie EUROPA S.A. sporządzonym wg MSSF.

12.19.4. Dywidendy

Dywidendy z tytułu akcji zwykłych są ujmowane jako zobowiązanie w okresie, w którym zostały zadeklarowane i zatwierdzone przez akcjonariuszy.

12.21. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

12.21.1. Rezerwy na odszkodowania

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych opiera się na szacowanym ostatecznym koszcie wszystkich odszkodowań, które nie zostały rozliczone na dzień bilansowy, niezależnie od tego, czy zostały one zgłoszone, czy nie, i jest powiększona o koszty likwidacji.

Rezerwę na bezpośrednie koszty likwidacji szkód tworzy się w oparciu o współczynniki obliczane dla poszczególnych grup ubezpieczeń.

Rezerwę na pośrednie koszty likwidacji ustala się jako iloczyn wyrażonego w miesiącach średniego czasu likwidacji szkody i średnich miesięcznych pośrednich kosztów likwidacji z ostatnich 3 miesięcy. Rezerwę na pośrednie koszty likwidacji przypisuje się proporcjonalnie do rezerw na odszkodowania zgłoszone i nie wypłacone, rezerw IBNR z uwzględnieniem podziału na grupy ubezpieczeń oraz rezerwy rentowe.

Podstawowe założenia dotyczące rezerw techniczno-ubezpieczeniowych zostały opisane w nocie 5.2.

12.21.2. Rezerwa składek

Część przypisu składki, która przypada na następne okresy sprawozdawcze jest odraczana jako rezerwa składek. Zmiana wartości rezerwy składek jest rozpoznawana w rachunku zysków i strat w celu rozłożenia przychodów na cały okres ubezpieczanego ryzyka.

Rezerwę składek tworzy się jako składkę przypisaną przypadającą na przyszłe okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka jest przypisana lub w relacji do stopnia ryzyka przewidywanego w następnych okresach sprawozdawczych. Rezerwę składek ustala się metodą indywidualną, w odniesieniu do każdej umowy oddzielnie.

12.21.3. Rezerwy ubezpieczeń na życie

Wartość rezerwy ubezpieczeń na życie w ubezpieczeniach na życie tworzona jest prospektywną metodą aktuarialną, indywidualnie dla każdej umowy ubezpieczenia.

Wartość rezerwy ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający w ubezpieczeniach na życie jest ustalona w wysokości wartości lokaty dokonanej zgodnie z postanowieniami zawartej umowy ubezpieczenia na życie.

12.21.4. Test adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Co pół roku Grupa wykonuje test adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, którego celem jest upewnienie się co do wystarczalności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych pomniejszonych o odroczone koszty akwizycji na pokrycie przewidywanych zobowiązań z istniejących kontraktów ubezpieczeniowych. Na potrzeby tego testu, Grupa korzysta z najlepszych aktualnych oszacowań przepływów środków pieniężnych wynikających z umów ubezpieczeniowych, kosztów likwidacji szkód oraz kosztów obsługi polis. Jeżeli ocena wykaże, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest niewystarczająca w stosunku do oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, wówczas cała różnica jest bezzwłocznie ujmowana w rachunku zysków i strat poprzez utratę wartości odroczonego kosztu akwizycji lub/i utworzenie dodatkowych rezerw.

12.22. Zobowiązania finansowe i inne zobowiązania

W momencie początkowego ujęcia, zobowiązania finansowe są ujmowane w wartości nabycia, stanowiącej wartość godziwą otrzymanych środków pieniężnych, która nie obejmuje kosztów uzyskania kredytu/ pożyczki.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odpisów wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

12.22.1. Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające.

12.22.2. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Do tej kategorii Grupa klasyfikuje zobowiązania wynikające z Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych oraz zobowiązania z tytułu kontraktów inwestycyjnych opartych o certyfikaty strukturyzowane. Powyższa klasyfikacja eliminuje lub znacząco ogranicza niedopasowanie w zakresie rozpoznawania zobowiązań i aktywów stanowiących pokrycie tych zobowiązań.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty lub przychody finansowe.

12.22.3. Zobowiązania finansowe wyceniane w skorygowanej cenie nabycia

W momencie początkowego ujęcia, zobowiązania finansowe wyceniane w skorygowanej cenie nabycia są ujmowane w wartości nabycia, stanowiącej wartość godziwą otrzymanych środków pieniężnych, która nie obejmuje kosztów uzyskania tych środków. Zobowiązania te wyceniane są w skorygowanej cenie nabycia przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

12.22.4. Inne zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

Pozostałe zobowiązania obejmują przede wszystkim zobowiązania z tytułu prowizji należnych współpracującym podmiotom. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Do rozliczeń międzyokresowych Grupa kwalifikuje kwoty zaliczane do kosztów bieżącego okresu, których pokrycie nastąpi w przyszłości. Pozycja ta obejmuje głównie udziały w zyskach dla współpracujących podmiotów

oraz koszty reasekuracji biernej.

12.23. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

12.23.1. Przypis składki

Przychody z tytułu przypisu składki są ujmowane w terminie wystawienia polisy i zarachowywane proporcjonalnie do upływu okresu ochrony ubezpieczeniowej.

Szacunki dotyczące przypisu składki, której Grupa nie otrzymała na dzień bilansowy a dotyczą bieżącego okresu są dokonywane w oparciu o dane historyczne i ujmowane w przypisie składki zarachowanej.

12.23.2. Przychody inwestycyjne

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich naliczenia, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej lub właściwej dla danego składnika aktywów stopy zmiennej. Przychody inwestycyjne netto obejmują także amortyzację dyskonta oraz dywidendy.

12.23.3. Zrealizowane zyski i straty ujęte w rachunku zysków i strat

Zrealizowane zyski i straty z tytułu sprzedaży aktywów finansowych są obliczane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży netto oraz pierwotną lub skorygowaną ceną nabycia. Zrealizowane zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie dokonania transakcji sprzedaży.

12.23.4. Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

12.23.5. Przychody z tytułu zarządzania Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi i opłaty dystrybucyjne

Przychody z tytułu opłaty administracyjnej, opłaty od wyników związanych z inwestowaniem w jednostki uczestnictwa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych, opłaty z tytułu zarządzania aktywami w portfelu oraz przychody z tytułu opłaty na pokrycie kosztów związanych z tworzeniem i dystrybucją produktu, ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałych przychodów operacyjnych w momencie ich naliczenia.

12.23.6. Przychody z tytułu wynajmu (leasingu finansowego)

Przychody z tytułu leasingu finansowego ujmowane są w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto.

12.24. Odszkodowania i świadczenia

W pozycji „Odszkodowania i świadczenia” ujmuje się wszelkie wypłaty i obciążenia dokonywane w okresie sprawozdawczym z tytułu odszkodowań i świadczeń za szkody i wypadki powstałe w okresie sprawozdawczym i w okresach ubiegłych (w tym również świadczenia rentowe i wykupy w ubezpieczeniach na życie), łącznie z kosztami likwidacji szkód i windykacji regresów, pomniejszone o otrzymane zwroty, regresy i wszelkie odzyski (w tym również odzyski ze sprzedaży pozostałości po szkodach). Koszty likwidacji szkód i windykacji regresów obejmują również koszty postępowania spornego. Pozycja obejmuje również odszkodowania i świadczenia z tytułu koasekuracji, w części przypadającej na udział zakładu ubezpieczeń, oraz rozliczone przez cedentów odszkodowania i świadczenia przypadające na zakład ubezpieczeń z tytułu reasekuracji czynnej.

12.24. Wynik netto z wyceny kontraktów inwestycyjnych

W pozycji "Wynik netto z wyceny kontraktów inwestycyjnych" odnoszone są skutki wyceny zobowiązań z tytułu kontraktów inwestycyjnych i instrumentów finansowych odwzorowujących profil wypłaty z tych kontraktów inwestycyjnych.

12.25. Świadczenia pracownicze

Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w rachunku zysków i strat.

12.26. Płatności w formie akcji

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące wyników i świadczenia pracy bądź usług, kończącym się w dniu, w którym określone pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii Zarządu Spółki na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

12.27. Pozostałe koszty operacyjne i administracyjne

Pozostałe koszty operacyjne i administracyjne obejmują koszty poniesione w okresie sprawozdawczym. Do pozostałych kosztów Grupa kwalifikuje koszty pośrednio związane ze sprzedażą ubezpieczeń i kontraktów inwestycyjnych, a skala tych kosztów jest odzwierciedleniem sprzedaży w okresie sprawozdawczym. Pozostałe koszty operacyjne obejmują amortyzację odroczonej kosztów dotyczących ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych. Do kosztów administracyjnych Grupa kwalifikuje koszty ogólnego zarządu.

12.28. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

12.29. Umowa gwarancji finansowych

Umowa gwarancji finansowych zobowiązuje jej wystawcę do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę jaką poniesie z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego.

Umowa gwarancji finansowej w momencie znacznego transferu ryzyka spełnia wymogi umowy ubezpieczeniowej. Grupa nie posiada umów gwarancji finansowych.

13. Sprawozdawczość według segmentów

Kryterium wydzielenia segmentu stanowi sposób, w jaki prowadzona jest działalność oraz rodzaj i zakres informacji wykorzystywanych przez zarządzających w danej jednostce.

Za segment operacyjny uznaje się rodzaj działalności, podlegający regularnej ocenie przez organy odpowiedzialne za podejmowanie decyzji operacyjnych, w tym dotyczących sposobu alokacji zasobów w ramach ocenianego segmentu. Dane pochodzą z raportów wewnętrznych wykorzystywanych przez kierownictwo Grupy do oceny wyników działalności danego segmentu. Prezentacja poszczególnych pozycji jest zgodna z podejściem wykorzystywanym w sprawozdawczości zarządczej.

W związku z powyższym działalność operacyjna Grupy została podzielona na trzy podstawowe segmenty: Segment ubezpieczeń majątkowych i osobowych, Segment ubezpieczeń na życie oraz Segment kontraktów inwestycyjnych.

Grupa nie prowadzi działalności zdywersyfikowanej pod względem geograficznym. Operacje skoncentrowane są na rynku polskim – podstawową bazę klientów stanowią krajowe osoby fizyczne i podmioty gospodarcze oraz klienci zagraniczni funkcjonujący na polskim rynku. W okresie sprawozdawczym spółki utworzone na terytorium Ukrainy nie prowadziły działalności ubezpieczeniowej.

Segment ubezpieczeń majątkowych i osobowych

Segment ubezpieczeń majątkowych i osobowych w ujęciu zarządczym obejmuje ubezpieczenia majątkowe zaciągniętych kredytów gotówkowych oraz hipotecznych, a także ubezpieczenia turystyczne. Najważniejsze produkty tworzące ten segment to: ubezpieczenie niskiego wkładu własnego, ubezpieczenie od utraty pracy, ubezpieczenie utraty wartości nieruchomości, ubezpieczenie kredytu w okresie pomostowym, gwarancje dla biur nieruchomości, ubezpieczenie kosztów leczenia, ubezpieczenie na wypadek czasowej niezdolności do pracy, czy ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków.

Segment ubezpieczeń na życie

Segment ubezpieczeń na życie w ujęciu zarządczym obejmuje ofertę skierowaną do banków oraz instytucji pośrednictwa finansowego udzielających kredytów hipotecznych, gotówkowych, ratalnych, oraz samochodowych. Celem oferty jest zabezpieczenie finansowe banku udzielającego kredytu, a także ubezpieczonego i jego rodziny, przed niemożnością spłaty zaciągniętego kredytu z powodu śmierci lub niezdolności do zarabkowania ubezpieczonego kredytobiorcy. Oferta zawiera szeroki wachlarz produktów ubezpieczeniowych, oferowanych we współpracy z wymienionym wyżej podmiotami i kierowana jest za pomocą tradycyjnych kanałów dystrybucji poprzez ogólnopolską sieć ich oddziałów.

Segment kontraktów inwestycyjnych

Segment kontraktów inwestycyjnych w ujęciu zarządczym obejmuje ofertę dla banków oraz pośredników finansowych, którzy chcą rozszerzyć ofertę dla klientów indywidualnych. Oferta obejmuje sprzedaż produktów na życie i dożycie, strukturyzowanych, na życie oraz posagowych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. Ubezpieczenia na życie i dożycie są produktem łączącym w sobie cechy lokaty terminowej o stałym oprocentowaniu i ubezpieczenia na życie. Produkty strukturyzowane są oparte na indeksach giełdowych, koszykach walutowych, towarach, czy też polskich i zagranicznych funduszach inwestycyjnych, tworząc alternatywą dla tradycyjnych lokat bankowych możliwość lokowania środków. Natomiast ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym mają na celu połączenie ochrony ubezpieczeniowej z możliwością korzystnego sposobu gromadzenia i pomnażania własnych oszczędności. Produkty te oferowane są we współpracy z bankami oraz pośrednikami finansowymi poprzez ich sieci oddziałów.

Pozostałe

Przychody i koszty nieprzyporządkowane do powyższych segmentów zaprezentowane zostały jako segment „Pozostałe”. Dla prezentacji wyników w poszczególnych segmentach w segmencie tym dokonano stosownych wyłączeń.

Najistotniejsze wyłączenie dotyczy inwestycji w jednostki zależne, które eliminowane jest na poziomie danych skonsolidowanych.

Objaśnienia dodatkowe

Żadne segmenty operacyjne nie zostały zagregowane, aby powstały powyższe segmenty operacyjne. Operacje segmentów są oceniane przez kierownictwo na bazie zysków przed opodatkowaniem które w pewnych obszarach są mierzone w sposób inny niż wyniki przed opodatkowaniem w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Podatek dochodowy, przychody z nieruchomości, przychody dotyczące sprzedaży materiałów i usług oraz amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych są zarządzane na bazie całej Grupy i nie są alokowane do poszczególnych segmentów. Również aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, należności i zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego, a także wartości niematerialne i prawne i środki trwałe nie są alokowane na poszczególne segmenty.

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów branżowych Grupy za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku oraz dnia 31 grudnia 2010 roku lub odpowiednio na dzień 31 grudnia 2011 roku lub na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Okres 12 miesięcy zakończony					
31 grudnia 2011 roku	<i>Segment ubezpieczeń majątkowych i osobowych</i>	<i>Segment ubezpieczeń na życie</i>	<i>Segment kontrakty inwestycyjne</i>	<i>Segment pozostałe</i>	Razem
Składki zarobione brutto	449 076	243 494	-	-	692 570
Udział reasekuratorów w składkach zarobionych brutto	(10 589)	(2 007)	-	-	(12 596)
Składki zarobione netto	438 487	241 487	-	-	679 974
Przychody netto z tytułu inwestycji	22 927	38 487	209 076	2	270 492
Zrealizowany wynik netto ze sprzedaży instrumentów finansowych i innych aktywów	600	(1 996)	-	-	(1 396)
Wynik netto z przeszacowań do wartości godziwej instrumentów finansowych i innych aktywów	1 270	1 233	-	-	2 503
Pozostałe przychody operacyjne	4 164	1 305	109 856	646	115 971
Pozostałe przychody	28 961	39 029	318 932	648	387 570
Przychody segmentu ogółem	467 448	280 516	318 932	648	1 067 544
Wyplacone odszkodowania i świadczenia brutto	(22 260)	(88 036)	-	-	(110 296)
Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach i świadczeniach brutto	6 298	1 039	-	-	7 337
Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	2 893	84 376	-	-	87 269
Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	(2 145)	(2 576)	-	-	(4 721)
Odszkodowania i świadczenia wypłacone netto	(15 214)	(5 197)	-	-	(20 411)
Koszty akwizycji	(302 233)	(210 924)	-	-	(513 157)
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów	156	-	-	-	156
Wynik netto z wyceny kontraktów inwestycyjnych	-	-	(176 546)	-	(176 546)
Pozostałe koszty operacyjne i administracyjne	(35 258)	(26 722)	(77 907)	(2 922)	(142 809)
Pozostałe koszty	(337 335)	(237 646)	(254 453)	(2 922)	(832 356)
Koszty segmentu ogółem	(352 549)	(242 843)	(254 453)	(2 922)	(852 767)
Zysk brutto	114 899	37 673	64 479	(2 274)	214 777
Podatek dochodowy	-	-	-	-	(41 306)
Zysk netto	-	-	-	-	173 471

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

Podział aktywów i zobowiązań na segmenty branżowe na dzień 31 grudnia 2011 roku

	Segment ubezpieczeń majątkowych i osobowych	Segment ubezpieczeń na życie	Segment kontrakty inwestycyjne	Segment pozostałe	Razem
Aktywa reasekuracyjne	11 403	1 994	-	-	13 397
Regresy i odzyski	12 075	-	-	-	12 075
Aktywa finansowe	464 996	492 926	3 454 504	-	4 412 426
Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności	120 485	58 433	11 081	58	190 057
Odroczone koszty akwizycji	326 373	16 829	-	-	343 202
Rozliczenia międzyokresowe	18 911	1 209	228 155	-	248 275
Pozostałe	5 367	12 235	18 749	83 323	119 674
Aktywa ogółem	959 610	583 626	3 712 489	83 381	5 339 106
Rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe	534 799	115 032	-	-	649 831
Zobowiązania finansowe	3 511	-	3 464 760	-	3 468 271
Zobowiązania ubezpieczeniowe i inne zobowiązania	100 293	35 193	82 561	804	218 851
Rozliczenia międzyokresowe	34 609	51 683	-	-	86 292
Pozostałe	196	-	-	65 270	65 466
Zobowiązania, ogółem	673 408	201 908	3 547 321	66 074	4 488 711

Okres 12 miesięcy zakończony 31
grudnia 2011 roku

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	Segment ubezpieczeń majątkowych i osobowych	Segment ubezpieczeń na życie	Segment kontrakty inwestycyjne	Segment pozostałe	Razem
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	90 654	39 688	(1 401 091)	(24 089)	(1 294 838)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	16 929	1 759	1 395 384	(4 357)	1 409 715
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(99 570)	-	-	-	(99 570)

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

Okres 12 miesięcy zakończony	<i>Segment ubezpieczeń majątkowych i osobowych</i>	<i>Segment ubezpieczeń na życie</i>	<i>Segment kontrakty inwestycyjne</i>	<i>Segment pozostałe</i>	Razem
31 grudnia 2010 roku					
Składki zarobione brutto	377 007	202 538	-	-	579 545
Udział reasekuratorów w składkach zarobionych brutto	(6 964)	203	-	-	(6 761)
Składki zarobione netto	370 043	202 741	-	-	572 784
Przychody netto z tytułu inwestycji	17 590	28 984	254 996	-	301 570
Zrealizowany wynik netto ze sprzedaży instrumentów finansowych i innych aktywów	(6)	173	-	-	167
Wynik netto z przeszacowań do wartości godziwej instrumentów finansowych i innych aktywów	411	1 551	(15)	-	1 947
Pozostałe przychody operacyjne	3 381	804	76 919	1 098	82 202
Pozostałe przychody	21 376	31 512	331 900	1 098	385 886
Przychody segmentu ogółem	391 419	234 253	331 900	1 098	958 670
Wyplacone odszkodowania i świadczenia brutto	(16 749)	(15 676)	-	-	(32 425)
Udział reasekuratorów w wypłaconych odszkodowaniach i świadczeniach brutto	2 919	1 537	-	-	4 456
Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	(1 765)	23 810	-	-	22 045
Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	(1 060)	(3 110)	-	-	(4 170)
Odszkodowania i świadczenia wypłacone netto	(16 655)	6 561	-	-	(10 094)
Koszty akwizycji	(249 523)	(183 187)	-	-	(432 710)
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów	(272)	756	-	-	484
Wynik netto z wyceny kontraktów inwestycyjnych	-	(0)	(207 171)	-	(207 171)
Pozostałe koszty operacyjne i administracyjne	(30 057)	(22 456)	(66 779)	(3 418)	(122 710)
Pozostałe koszty	(279 852)	(204 887)	(273 950)	(3 418)	(762 107)
Koszty segmentu ogółem	(296 507)	(198 326)	(273 950)	(3 418)	(772 201)
					-
Zysk brutto	94 912	35 927	57 950	(2 320)	186 469
					-
Podatek dochodowy	-	-	-	-	(35 952)
Zysk netto	-	-	-	-	150 517

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

Podział aktywów i zobowiązań na segmenty branżowe na dzień 31 grudnia 2010 roku

	Segment ubezpieczeń majątkowych i osobowych	Segment ubezpieczeń na życie	Segment kontrakty inwestycyjne	Segment pozostałe	Razem
Aktywa reasekuracyjne	4 819	4 620	-	-	9 439
Regresy i odzyski	5 417	-	-	-	5 417
Aktywa finansowe	453 577	393 039	5 215 922	-	6 062 538
Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności	97 758	36 045	-	42	133 845
Odroczone koszty akwizycji	325 987	20 045	-	-	346 032
Rozliczenia międzyokresowe	14 823	8 141	216 527	-	239 491
Pozostałe	18 954	3 120	11 094	37 031	70 199
Aktywa ogółem	921 335	465 010	5 443 543	37 073	6 866 961
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	508 177	201 919	-	-	710 096
Zobowiązania finansowe	75	-	5 039 539	-	5 039 614
Zobowiązania ubezpieczeniowe i inne zobowiązania	84 815	22 790	130 155	889	238 649
Rozliczenia międzyokresowe	35 636	50 249	-	-	85 885
Pozostałe	65	-	-	18 657	18 722
Zobowiązania, ogółem	628 768	274 957	5 169 694	19 546	6 092 966

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 roku

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	Segment ubezpieczeń majątkowych i osobowych	Segment ubezpieczeń na życie	Segment kontrakty inwestycyjne	Segment pozostałe	Razem
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	83 930	12 468	1 425 614	(27 710)	1 494 302
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(306 680)	(12 156)	(1 426 424)	(1 258)	(1 746 518)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	230 867	-	-	-	230 867

14. Wartości niematerialne

Wartość brutto

	Patenty i licencje	Wartość firmy	Inne wartości niematerialne	Ogółem
Stan na 01.01.2010	10 285	4 052	465	14 802
Zakupy	458	-	453	911
Likwidacja i sprzedaż, darowizna	-	-	60	60
Przeniesienie z inwestycji	-	-	-	-
Stan na 31.12.2010	10 743	4 052	978	15 773
Zakupy	1 371	-	712	2 083
Likwidacja i sprzedaż, darowizna	-	-	(540)	(540)
Przeniesienie z inwestycji	540	-	(362)	178
Stan na 31.12.2011	12 654	4 052	788	17 494

Skumulowane umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości

Stan na 01.01.2010	5 909	-	76	5 985
Amortyzacja za okres	1 576	-	-	1 576
Likwidacja i sprzedaż, darowizna	-	-	-	-
Stan na 31.12.2010	7 485	-	76	7 561
Amortyzacja za okres	1 227	-	-	1 227
Likwidacja i sprzedaż, darowizna	-	-	-	-
Stan na 31.12.2011	8 712	-	76	8 788

Wartość bilansowa

Stan na 31.12.2010	3 258	4 052	902	8 212
Stan na 31.12.2011	3 942	4 052	712	8 706

Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości wartości firmy. Przeprowadzone testy nie wykazały utraty wartości firmy. Wyniki testów na dzień 31 grudnia 2011 roku zostały przedstawione poniżej, kolejne testy przewidziane są na datę 31 grudnia 2012 roku. Na dzień 31 grudnia 2011 roku nie stwierdzono przesłanek wskazujących na utratę wartości firmy.

Wartość firmy została przypisana do segmentu ubezpieczeń na życie jako ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Wartość odzyskiwalną wartości firmy dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne została ustalona w oparciu o wartość użytkową obliczaną przy zastosowaniu prognoz bazujących na planach finansowych zatwierdzonych

przez zarząd. Do planów obejmujących okres 3 lat zastosowano następujące dyskonta: ograniczona płynność 15% i dyskonto stosowane w przypadku spółek o niskiej kapitalizacji 5%. Dyskonto z tytułu braku płynności oraz małej kapitalizacji użyte w modelu wyceny mają za zadanie doprowadzenie otrzymanych wyników do wartości rynkowej. Podstawowym założeniem stosowania tej korekty jest twierdzenie, że aktywo, dla którego istnieje aktywny rynek jest warte więcej od analogicznego aktywa, dla którego takiego rynku nie ma. Zależność ta wynika z trudności realizacji jego wartości poprzez sprzedaż. Dyskonto to uwzględnia czas i koszt związany z transakcją sprzedaży. Wysokość dyskonta została oszacowana na podstawie średnich wartości korekt z tytułu braku płynności oraz małej kapitalizacji wykorzystywanych przy wycenie nie płynnych spółek przez niezależnych doradców. Prognozowane przepływy pieniężne dla okresów powyżej 3 lat zostały ekstrapolowane przy użyciu średniej stopy wzrostu wynoszącej 5,890% i nieprzekraczającej długoterminowej średniej stopy wzrostu dla rynku, na którym jednostka prowadzi działalność. Prognozowane przepływy pieniężne zostały zdeterminowane przez zabudżetowane marże w oparciu o wyniki historyczne oraz prognozy kierownictwa dotyczące rozwoju rynku.

Po uwzględnieniu powyższych dyskont wartość użytkowa jednostki wyniosła 668,93 mln PLN.

Test na utratę wartości firmy przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2011 roku przedstawia tabela poniżej:

	Wartość firmy	Możliwe do zidentyfikowania aktywa	Razem
Koszt historyczny	4 052	565 412	569 464
Umorzenie	-	-	
Wartość bilansowa	4 052	565 412	569 464
Wartość odzyskiwalna			662 240*

*wartość użytkowa po pomniejszeniu o przewidywane koszty sprzedaży tj. 1% podatku od czynności cywilno-prawnych

Istotnym aktywem dla Grupy jest zintegrowany system informatyczny, obejmujący aplikację finansowo-księgową (Oracle Applications) oraz system do rejestracji ubezpieczeń (SUBREA).

	31.12.2011	31.12.2010
Wartość bilansowa zintegrowanego systemu wynosi:	1 223	1 389

zaś pozostały średni okres amortyzacji dla bieżącego okresu to 3,5 roku

Spółka posiada w pełni umorzony system informatyczny do rejestracji ubezpieczeń (BISTER) o wartości brutto 100 tys.

15. Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość brutto

	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe, w tym wyposażenie	Ogółem
Stan na 01.01.2010	5 379	3 357	1 402	10 138
Zakupy	922	855	616	2 393
Sprzedaż i likwidacja	(82)	-	(91)	(173)
Pozostałe zmiany	57	-	(30)	27
Stan na 31.12.2010	6 276	4 212	1 897	12 385
Zakupy	1 308	1 226	1 080	3 614
Sprzedaż i likwidacja	-	(658)	(23)	(681)
Pozostałe zmiany	1 611	24	21	1 656
Stan na 31.12.2011	9 195	4 804	2 975	16 974

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

Skumulowane umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości

Stan na 01.01.2010	3 799	2 192	1 261	7 252
Amortyzacja za okres	1 022	598	222	1 842
Sprzedaż	(82)	-	(91)	(173)
Stan na 31.12.2010	4 739	2 790	1 392	8 921
Amortyzacja za okres	819	624	232	1 675
Sprzedaż	-	(666)	(22)	(688)
Stan na 31.12.2011	5 558	2 748	1 602	9 908

Wartość bilansowa

Stan na 31.12.2010	1 537	1 422	505	3 464
Stan na 31.12.2011	3 637	2 056	1 373	7 066

Grupa posiada w pełni umorzone środki trwałe o wartości brutto 3 877 tys.

16. Nieruchomości inwestycyjne

	31.12.2011	31.12.2010
Grunty	1 766	1 473
Budynki i budowle	5 874	3 803
Nieruchomości inwestycyjne, razem	7 640	5 276
Krótkoterminowe	813	1 668
Długoterminowe	6 827	3 608

	31.12.2011	31.12.2010
Nieruchomości inwestycyjne na początek okresu	5 276	4 944
Przeszacowania do wartości godziwej	1 445	94
Nieruchomości przejęte w ramach regresów	1 547	1 014
Sprzedaż	(628)	(776)
Nieruchomości inwestycyjne na koniec okresu	7 640	5 276

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została ustalona na podstawie operatów szacunkowych określających wartość rynkową nieruchomości, sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych. Wartość nieruchomości określono w drodze korekty średniej ceny nieruchomości podobnych współczynnikami korygującymi, uwzględniającymi różnicę w poszczególnych cechach tych nieruchomości.

W rachunku zysków i strat ujęto następujące kwoty przychodów i kosztów związanych z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	110	518
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych (w tym: koszty napraw i utrzymania), które w danym okresie przyniosły przychody z czynszów	(339)	(373)

Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych (w tym: koszty napraw i utrzymania), które nie przyniosły w danym okresie przychodów z czynszów

- -

17. Połączenia jednostek gospodarczych i nabycia udziałów mniejszości

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2011 roku oraz w analogicznym okresie roku zakończonym dnia 31 grudnia 2010 roku nie wystąpiły połączenia jednostek gospodarczych.

18. Aktywa reasekuracyjne

	31.12.2011	31.12.2010
Udział reasekuratora w rezerwie składek i rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	7 400	3 190
Udział reasekuratora w rezerwie ubezpieczeń na życie	981	2 250
Udział reasekuratora w rezerwach na niewypłacone odszkodowania	4 193	3 145
Udział reasekuratora w rezerwach na skapitalizowaną wartość rent	918	964
Utrata wartości	(95)	(110)
Aktywa reasekuracyjne, razem	13 397	9 439
Krótkoterminowe	7 201	5 834
Długoterminowe	6 196	3 605

19. Regresy i odzyski

	31.12.2011	31.12.2010
Oszacowane regresy	12 075	5 417
Regresy i odzyski, razem	12 075	5 417
Krótkoterminowe	8 668	2 411
Długoterminowe	3 407	3 006

W toku prowadzonej działalności Grupy powstają należności, zapłata których wymaga podjęcia działań windykacyjnych. Roszczenia regresowe powstają w sytuacji, gdy w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego Grupa dokonuje wypłaty odszkodowania na rzecz ubezpieczonego. W następstwie wypłaty odszkodowania Grupa nabywa z mocy ustawy roszczenie regresowe (zwrotne) w stosunku do osoby odpowiedzialnej za wystąpienie szkody (zdarzenia ubezpieczeniowego).

Na etapie postępowania ugodowego zawierane są ugody z dłużnikiem, na mocy których może nastąpić odroczenie płatności, rozłożenie na raty lub przeniesienie własności określonej nieruchomości, ruchomości lub praw w zamian za zwolnienie dłużnika z długu. Zgodnie z powyższym w celu zwolnienia dłużnika z długu Grupa w toku postępowania ugodowego zawiera z dłużnikami umowy przejęcia nieruchomości stanowiących ich własność. W kilku przypadkach po przejęciu nieruchomości Grupa dodatkowo zawarła z dłużnikami porozumienia, na mocy których dłużnik ma prawo odkupu przejętej nieruchomości po określonej cenie i w określonym czasie. W przypadku nie dotrzymania warunków porozumienia przez dłużnika Grupa podejmuje działania w celu zbycia tej nieruchomości na rzecz osoby trzeciej. Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa posiadała 1 nieruchomość z zobowiązaniem odsprzedaży o wartości 360 tys. zł.

20. Aktywa finansowe

20.1. Instrumenty pochodne

	31.12.2011	31.12.2010
Opcje	133 726	169 574
W tym aktywa UFK:		
- <i>opcje</i>	68 588	-
Razem instrumenty pochodne	133 726	169 574
Krótkoterminowe	58 321	65 939
Długoterminowe	75 405	103 635

20.2. Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy (inne niż instrumenty pochodne)

	31.12.2011	31.12.2010
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	133 773	178 882
<i>Jednostki uczestnictwa</i>	133 773	178 882
Aktywa finansowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	347 784	624 709
<i>Aktywa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych , w tym:</i>	331 870	507 902
- <i>jednostki zewnętrznych funduszy inwestycyjnych</i>	14 755	60 519
- <i>depozyty bankowe</i>	53 973	134 200
- <i>opcje</i>	-	1 625
- <i>certyfikaty strukturyzowane</i>	247 162	282 654
- <i>środki pieniężne</i>	15 980	28 904
<i>Obligacje skarbowe</i>	-	22 477
<i>Certyfikaty strukturyzowane</i>	15 914	94 330
Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy, razem	481 557	803 591

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu obejmują jednostki uczestnictwa nabyte w celu generowania zysków w krótkim terminie.

Aktywa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych obejmują depozyty bankowe wyceniane w wartości godziwej. Grupa nabywa te instrumenty zgodnie z polityką inwestycyjną określoną w regulaminach UFK. Instrumenty te odwzorowują profil wypłaty wynikający z charakterystyki UFK, w związku z tym wycena ich nie wpływa na wynik finansowy. Zmiana wartości godziwej nie wynika ze zmiany ryzyka kredytowego dla tych instrumentów.

	31.12.2011	31.12.2010
Instrumenty kapitałowe - jednostki uczestnictwa zewnętrznych funduszy inwestycyjnych	133 773	178 882
Notowane	-	-
Nienotowane	133 773	178 882
Instrumenty dłużne (obligacje skarbowe, certyfikaty strukturyzowane)	15 914	116 807
Notowane	-	22 477
Nienotowane	15 914	94 330
Pozostałe instrumenty (aktywa UFK)	331 870	507 902
Notowane	-	-
Nienotowane	331 870	507 902
Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy, razem	481 557	803 591
Krótkoterminowe	23 859	60 024
Długoterminowe	309 170	504 166
Aktywa o nieokreślonej zapadalności	148 528	239 401

20.3. Aktywa finansowe utrzymane do terminu wymagalności

	31.12.2011	31.12.2010
Wartość bilansowa		
Instrumenty dłużne	65 155	45 520
Notowane (obligacje Skarbu Państwa)	65 155	45 520
Nienotowane	-	-
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, razem w skorygowanej cenie nabycia	65 155	45 520
Krótkoterminowe	30 051	1 051
Długoterminowe	35 104	44 469
Wartość godziwa		
Instrumenty dłużne	65 491	45 677
Notowane (obligacje Skarbu Państwa)	65 491	45 677
Nienotowane	-	-
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, razem w wartości godziwej	65 491	45 677

20.4. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	31.12.2011	31.12.2010
Wartość bilansowa		
Instrumenty dłużne		
Notowane (obligacje Skarbu Państwa)	57 224	-
Nienotowane	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, razem	57 224	-
Długoterminowe	57 224	-

20.5. Pożyczki i należności

	Nota	31.12.2011	31.12.2010
Pożyczki		60 543	3 919
Lokaty bankowe		3 496 525	4 971 407
Obligacje komercyjne		107 669	62 195
Certyfikaty depozytowe		10 027	-
Bony skarbowe		-	6 332
Pożyczki i należności brutto, razem		3 674 764	5 043 853
<i>W tym aktywa UFK:</i>			
- lokaty bankowe		805 913	-
Odpisy z tytułu utraty wartości pożyczek i należności	20.7.	-	-
Pożyczki i należności, razem		3 674 764	5 043 853
Krótkoterminowe		2 529 906	3 366 024
Długoterminowe		1 144 858	1 677 829

Wartość bilansowa pożyczek i obligacji komercyjnych jest racjonalnym przybliżeniem ich wartości godziwej na dzień bilansowy. Grupa udzieliła pożyczek walutowych spółkom: Carcade OOO z siedzibą w Kaliningradzie (Rosja) oraz zamkniętej spółce akcyjnej Sombelbank z siedzibą w Mińsku (Białoruś). Spółki prawidłowo obsługują pożyczki, spłacając odsetki i raty kapitałowe zgodnie z harmonogramem spłat. Obie spółki należą do Grupy Kapitałowej Getin Holding. Obligacje komercyjne zostały wyemitowane przez Getin Holding SA oraz przez Home Broker S.A., podmiot zależny od Podmiotu dominującego całej Grupy Getin Holding.

20.6. Zmiana stanu aktywów finansowych

	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności	Razem
Stan na 31.12.2009	9 981	378 130	-	3 698 572	4 086 683
Zakupy	35 349	749 067	-	8 173 223	8 957 639
Instrumenty zapadłe	(1 041)	(135 017)	-	(7 088 148)	(7 224 206)
Sprzedaże	-	(35 462)	-	(20 590)	(56 052)
Przeszacowanie do wartości godziwej	-	(153 719)	-	-	(153 719)
Amortyzacja premii / dyskonta	1 231	592	-	277 987	279 810
Różnice kursowe	-	-	-	2 809	2 809
Stan na 31.12.2010	45 520	803 591	-	5 043 853	5 892 964
Zakupy	18 442	381 532	54 312	5 547 623	6 001 909
Instrumenty zapadłe	(499)	(364 987)	-	(6 982 101)	(7 347 587)
Sprzedaże	-	(124 091)	-	(152 226)	(276 317)
Przeszacowanie do wartości godziwej	-	(214 612)	-	-	(214 612)
Amortyzacja premii / dyskonta	1 692	124	2 912	211 180	215 908
Różnice kursowe	-	-	-	6 435	6 435
Stan na 31.12.2011	65 155	481 557	57 224	3 674 764	4 278 700

20.7. Utrata wartości aktywów finansowych

	Nota	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Stan na początek okresu		1 902	2 175
Pożyczki		-	-
Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności		1 902	2 175
Odpisy dokonane w trakcie roku obrotowego		859	1 381
Pożyczki		-	-
Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności		859	1 381
Odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości		(1 000)	(1 654)
Pożyczki		-	-
Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności		(1 000)	(1 654)
Spisanie wartości aktywów finansowych		-	-
Stan na koniec okresu		1 761	1 902
Pożyczki i należności	20.5	-	-
Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności	22	1 761	1 902

21. Leasing

Grupa zawiera umowy wynajmu lokali mieszkalnych z opcją wykupu po zakończeniu ustalonego okresu wynajmu. Wartość kwot inwestycji leasingowej netto oraz minimalnych opłat leasingowych należnych wynosiła na dzień 31 grudnia 2011 roku: 0, a w okresie porównywalnym 1 609 tys.

Należności z tytułu leasingu finansowego na dzień 31.12.2010	Inwestycja leasingowa brutto	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych
Do roku	1 609	1 609
Od roku do 5 lat	-	-
Powyżej 5 lat	-	-
Razem	1 609	1 609
Niezrealizowane przychody finansowe	-	-
Inwestycja leasingowa netto	1 609	
Wartość odpisów aktualizujących wartość nieściągalnych należności z tytułu minimalnych opłat leasingowych	-	-
Wartość bilansowa	1 609	

Niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy wynoszą 0.

	31.12.2011	31.12.2010
Średni okres zawartych umów leasingu wynosi: (w latach)	-	8,76
Na dzień bilansowy, nie zagwarantowana wartość rezydualna aktywów oddanych w użytkowanie na podstawie umów leasingu finansowego, szacowana jest na kwotę (w tys.zł)	-	-
Stopy procentowe dla umów leasingu finansowego ustalone zostały na dzień zawarcia umów i są stałe przez cały okres leasingu. Na dzień bilansowy, wewnętrzna stopa zwrotu wynosiła około (w % rocznie)	-	10,95

Wartość bilansowa należności z tytułu leasingu finansowego jest racjonalnym przybliżeniem ich wartości godziwej na dzień bilansowy. Zawierane przez Grupę transakcje leasingowe powodują jej narażenie przede wszystkim na ryzyko kredytowe.

22. Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności

	Nota	31.12.2011	31.12.2010
Należności ubezpieczeniowe		132 531	114 318
Należności od reasekuratorów		11 176	5 572
Należności od pośredników, agentów, brokerów		10 349	6 659
Należności z tytułu opłaty za zarządzanie UFK		5 458	-
Należności ubezpieczeniowe, razem		159 514	126 549
Pozostałe należności			
Należności od instytucji finansowych		10 834	-
Należności z tytułu wykonywania czynności komisarza awaryjnego		2 456	1 804
Należności z tytułu dostaw i usług		325	4 815
Przedpłaty i zaliczki		18 638*	-
Opłacone kaucje		51	2 579
Pozostałe należności brutto, razem		32 304	9 198
Odpisy aktualizujące należności	20.6	(1 761)	(1 902)
Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności, razem		190 057	133 845
Krótkoterminowe		190 057	133 845

Wartość bilansowa należności ubezpieczeniowych i pozostałych należności jest racjonalnym przybliżeniem ich wartości godziwej na dzień bilansowy. Należności te zapadają w terminie nie przekraczającym 3 miesięcy.

*Zaliczka na nabycie akcji Open Life

22.1. Przeterminowane należności

Poniżej przedstawiono analizę należności ubezpieczeniowych i pozostałych należności, które na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne i nie rozpoznano dla nich utraty wartości. Do czasu sporządzenia niniejszego sprawozdania należności przeterminowane ujęte w tabeli poniżej zostały spłacone.

Okresy zapadalności	31.12.2011	31.12.2010
1-30 dni	300	267
31-60 dni	51	177
61-90 dni	52	290

23. Odroczone koszty akwizycji

Stan na 31.12.2009	262 092	
Koszty odroczone w ciągu roku	335 470	
Amortyzacja odroczonej kosztów akwizycji w ciągu roku	(251 530)	
Utrata wartości	-	
Stan na 31.12.2010	346 032	
Koszty odroczone w ciągu roku	194 162	
Amortyzacja odroczonej kosztów akwizycji w ciągu roku	(196 992)	
Utrata wartości	-	
Stan na 31.12.2011	343 202	
Odroczone koszty akwizycji, razem	31.12.2011	31.12.2010
Krótkoterminowe	179 587	181 014
Długoterminowe	163 615	165 018

24. Rozliczenia międzyokresowe

	31.12.2011	31.12.2010
Koszty rozliczane w czasie związane z obsługą ubezpieczeń	245 441	238 038
<i>w tym koszty związane z pozyskaniem klientów dot. produktów UFK*</i>	228 155	216 528
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	2 834	1 453
Rozliczenia międzyokresowe kosztów, razem	248 275	239 491
Krótkoterminowe	54 402	7 536
Długoterminowe	193 873	231 955

* koszty poniesione w okresie sprawozdawczym w związku z pozyskaniem nowych umów z UFK, które dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych, są odraczane przez rozliczenia międzyokresowe proporcjonalnie do zamodelowanego wyniku.

25. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

	31.12.2011	31.12.2010
Środki pieniężne w banku	32 275	6 381
Środki pieniężne w drodze	58	1 966
Lokaty krótkoterminowe	15 388	23 212
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	47 721	31 559

26. Kapitały

26.1 Kapitał akcyjny

Wyemitowany kapitał akcyjny i struktura własnościowa na dzień 31.12.2011

	%	tys. PLN
9,450 milionów zwykłych akcji po 4 zł każda, w tym:		
Getin Holding SA	66,54	25 154
ING OFE	10,58	4000
Pozostali akcjonariusze	22,88	8 646
Kapitał akcyjny	100,00	37 800

Wyemitowany kapitał akcyjny i struktura własnościowa na dzień 31.12.2010

	%	tys. PLN
9,450 milionów zwykłych akcji po 4 zł każda, w tym:		
Getin Holding SA	66,54	25 154
ING OFE	10,42	3 940
Pozostali akcjonariusze	23,04	8 706
Kapitał akcyjny	100,00	37 800

Wszystkie wyemitowane akcje zostały objęte przez akcjonariuszy i opłacone w całości. 66,54% akcji Spółki jest własnością jednostki dominującej. Pozostałe akcje należą do podmiotów zewnętrznych, niestanowiących jednostek powiązanych.

Zgodnie z raportem bieżącym nr 94/2011 z dnia 14 grudnia 2011 roku ogłoszonym przez Getin Holding SA w dniu 14 grudnia 2011 roku Getin Holding SA zawarł umowę z Talanx International AG z siedzibą w Hanowerze, Niemcy ("Talanx") oraz Meiji Yasuda Life Insurance Company, z siedzibą w Tokio, Japonia, ("Umowa Transakcyjna") dotyczącą sprzedaży przez Getin Holding SA 4.725.001 akcji zwykłych na okaziciela spółki Towarzystwo Ubezpieczeń Europa S.A. z siedzibą we Wrocławiu na rzecz Talanx, stanowiących 50% kapitału zakładowego Spółki plus 1 akcja spółki, uprawniających do 4.725.001 głosów na walnym zgromadzeniu Spółki (tj. 50% + 1 głos).

Sprzedaż Akcji przez Getin Holding SA na warunkach określonych w Umowie Transakcyjnej uzależniona jest od spełnienia następujących warunków zawieszających: (i) uzyskania wymaganych prawem decyzji (w tym braku sprzeciwu) Komisji Europejskiej lub Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (w zależności od właściwości) oraz Komisji Nadzoru Finansowego niezbędnych do przeprowadzenia nabycia akcji Spółki przez Kupujących oraz uzyskania przez Kupujących statusu podmiotu dominującego wobec Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie EUROPA S.A. z siedzibą we Wrocławiu oraz opcyjnie wobec Open Life Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. z siedzibą w Warszawie, (ii) niewystąpienia istotnych negatywnych zdarzeń, (iii) spłaty pożyczek oraz wykupu obligacji znajdujących się w posiadaniu spółek z Grupy Kapitałowej Towarzystwa Ubezpieczeń wskazanych w Umowie Transakcyjnej, (iv) braku istotnych naruszeń postanowień Umowy Transakcyjnej.

Do daty zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji powyższe warunki nie zostały spełnione.

Zobowiązania stron Umowy Transakcyjnej wygasną, jeżeli sprzedaż Akcji nie nastąpi w ciągu 360 dni od daty podpisania Umowy Transakcyjnej.

Na warunkach określonych w Umowie Transakcyjnej Getin Holding SA zobowiązał się do niegłosowania na zwyczajnym walnym zgromadzeniu TU Europa za wypłatą dywidendy za rok 2011.

Seria akcji	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji (udziałów)	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Data rejestracji kapitału	Prawo do dywidendy (od daty)
A	Na okaziciela	Brak	500 000	2 000	28-11-1994	01-01-1994
B	Na okaziciela	Brak	400 000	1 600	21-09-1995	01-01-1995
C	Na okaziciela	Brak	600 000	2 400	21-09-1995	01-01-1995
D	Na okaziciela	Brak	375 000	1 500	13-03-1996	01-01-1996
E	Na okaziciela	Brak	250 000	1 000	31-07-1996	01-01-1996
F	Na okaziciela	Brak	500 000	2 000	26-02-1999	01-01-1999
G	Na okaziciela	Brak	5 250 000	21 000	24-04-2001	01-01-2000
H	Na okaziciela	Brak	1 575 000	6 300	25-10-2010	01-01-2009

26.2 Kapitał rezerwowy

	31.12.2011	31.12.2010
Kapitał zapasowy	310 570	287 659
Kapitał rezerwowy związany z wahaniami szkodowości	79 715	69 685
Kapitał rezerwowy na nabycie akcji własnych	16 987	-
Różnice kursowe	851	-
Program opcji menedżerskich	3 448	2 017
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	218	-
Kapitał rezerwowy, razem	411 789	359 361

Kwota przeznaczona do podziału między akcjonariuszy nie może przekraczać zysku za ostatni rok obrotowy, powiększonego o niepodzielone zyski z lat ubiegłych oraz o kwoty przeniesione z utworzonych z zysku kapitałów zapasowego i rezerwowych, które mogą być przeznaczone na wypłatę dywidendy. Kwotę tę należy pomniejszyć o niepokryte straty, akcje własne oraz o kwoty, które zgodnie z przepisami ustaw lub Statutem powinny być przeznaczone z zysku za ostatni rok obrotowy na kapitały zapasowy lub rezerwowe (w tym na kapitał rezerwowy związany z wahaniami szkodowości).

Wartość rezerwy na wyrównanie szkodowości ustalona na dzień 31 grudnia 2011 roku zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami wynosi 91 294 tys. Zwiększenie tej rezerwy w roku 2011 w kwocie 11 579 tys. pomniejszy zysk do podziału za ten rok.

W dniu 15 czerwca 2011 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę dotyczącą zgody na nabycie przez Spółkę akcji własnych w celu zaoferowania ich pracownikom Spółki w ramach Programu Opcji Menedżerskich.

Łączna liczba akcji własnych nabywanych na podstawie niniejszej uchwały nie będzie większa niż 45.000 (słownie: czterdzieści pięć tysięcy) akcji. W celu umożliwienia nabycia akcji własnych zgodnie z powyższą uchwałą utworzono kapitał rezerwowy w kwocie 17.500.000 (słownie: siedemnaście milionów pięćset tysięcy) złotych poprzez przeniesienie tej kwoty z kapitału zapasowego Spółki.

W okresie sprawozdawczym Spółka nabyła 3 214 akcji własnych w celu zaoferowania ich do nabycia pracownikom. Łączna wartość nabycia wyniosła 513 tys.

26.3. Niepodzielony wynik finansowy i ograniczenia w wypłacie dywidendy

W dniu 21 lutego 2012 roku Zarząd podjął decyzję, że nie będzie rekomendował Walnemu Zgromadzeniu wypłaty dywidendy za rok obrotowy 2011. Zysk za bieżący rok obrotowy zawiera kwotę 11 579 tys., która zgodnie z obowiązującymi przepisami będzie przeznaczona, uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, na kapitał rezerwowy związany z wahaniami szkodowości.

W dniu 21 marca 2011 roku odbyło się Walne Zgromadzenie Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA, które podjęło decyzję w sprawie przeznaczenia kwoty 10 030 tys. zł z zysku za 2010 rok na kapitał rezerwowy związany z wahaniami szkodowości. W efekcie wartość tego kapitału zrównała się z wysokością rezerwy na wyrównanie szkodowości wyliczonej zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami, pomniejszonej o podatek dochodowy. Zysk w wysokości 65 372 tys. został przeznaczony na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki.

Ponadto Zwyczajne Walne Zgromadzenie postanowiło o wypłacie dywidendy z zysków z lat ubiegłych w wysokości 34 704 tys. W dniu 21 marca 2011 roku odbyło się Walne Zgromadzenie Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie EUROPA SA, które podjęło decyzję w sprawie przeznaczenia całego zysku za 2010 rok w wysokości 75 926 tys. na kapitał zapasowy Spółki.

Dodatkowe informacje dotyczące dywidendy zostały przedstawione w nocie 37.

26.4. Zysk (strata) przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk (strata) przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku (straty) netto za okres przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu. Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku (straty) oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku (straty) na jedną akcję:

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Zysk (strata) netto za rok obrotowy w tysiącach	173 472	150 517
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w szt.)	9 450 000	8 164 110
Zysk (strata) podstawowy na akcję (w zł)	18,36	18,44

Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie porównywalnym (w szt.)

1 stycznia 2010 roku	Stan na początek roku	7 875 000
25 października 2010 roku	Emisja nowych akcji za gotówkę	1 575 000
31 grudnia 2010 roku	Stan na koniec roku	9 450 000

Kalkulacja średniej ważonej

$$(7\,875\,000 \cdot 298/365) + (9\,450\,000 \cdot 67/365) = 8\,164\,110$$

W Grupie nie występują przesłanki do rozważniania zysku netto na jedną akcję, a tym samym zysk na jedną akcję oraz rozwodniony zysk na jedną akcję są sobie równe.

27. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

	31.12.2011			31.12.2010		
	Brutto	Udział reasekuratorów	Udział własny	Brutto	Udział reasekuratorów	Udział własny
Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	540 945	7 400	533 545	520 599	3 190	517 409
Rezerwa ubezpieczeń na życie	80 257	981	79 276	159 443	2 250	157 193
Rezerwa na niewypłacone odszkodowania	27 463	4 193	23 270	28 778	3 145	25 633
Rezerwa na skapitalizowaną wartość rent	1 166	918	248	1 276	964	312
Utrata wartości udziału reasekuratora w rezerwach	-	(95)	95	-	(110)	110
Rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe, razem	649 831	13 397	636 434	710 096	9 439	700 657

Poniższa tabela prezentuje zmianę stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i skapitalizowaną wartość rent w ciągu roku obrotowego

	1.01.2011-31.12.2011			1.01.2010-31.12.2010		
	Brutto	Udział reasekuratorów	Udział własny	Brutto	Udział reasekuratorów	Udział własny
Stan rezerw szkodowych na początek okresu	30 054	3 999	26 055	30 240	5 149	25 091
na szkody zgłoszone	16 339	3 044	13 295	17 982	3 801	14 181
na szkody niezgłoszone (IBNR)	12 699	1 056	11 643	10 378	889	9 489
na koszty likwidacji szkód	1 016	9	1 007	1 880	600	1 280
odpis z tytułu utraty wartości	-	(110)	110	-	(141)	141
 Wypłacone świadczenia dotyczące szkód zaszyłych przed początkiem okresu	(10 922)	(1 838)	(9 084)	(13 163)	(2 207)	(10 956)
Odmówione świadczenia dotyczące szkód zaszyłych przed początkiem okresu	(15 962)	(1 802)	(14 160)	(14 429)	(1 246)	(13 183)
 Zmiana oszacowania						
Zmiana oszacowania dotycząca szkód zaistniałych przed początkiem okresu	(140)	540	(680)	1 971	560	1 411
Rezerwy dotyczące szkód zaistniałych w bieżącym roku	25 599	4 102	21 497	25 435	1 712	23 723
 Odpis dokonany w trakcie roku obrotowego	-	15	(15)	-	31	(31)
 Stan na koniec okresu	28 629	5 016	23 613	30 054	3 999	26 055
Rezerwy dotyczące szkód zaistniałych w bieżącym roku	25 599	4 102	21 497	25 435	1 712	23 723
Rezerwy dotyczące szkód zaistniałych w latach poprzednich	3 030	1 009	2 021	4 619	2 397	2 222
Odpis z tytułu utraty wartości	-	(95)	95	-	(110)	110

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

Poniższa tabela prezentuje zmianę stanu rezerwy składek w ciągu roku obrotowego

	1.01.2011-31.12.2011			1.01.2010-31.12.2010		
	Brutto	Udział reasekuratorów	Udział własny	Brutto	Udział reasekuratorów	Udział własny
Stan na początek okresu	520 531	3 190	517 341	398 913	699	398 214
Składki przypisane w ciągu roku obrotowego	712 917	16 806	696 111	699 717	8 396	691 321
Składki zarobione w ciągu roku obrotowego	(692 535)	(12 600)	(679 935)	(578 099)	(5 905)	(572 194)
Stan na koniec okresu	540 913	7 396	533 517	520 531	3 190	517 341

Poniższa tabela prezentuje zmianę stanu rezerwy na ryzyka niewygasłe w ciągu roku obrotowego

	1.01.2011-31.12.2011			1.01.2010-31.12.2010		
	Brutto	Udział reasekuratorów	Udział własny	Brutto	Udział reasekuratorów	Udział własny
Stan na początek okresu	68	-	68	1 514	1 127	387
Utworzone w trakcie roku obrotowego	32	4	28	68	-	68
Wykorzystane w trakcie roku obrotowego	(68)	-	(68)	(1 514)	(1 127)	(387)
Stan na koniec okresu	32	4	28	68	-	68

Poniższa tabela prezentuje zmianę stanu rezerwy ubezpieczeń na życie

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Stan na początek okresu	159 443	181 498
zwiększenia z tytułu umów zawartych w poprzednich okresach sprawozdawczych	(23 966)	(9 867)
zwiększenia z tytułu umów zawartych w bieżącym okresie sprawozdawczym	20 400	17 445
zwiększenia/zmniejszenia z tytułu zmiany założeń	768	-
wykorzystanie w trakcie okresu sprawozdawczego	(76 388)	(29 633)
Stan na koniec okresu	80 257	159 443
Udział reasekuratora w rezerwach	(981)	(2 250)
Stan na koniec okresu, netto	79 276	157 193

28. Świadczenia pracownicze

28.1. Rezerwy na świadczenia pracownicze-programy określonych świadczeń

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez aktuarusza tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	Rezerwa na świadczenia emerytalne
Stan na 31.12.2009	43
Utworzenie/aktualizacja rezerw	48
Wykorzystanie rezerw	-
Rozwiązanie rezerw	(9)
Stan na 31.12.2010	82
Utworzenie/aktualizacja rezerw	89
Wykorzystanie rezerw	-
Rozwiązanie rezerw	(7)
Stan na 31.12.2011	164

W wyliczeniach zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych oraz pośmiertnych zastosowano metodę liniowego nabywania uprawnień do świadczeń (Projected Unit Credit Metod).

28.2. Programy akcji pracowniczych

W dniu 15 czerwca 2011 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę w sprawie nabycia akcji własnych przez Spółkę w celu zaoferowania ich do nabycia pracownikom Spółki w ramach Programu Opcji Menadżerskich.

Celem realizacji Programu Motywacyjnego jest stworzenie dodatkowych bodźców dla członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu Spółki oraz menadżerów do utrzymania dalszego dynamicznego wzrostu wartości Spółki oraz związanie interesów tych osób z interesem Spółki i interesem jej akcjonariuszy.

W ramach programu osoby uprawnione będą mogły objąć do 31.200 akcji. Opcje przyznawane są w trzech transzach w określonych terminach przypadających na lata 2011-2013. Lista osób uprawnionych oraz współczynniki ekonomiczne ustalane są niezależnie dla każdego roku trwania programu.

Warunki nabycia uprawnień dotyczą pozostawania w stosunku pracy, pozostawania w składzie Zarządu, pozostawania w składzie Rady Nadzorczej na koniec roku trwania programu, uzyskania określonego skonsolidowanego zysku netto Grupy oraz możliwości nabycia akcji przez Spółkę po cenie nie niższej niż 150 zł i nie wyższej niż 250 zł za jedną akcję.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku, w ramach tego programu przyznane są opcje na 7.525 akcji zwykłych o wartości nominalnej 4 PLN każda, przypadające do realizacji w okresie od 30 września 2012 roku do 31 października 2012 roku.

Cena realizacji opcji na akcję oferowaną w ramach programu wynosi 0,01 zł (jeden grosz).

Łączna wartość godziwa opcji na akcje przyznanych w okresie zakończonym 31 grudnia 2011r. wynosi 1432 tys. PLN i taka kwota została ujęta w kosztach wynagrodzeń oraz w pozostałych kapitałach.

Opcje występujące na koniec 2011 roku wygasają 31 grudnia 2012 roku.

Wartość godziwa programów akcji pracowniczych jest szacowana na dzień przyznania opcji na podstawie modelu dwumianowego. Następująca tabela przedstawia wielkości zakładane na dzień 31 grudnia 2011 roku.

Stopa dywidendy (%)	–
Przewidywany wskaźnik zmienności (%)	33,96
Historyczny wskaźnik zmienności (%)	33,96
Stopa procentowa wolna od ryzyka (%)	4,688
Spodziewany okres ważności opcji (w latach)	1,219
Średnia ważona cena akcji (w PLN)	189,85

Spodziewany okres ważności opcji ustalany jest w oparciu o dane historyczne i nie musi jednoznacznie określać możliwych do wystąpienia przebiegów realizacji. Przewidywany wskaźnik zmienności odzwierciedla założenie, iż historyczny wskaźnik zmienności wskazuje na przyszłe tendencje, które oczywiście mogą faktycznie okazać się zupełnie odmienne.

Przy wycenie wartości godziwej nie były uwzględniane żadne inne cechy dotyczące przyznawania opcji.

29. Zobowiązania finansowe

	31.12.2011	31.12.2010
Instrumenty pochodne na początek okresu	166 893	108 020
Zakup	137 466	96 596
Zmniejszenia wartości zobowiązań na skutek wygaśnięcia umów	(66 306)	(23 448)
Zmiana wartości zobowiązań na skutek wyceny bilansowej	(100 929)	(14 275)
Instrumenty pochodne na koniec okresu, razem	137 124	166 893
Krótkoterminowe	62 731	63 838
Długoterminowe	74 393	103 055

	31.12.2011	31.12.2010
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej na początek okresu	601 679	319 746
Zmniejszenia wartości zobowiązań na skutek wygaśnięcia umów	(260 481)	(136 066)
Wartość nominalna zobowiązań finansowych z tytułu umów zawartych	254 942	578 576
Zmiana wartości zobowiązań na skutek wyceny bilansowej	(248 344)	(160 577)
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej na koniec okresu, razem	347 796	601 679
Krótkoterminowe	24 503	124 805
Długoterminowe	203 923	476 874

	31.12.2011	31.12.2010
Zobowiązania finansowe wyceniane w skorygowanej cenie nabycia na początek okresu	4 271 042	3 086 958
Zmniejszenia wartości zobowiązań na skutek wygaśnięcia umów	(3704 722)	(2 550 359)
Wartość nominalna zobowiązań finansowych z tytułu umów zawartych	2 240 485	3 527 257
Zmiana wartości zobowiązań na skutek wyceny bilansowej	176 546	207 186
Zobowiązania finansowe wyceniane skorygowanej cenie nabycia na koniec okresu, razem	2 983 351	4 271 042
Krótkoterminowe	1 966 028	2 776 561
Długoterminowe	1 017 323	1 494 482

Zobowiązania finansowe	31.12.2011	31.12.2010
Instrumenty pochodne	137 124	166 893
<i>Forward</i>	3 511	75
<i>Opcje</i>	133 613	166 818
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	347 796	601 679
<i>Zobowiązania dotyczące ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych</i>	331 870	507 902
<i>Certyfikaty strukturyzowane</i>	15 926	93 777
Zobowiązania finansowe wyceniane w skorygowanej cenie nabycia	2 983 351	4 271 042
Zobowiązania finansowe, razem	3 468 271	5 039 614

30. Zobowiązania ubezpieczeniowe i inne zobowiązania

	31.12.2011	31.12.2010
Zobowiązania wobec ubezpieczających	121 995	112 233
Zobowiązania wobec reasekuratorów	11 248	3 948
Zobowiązania wobec pośredników, agentów, brokerów	77 592	119 384
Pozostałe zobowiązania, w tym:	8 016	3 084
<i>zobowiązania budżetowe</i>	744	703
<i>zobowiązania z tytułu dostaw i usług</i>	2 642	1 779
<i>zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych</i>	4 088	191
<i>inne</i>	542	411
Zobowiązania ubezpieczeniowe i inne zobowiązania, razem	218 851	238 649
Krótkoterminowe	152 875	236 340
Długoterminowe	65 976	2 309

31. Zobowiązania podatkowe, podatek odroczony (rezerwa, aktywa)

31.1 Aktywa i zobowiązania podatkowe

	31.12.2011	31.12.2010
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	1 098
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	48 541	18 981
Aktywa podatkowe, razem	48 541	20 079
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	42 379	2 182
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22 891	16 361
Zobowiązania podatkowe, razem	65 270	18 543

Należności /zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego zostaną zrealizowane / uregulowane w ciągu 12 miesięcy od daty bilansowej.

31.2 Aktywa/rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	31.12.2011	31.12.2010
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Niezrealizowane straty z instrumentów finansowych	(684)	(43)
Rezerwy na przewidywane koszty i zobowiązania	(2 251)	(3 202)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(270)	(356)
Niezrealizowane przychody z instrumentów finansowych	3 209	850
Amortyzacja (środki trwałe sfinansowane z ulgi inwestycyjnej)	40	436
Kapitał rezerwowy związany z wahaniami szkodowości	21 415	18 699
Pozostałe	1 432	(23)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego, netto	22 891	16 361
	31.12.2011	31.12.2010
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Niezrealizowane straty na lokatach	93 635	58 831
Rezerwy na przewidywane koszty i zobowiązania	1 897	2 003
Niezrealizowane przychody z instrumentów finansowych	(45 473)	(39 635)
Pozostałe	(1 518)	(2 218)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, netto	48 541	18 981

Zarządy Spółek przeanalizowały prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości wystarczającego dochodu podatkowego niezbędnego do realizacji ujemnych różnic przejściowych spółek zależnych. Dokonana analiza potwierdziła realizowalność rozpoznanego w bilansie Grupy aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

31.3. Obciążenie / uznanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte w rachunku zysków i strat

	za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia	
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	2011	2010
Kapitał rezerwowany związany z wahaniami szkodowości	2 716	2 353
Niezrealizowane przychody z instrumentów finansowych	2 359	(1 465)
Amortyzacja (środki trwale sfinansowane z ulgi inwestycyjnej)	(396)	(14)
Niezrealizowane straty z instrumentów finansowych	(641)	397
Rezerwy na przewidywane koszty i zobowiązania	951	2 139
Pozostałe	1 541	(1 192)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego, razem	6 530	2 218
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	2011	2010
Niezrealizowane straty z instrumentów finansowych	34 804	31 686
Rezerwy na przewidywane koszty i zobowiązania	(106)	(4 073)
Niezrealizowane przychody z instrumentów finansowych	(5 838)	(19 780)
Pozostałe	700	(1 561)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego, razem	29 560	6 272
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego w rachunku zysków i strat	(23 081)	(4 054)
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kapitale własnym	51	-

32. Rozliczenia międzyokresowe

	31.12.2011	31.12.2010
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	84 077	81 944
- premie dla Zarządu	8 609	12 115
- badanie bilansu	183	173
- prowizje	94	147
- zarachowane udziały w zyskach dla współpracujących podmiotów	63 366	55 297
- zarachowane udziały reasekuratorów w składce i regresach	6 330	3 935
- media, czynsze, rozmowy telefoniczne i inne koszty	128	198
- premie dla pracowników	2 772	9 023
- rezerwa urlopową	1 426	934
- rezerwa na odprawy	1 031	-
- pozostałe	138	122
Przychody przyszłych okresów	2 215	3 941
Rozliczenia międzyokresowe, razem	86 292	85 885

33. Zobowiązania warunkowe

W dniu 14 grudnia 2011 roku zostało zawarte porozumienie o strategicznym partnerstwie pomiędzy Spółką, Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie Europa S.A., Open Life Towarzystwem Ubezpieczeń Życie S.A. z siedzibą w Warszawie ("Open Life") (dalej łącznie "Towarzystwa") oraz Getin Noble Bankiem S.A. z siedzibą w Warszawie ("GNB") ("Porozumienie").

Porozumienie wejdzie w życie pod warunkiem zawieszającym, iż podmiot inny niż Pan Leszek Czarnecki (bezpośrednio lub pośrednio) stanie się podmiotem dominującym wobec Spółki i wygaśnie po upływie 120 kolejnych pełnych miesięcy kalendarzowych. Na warunkach określonych Porozumieniem GNB zobowiązał się zapewnić, aby przez 60 pierwszych kolejnych miesięcy obowiązywania Porozumienia wartość rocznej składki przypisanej brutto liczonej według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, pozyskiwanej przez GNB w trakcie dystrybucji produktów ubezpieczeniowych w ramach współpracy z Towarzystwami, liczonej osobno dla ubezpieczeń z działu II Ustawy o działalności ubezpieczeniowej ("Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe") tj. dla Spółki oraz osobno dla ubezpieczeń działu I ww. ustawy ("Ubezpieczenia na życie") tj. łącznie dla TU Europa Życie i Open Life, stanowiła nie mniej niż połowę całkowitej wartości przypisanej składki brutto liczonej według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, pozyskanej przez GNB w roku kalendarzowym poprzedzającym wejście w życie Porozumienia, o ile oferta produktowa Towarzystw odpowiadać będzie warunkom rynkowym. Na warunkach określonych w Porozumieniu Towarzystwa zobowiązały się ponadto m.in. do: (i) zapewnienia GNB w możliwie szerokim zakresie ochrony wzajemnej współpracy w zakresie innowacyjnych produktów ubezpieczeniowych przez okres 6 miesięcy od ich utworzenia, (ii) współpracy z GNB w zakresie operacji bankowych Towarzystw, oraz (iii) do utrzymania zasad wzajemnej współpracy na podstawie wiążących umów dotyczących produktów ubezpieczeniowych przez okres pierwszy 60 miesięcy obowiązywania Porozumienia oraz nie zmieniania warunków finansowych przedmiotowych umów przez okres 24 miesięcy od dnia wejścia Porozumienia w życie. Na warunkach określonych w Porozumieniu, tytułem podjęcia przez GNB zobowiązań w nim określonych, Towarzystwa zobowiązane są do zapłaty na rzecz GNB z góry kwoty w wysokości 6 milionów złotych brutto w terminie 7 dni od daty wejścia Porozumienia w życie. Spółka i TU Europa Życie zobowiązane są do zapłaty 80% przedmiotowej kwoty. Na warunkach określonych w Porozumieniu, GNB może być zobowiązany do zapłaty na rzecz Towarzystw kar umownych w maksymalnej łącznej wysokości 6 milionów złotych. Zapłata kar umownych nie wyłącza możliwości dochodzenia odszkodowania w wysokości przenoszącej wysokość zastrzeżonej kary.

W dniu 14 grudnia 2011 roku zostało zawarte porozumienie o strategicznym partnerstwie pomiędzy Towarzystwami oraz Idea Bank z siedzibą w Warszawie ("Idea Bank") ("Porozumienie z Idea Bank"). Warunki Porozumienia z Idea Bank odpowiadają powyżej wskazanym warunkom Porozumienia z GNB z zastrzeżeniem, iż na warunkach określonych w Porozumieniu z Idea Bank, tytułem podjęcia przez Idea Bank zobowiązań w nim określonych, Towarzystwa zobowiązane są do zapłaty na rzecz Idea Bank z góry kwoty w wysokości 2 milionów złotych brutto w terminie 7 dni od daty wejścia Porozumienia z Idea Bank w życie. Spółka i TU Europa Życie zobowiązane są do zapłaty 80% przedmiotowej kwoty. Na warunkach określonych w Porozumieniu z Idea Bank, Idea Bank może być zobowiązany do zapłaty na rzecz Towarzystw kary umownej w maksymalnej łącznej wysokości 2 milionów złotych brutto. Zapłata kar umownych nie wyłącza możliwości dochodzenia odszkodowania w wysokości przenoszącej wysokość zastrzeżonej kary w zakresie nieobjętym karą umowną.

W dniu 14 grudnia 2011 r. została zawarta pomiędzy Spółką, TU Europa Życie, Open Life, Getin Holding S.A. z siedzibą w Warszawie ("Getin Holding"), Talanx International AG z siedzibą w Hanowerze, Niemcy ("Talanx"), Meiji Yasuda Life Insurance Company, z siedzibą w Tokio, Japonia ("Meiji Yasuda") oraz Panem Leszkiem Czarneckim umowa ramowa dotycząca wyniku współpracy w sektorze bancassurance ("Frame Incentive Agreement").

Zgodnie z raportem bieżącym nr 94/2011 z dnia 14 grudnia 2011 roku ogłoszonym przez Getin Holding SA Umowa Frame Incentive Agreement została zawarta pod warunkiem sprzedaży Akcji przez Getin Holding SA na rzecz Talanx (na warunkach określonych w Umowie Transakcyjnej) na czas określony konieczny dla ostatecznego rozliczenia Wyniku Współpracy (zgodnie z definicją poniżej) za okres 10 lat oraz zapłaty Wynagrodzenia Dodatkowego (zgodnie z definicją poniżej).

Na warunkach określonych w umowie Frame Incentive Agreement oczekiwany wynik techniczny Towarzystw (zgodnie z definicją poniżej w niniejszym punkcie) osiągnięty z tytułu współpracy pomiędzy spółkami z grupy kapitałowej Getin Holding SA i podmiotami powiązanymi z Panem Leszkiem Czarneckim (m.in. Getin Noble Bank S.A. z siedzibą w Warszawie, Idea Bank z siedzibą w Warszawie, Open Finance S.A. z siedzibą w Warszawie) ("Incentivees") oraz TU Europa, TU Europa Życie oraz Open Life ("Towarzystwa") w sektorze bancassurance w 10-letnim planowanym okresie trwania Frame Incentive Agreement ("Wynik Współpracy") został określony przez strony w łącznej wysokości około 1.230 milionów PLN.

Na warunkach określonych w Umowie Frame Incentive Agreement, w związku z realizacją ponad 90% oczekiwanego Wyniku Współpracy ("Próg Płatności Wynagrodzenia Dodatkowego") w poszczególnych okresach rocznych Incentivees będą uprawnieni do otrzymania dodatkowego wynagrodzenia z tytułu świadczonych usług dystrybucji produktów ubezpieczeniowych Towarzystw w łącznej maksymalnej wysokości 5 milionów Euro proporcjonalnie zależnego od nadwyżki realizacji oczekiwanego Wyniku Współpracy ponad Próg Płatności

Wynagrodzenia Dodatkowego. ("Wynagrodzenie Dodatkowe Roczne"). Dodatkowo Incentivees będą uprawnieni do otrzymania dodatkowego wynagrodzenia z tytułu świadczonych usług dystrybucji produktów ubezpieczeniowych Towarzystw w poszczególnych okresach dwuletnich o charakterze wyrównawczym proporcjonalnie zależnego od nadwyżki realizacji oczekiwanego Wyniku Współpracy ponad Próg Płatności Wynagrodzenia Dodatkowego w okresie dwuletnim pomniejszonej o wypłacone Wynagrodzenia Dodatkowe Roczne ("Skumulowane Wynagrodzenie Dodatkowe") (łącznie "Wynagrodzenie Dodatkowe"). Wynagrodzenie Dodatkowe będzie płatne na rzecz każdego Incentivee proporcjonalnie do jego udziału w faktycznym wykonaniu Wyniku Współpracy przez poszczególne Towarzystwa proporcjonalnie do ich udziału osiągniętego w faktycznie wykonanym Wyniku Współpracy.

Umowa Frame Incentive Agreement przewiduje również m.in.: (i) zasady weryfikacji osiąganego Wyniku Współpracy, oraz (ii) zasady wskazywania nowych Incentivees i odwoływania istniejących Incentivees.

Wynagrodzenie Dodatkowe będzie płatne na rzecz Incentivees na podstawie indywidualnych umów zawartych pomiędzy Towarzystwami oraz poszczególnymi Incentivee odpowiadających warunkom współpracy pomiędzy Towarzystwami oraz Incentivees określonym w umowie Frame Incentive Agreement ("Incentive Agreement").

Wszystkie kwoty podane dla potrzeb umowy Frame Incentive Agreement w Euro zostaną przeliczone na PLN według średniego kurs ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień poprzedzający podpisanie Umowy Transakcyjnej, tj. 1 Euro = 4,560 PLN.

W Grupie nie występują inne zobowiązania warunkowe.

34. Przychody i koszty

34.1. Składki zarobione brutto

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Składki przypisane brutto		
Z działalności bezpośredniej	713 757	586 643
Z reasekuracji czynnej	(840)	113 074
Składki przypisane brutto, razem	712 917	699 717
Zmiana stanu rezerwy składek	(20 347)	(120 172)
Składki zarobione brutto, razem	692 570	579 545
Udział reasekuratorów w składkach przypisanych brutto	(16 806)	(8 125)
Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe	4 210	1 364
Składki zarobione netto, razem	679 974	572 784

Poniżej zaprezentowano składki przypisane brutto, zebrane przez Grupę, w podziale na ubezpieczenia życiowe oraz ubezpieczenia majątkowe i osobowe.

Składki z ubezpieczeń na życie	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Składki przypisane brutto	240 983	199 937
Udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	(1 956)	135
Zmiana stanu rezerw składek oraz rezerw na ryzyko niewygasłe brutto	2 511	2601
Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(51)	68
Składki z ubezpieczeń na życie, razem	241 487	202 741

Składki z ubezpieczeń majątkowych i osobowych	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Składki przypisane brutto	471 934	499 780
Udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	(14 850)	(8 260)
Zmiana stanu rezerw składek oraz rezerw na ryzyko niewygasłe brutto	(22 858)	(122 773)
Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	4 261	1 296
Składki z ubezpieczeń majątkowych i osobowych, razem	438 487	370 043
Składki zarobione netto, razem	679 974	572 784

Składki przypisane brutto (wg ryzyk)	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
ubezpieczenie na życie	195 088	152 394
następstwa wypadków i choroba	96 090	93 943
komunikacyjne pozostałe	-	-
morskie, lotnicze i transportowe	113	49
od ognia i innych szkód rzeczowych	104 558	93 618
odpowiedzialność cywilna	628	585
kredyt i gwarancje	136 037	99 384
ochrona prawna	122 322	185 303
świadczenie pomocy	5 527	6 388
różne ryzyka finansowe	52 554	68 053
Składki przypisane brutto,razem	712 917	699 717

34.2.Przychody netto z tytułu inwestycji

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Przychody netto z tytułu odsetek	263 983	299 509
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	2 734	1 165
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 388	1 073
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2 644	-
Pożyczki udzielone i należności	253 113	294 334
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 104	2 937
Przychody z dywidend	-	-
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Różnice kursowe	6 509	2 061
Pożyczki udzielone i należności	6 509	2 061
Przychody z tytułu inwestycji, razem	270 492	301 570

Łączna kwota odsetek wyliczonych przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej wyniosła 259 879 tys. w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2011 roku oraz 296 572 tys. w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2010 roku.

34.3. Zrealizowany wynik netto ze sprzedaży instrumentów finansowych i innych aktywów

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Zrealizowane zyski		
Nieruchomości inwestycyjne	154	127
Rzeczowe aktywa trwałe	124	4
Aktywa finansowe oraz zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	23 606	4 815
- przeznaczone do obrotu	3 413	1 858
- aktywa i zobowiązania finansowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	20 193	2 957
Instrumenty pochodne	3 828	7 121
Zrealizowany zysk ze sprzedaży aktywów, razem	27 712	12 067
Zrealizowane straty		
Nieruchomości inwestycyjne	(56)	-
Aktywa finansowe oraz zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(23 506)	(2 871)
- przeznaczone do obrotu	(3 229)	(162)
- aktywa i zobowiązania finansowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(20 277)	(2 709)
Instrumenty pochodne	(5 546)	(9 029)
Zrealizowane straty ze sprzedaży aktywów, razem	(29 108)	(11 900)
Zrealizowany wynik netto ze sprzedaży aktywów, razem	(1 396)	167

34.4. Wynik netto z przeszacowań do wartości godziwej

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Zysk z przeszacowań do wartości godziwej		
Nieruchomości inwestycyjne	1 445	94
Aktywa finansowe oraz zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	400 253	330 494
- przeznaczone do obrotu	5 363	906
- aktywa finansowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	73 562	84 268
- zobowiązania finansowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	321 328	245 320
Instrumenty pochodne	235 033	74 753
Zysk z przeszacowań do wartości godziwej, razem	636 731	405 341
Straty z przeszacowań do wartości godziwej		
Aktywa finansowe oraz zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(395 134)	(329 613)
- przeznaczone do obrotu	(806)	(10)
- aktywa finansowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(321 344)	(245 342)
- zobowiązania finansowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(72 984)	(84 261)
Instrumenty pochodne	(239 094)	(73 781)
Straty z przeszacowań do wartości godziwej, razem	(634 228)	(403 394)
Wynik netto z przeszacowań do wartości godziwej, razem	2 503	1 947

Wynik netto z instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym z instrumentów pochodnych

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010 31.12.2010
Przychody netto z inwestycji	2 734	1 165
Zrealizowany wynik netto na sprzedaży aktywów	(1 618)	36
Wynik netto z przeszacowań aktywów do wartości godziwej	1 058	1 853
Wynik netto z instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, razem, w tym:	2 174	3 054
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	4 721	2 591
Instrumenty finansowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	3 212	1 399
Instrumenty pochodne	(5 759)	(936)

34.5. Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2011 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Pozostałe przychody operacyjne		
przychody z tytułu zarządzania UFK	109 861	76 911
provizje reasekuracyjne	2 822	1 687
przychody za czynności likwidacyjne	1 114	1 032
przychody z nieruchomości	110	518
przychody ze sprzedaży materiałów i usług	412	425
różnice kursowe	991	796
komisarka awaryjna	453	465
pozostałe	208	368
Pozostałe przychody operacyjne, razem	115 971	82 202

34.6. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Odszkodowania i świadczenia wypłacone	(108 995)	(30 987)
Koszty likwidacji szkód	(7 407)	(6 514)
Regresy i odzyski uzyskane	6 106	5 076
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto, razem	(110 296)	(32 425)
KWOTA ODSZKODOWAŃ I ŚWIADCZEŃ WYPŁACONYCH BRUTTO	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
ubezpieczenie na życie	(85 427)	(12 915)
następstwa wypadków i choroba	(5 709)	(4 014)
komunikacyjne -odpowiedzialność cywilna	(60)	(89)
komunikacyjne pozostałe	-	2
od ognia i innych szkód rzeczowych	(1 428)	(1 662)
odpowiedzialność cywilna	(24)	14
kredyt i gwarancje	(7 069)	(3 899)
świadczenie pomocy	(380)	(359)
różne ryzyka finansowe	(2 792)	(2 989)
Koszty odszkodowań i świadczeń, razem	(102 889)	(25 911)

Kwota odszkodowań i świadczeń brutto po pomniejszeniu o regresy i odzyski uzyskane.

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
KOSZTY LIKWIDACJI SZKÓD		
ubezpieczenie na życie	(1 146)	(1 094)
następstwa wypadków i choroba	(2 289)	(1 482)
komunikacyjne -odpowiedzialność cywilna	(21)	(25)
komunikacyjne pozostałe	-	(1)
od ognia i innych szkód rzeczowych	(706)	(388)
odpowiedzialność cywilna	(15)	(2)
kredyt i gwarancje	(1 419)	(1 786)
ochrona prawna	(513)	(107)
świadczenie pomocy	(43)	(446)
różne ryzyka finansowe	(1 255)	(1 183)
Koszty likwidacji szkód, razem	(7 407)	(6 514)
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto, razem	(110 296)	(32 425)

34.7. Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Rezerwa ubezpieczeń na życie	79 186	22 055
Rezerwa na niewypłacone odszkodowania	1 315	159
Rezerwa na skapitalizowaną wartość rent	110	27
Regresy i odzyski	6 658	(196)
Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto, razem	87 269	22 045

34.8. Koszty akwizycji

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Koszty akwizycji	(486 964)	(406 928)
prowizje	(476 484)	(397 146)
koszty reklamy	(590)	(302)
koszty druków polis	(514)	(388)
koszty ekspertyz i oceny ryzyka	(239)	(369)
wynagrodzenia oraz ubezpieczenia i inne świadczenia zaliczane do kosztów akwizycji	(6 743)	(5 788)
koszty włączenia umów do portfela	(1 085)	(2 102)
pozostałe	(1 309)	(833)
Premie (udziały w zyskach dla współpracujących podmiotów)	(26 193)	(25 782)
Koszty akwizycji, razem	(513 157)	(432 710)

34.9. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Zwiększenia odpisów z tytułu utraty wartości	(859)	(1 381)
Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności	(859)	(1 381)
Udział reasekuratora w rezerwach	-	-
Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości	1 015	1 865
Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności	1 000	1 442
Udział reasekuratora w rezerwach	15	30
Pozostałe aktywa	-	393
Odpisy z tytułu utraty wartości netto, razem	156	484

34.10. Pozostałe koszty operacyjne i administracyjne

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Koszty operacyjne	(101 854)	(85 427)
Koszty działalności lokacyjnej	(1 120)	(1 069)
Pozostałe koszty operacyjne, w tym:	(100 734)	(84 358)
- opłaty związane z prowadzeniem działalności ubezpieczeniowej	(3 495)	(3 625)
- koszty obsługi produktów ubezpieczeniowych	(21 956)	(19 585)
- koszty pozyskania klientów dot. produktów UFK	(74 482)	(60 428)
- pozostałe	(801)	(720)
Koszty administracyjne	(40 955)	(37 283)
Usługi obce	(13 121)	(8 976)
Wynagrodzenia pracowników	(19 271)	(19 120)
Ubezpieczenia społeczne pracowników	(788)	(1 742)
Amortyzacja	(2 909)	(3 418)
Program opcji menedżerskich	(1 432)	-
Zużycie materiałów i energii	(1 392)	(1 234)
Podatki i opłaty	(384)	(1 028)
Inne	(1 658)	(1 765)
Pozostałe koszty operacyjne i administracyjne, razem	(142 809)	(122 710)

35. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku przedstawiają się następująco:

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Skonsolidowany zysk / strata brutto	214 777	186 469
Stawka podatku dochodowego w %	19%	19%
Podatek dochodowy jaki zostałby skalkulowany jako iloczyn wyniku brutto spółki i stawki podatku dochodowego	40 808	35 429
Różnice pomiędzy podatkiem dochodowym skalkulowanym w poz.3, a podatkiem dochodowym wykazanym w rachunku zysków i strat	498	523
- koszty reprezentacji	155	170
- wpłaty na PFRON	45	32
- amortyzacja samochodów powyżej 20 000 EUR	12	15
- koszty podwyższenia kapitału w jednostce zależnej	-	154
- amortyzacja środków trwałych sfinansowanych ze środków funduszu organizacyjnego	33	32
- koszty administracyjne nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	251	135
- pozostałe	2	(15)
Podatek dochodowy wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	41 306	35 952

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonych regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z wysokimi odsetkami. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe w Polsce mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organa skarbowe.

35.1. Podatek dochodowy wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat

	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Podatek dochodowy bieżący	(64 387)	(40 006)
Podatek dochodowy odroczony	23 081	4 054
Podatek dochodowy wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(41 306)	(35 952)

36. Działalność zaniechana

W Grupie nie zaniechano żadnej działalności w okresie od dnia 1 stycznia 2011 roku do dnia 31 grudnia 2011 roku.

37. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W dniu 21 marca 2011 roku na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA została podjęta uchwała w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2010 oraz wypłaty dywidendy z zysku z lat ubiegłych, zgodnie z którą Spółka przeznaczyła kwotę 100.075.500 złotych (słownie: sto milionów siedemdziesiąt pięć tysięcy pięćset złotych) na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki, według następujących zasad:

- a) wszystkie akcje (tj. 9.450.000 akcji) uczestniczą w podziale dywidendy; na każdą akcję przysługuje dywidenda w wysokości 10,59 zł.
- b) dzień dywidendy ustalono na dzień 7 kwietnia 2011 roku,
- c) dzień wypłaty dywidendy ustalono na dzień 21 kwietnia 2011 roku.

Na wypłatę dywidendy przeznaczono część zysku Spółki za rok obrotowy 2010 w wysokości 65 372 tys. oraz zyski z lat ubiegłych ujęte w kapitale zapasowym w wysokości 34 704 tys.

Zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 30 marca 2010 roku cały zysk za 2009 rok został przeznaczony na kapitał zapasowy oraz rezerwy Spółki związany z wahaniami szkodowości.

2011	2010
kwota wypłaconej dywidendy w 2011 roku za 2010 rok i lata poprzednie	kwota wypłaconej dywidendy w 2010 roku za 2009 rok
100 076	-

Dywidenda za rok 2010 i lata poprzednie	Dywidenda za rok 2009
10,59 zł/akcję	0 zł/akcję

38. Informacje o podmiotach powiązanych

Transakcje zawierane przez Grupę są realizowane na warunkach nieróżniących się istotnie od warunków rynkowych. Skutki transakcji przeprowadzonych między jednostkami objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zostały wyeliminowane.

Poniżej tabele przedstawiające łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za bieżący i poprzedni rok obrotowy.

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

38.1. Transakcje Grupy z podmiotami powiązanymi za okres 01.01.2011 do 31.12.2011

		na dzień 31 grudnia 2011			za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011			
		Pożyczki i należności	Pozostałe należności i środki pieniężne	Zobowiązania	Przychody z lokat	Przychody z działalności ubezpieczeniowej	Koszty dot. działalności ubezpieczeniowej z tyt. wynagrodzeń i szkód	Pozostałe koszty
Podmiot sprawujący kontrolę	Pan Leszek Czarnecki - podmiot dominujący wobec Getin Holding SA	-	-	-	-	-	-	-
Jednostka dominująca	Getin Holding SA - podmiot dominujący wobec Spółki	78 574	-	-	2 898	-	-	-
Jednostki kontrolowane przez podmioty dominujące	Arkady Wrocławskie S.A.	-	-	18	-	13	-	2 000
	LC Corp Sky Tower Sp. z o.o.	-	425	-	1 628	8	-	-
	Getin Noble Bank S.A.	2 367 203	109 636	161 534	182 938	1 140	468 693	-
	Open Finance S.A.	-	-	898	-	-	43 642	-
	Getin Leasing S.A.	-	318	-	-	3 501	-	-
	Pośrednik Finansowy SA	-	-	305	-	-	1 015	-
	Panorama Finansów SA	-	-	14	-	480	-	-
	Idea Bank S.A	96 831	3 884	4 886	3 394	-	4 735	-
	Noble Concierge Sp. z o.o	-	1	18	-	5	2	-
	Fiolet-PDK S.A.	-	-	187	-	-	4 152	-
	Getin International SA	-	-	-	447	-	-	-
	Carcade OOO	38 023	-	-	2 414	-	-	-
	Noble Funds TFI SA	-	-	308	-	-	1 274	32
	TC Doradcy Finansowi Sp. z o.o. Sp.k.	-	5689	4190	-	-	3 003	-
	HB Doradcy Finansowi Sp. z o.o. Sp.k.	-	-	4	-	-	1 112	-
	Noble Securities SA	-	-	127	-	-	990	2 024
	Sombelbank SA	22 520	12	-	1 506	-	-	-
	Home Broker SA	30 669	-	-	2 948	-	-	-
	MW Trade SA	-	-	-	934	-	-	-
	Get Bank SA (do 30.06.2011 Alianz Bank SA)	110 011	940	776	1 774	-	559	-
	Plus Bank SA	-	11 362	-	2	-	-	-
	Razem:	2 743 831	132 267	173 265	200 883	5 147	529 177	4 056

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

38.2. Transakcje Grupy z podmiotami powiązanymi za okres 01.01.2010 do 31.12.2010

		na dzień 31 grudnia 2010			za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010			
		Pożyczki i należności	Pozostałe należności i środki pieniężne	Zobowiązania	Przychody z lokat	Przychody z działalności ubezpieczeniowej	Koszty dot. działalności ubezpieczeniowej z tyt. wynagrodzeń i szkód	Pozostałe koszty
Podmiot sprawujący kontrolę	Pan Leszek Czarnecki - podmiot dominujący wobec Getin Holding SA	-	-	-	-	-	-	-
Jednostka dominująca	Getin Holding SA - podmiot dominujący wobec Spółki	10 162	-	-	642	3	-	-
Jednostki kontrolowane przez podmioty dominujące	Arkady Wrocławskie S.A.	-	-	-	-	15	-	1 975
	LC Corp Sky Tower Sp. z o.o.	15 695	329	-	950	-	-	-
	Getin Noble Bank S.A.	3 981 644	102 484	186 031	234 499	5 266	355 292	774
	Open Finance S.A.	-	26	41 549	-	20	28 302	-
	Getin Leasing S.A.	-	78	-	-	859	-	38
	Pośrednik Finansowy Sp. z o.o.	-	81	167	-	-	539	-
	Panorama Finansów SA	-	-	-	-	1	-	-
	Idea Bank SA	-	567	462	-	567	-	-
	Noble Concierge Sp. z o.o.	-	1	3	-	3	1	52
	Fiolet-PDK S.A.	-	-	427	-	4	8 935	-
	Getin International SA	5 063	-	-	358	-	-	32
	Carcade OOO	3 919	-	-	2 924	-	-	-
	Noble Funds TFI SA	-	1 565	120	-	-	1 445	16
	Noble Securities SA	-	-	-	-	-	-	37
	Sombelbank SA	-	-	-	1 697	-	-	-
	Home Broker SA	31 275	6	-	2 570	11	624	-
Razem:		4 047 758	105 137	228 759	243 640	6 749	395 138	2 924

Poniżej przedstawione zostały dodatkowe wyjaśnienia dotyczące transakcji TU Europa S.A. z podmiotami powiązanymi w 2011 roku wskazanych w powyższej tabeli.

- Transakcje z Arkady Wrocławskie S.A. dotyczą kosztów czynszów i mediów związanych z najmem powierzchni biurowej przez Spółkę.
- Transakcje z LC Corp Sky Tower Sp. z o.o. dotyczą rat składek ubezpieczeniowych dotyczących ubezpieczenia budowy.
- Transakcje z GETIN NOBLE Bank dotyczą w szczególności: (i) złożonych przez Spółkę depozytów bankowych środków pozyskanych w ramach działalności, (ii) składek ubezpieczeniowych pobranych od klientów banku z tytułu ubezpieczeń grupowych (iii) wynagrodzeń (provizji) zapłaconej bankowi z tytułu pozyskania składek w ubezpieczeniach grupowych oraz zarachowane udziały w zyskach z tych umów, (iv) odsetek od złożonych depozytów; (v) kosztów prowizji bankowych za prowadzenie rachunków. Transakcje z Open Finance S.A. dotyczą składek ubezpieczeniowych z tytułu udzielonej przez TU Europa S.A. gwarancji spłaty czynszu.
- Transakcje z GETIN Leasing S.A. dotyczą składek ubezpieczeniowych z tytułu umowy ubezpieczenia mienia w leasingu.
- Transakcje z Pośrednik Finansowy Sp. z o.o. dotyczą (i) składek pobieranych od klientów Fiolet-PDK S.A. oraz prowizji z tytułu pośrednictwa przy ubezpieczeniach grupowych.
- Transakcje z Fiolet-PDK S.A. dotyczą (i) składek pobieranych od klientów Fiolet-PDK S.A. oraz prowizji z tytułu pośrednictwa przy ubezpieczeniach grupowych.
- Transakcje z Carcade OOO oraz Sombelbank ZSA dotyczą pożyczek udzielonych przez Spółkę w ramach działalności lokacyjnej.
- Transakcje z NOBLE Funds TFI S.A. dotyczą wynagrodzenia za zarządzanie portfelem papierów wartościowych.
- Transakcje z Getin International S.A. dotyczą wynagrodzenia za udzieloną Spółce gwarancję spłaty pożyczek udzielonych Carcade OOO oraz Sombelbank ZSA.
- Transakcje z Noble Securities S.A. dotyczą wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji animatora akcji Spółki na GPW.
- Transakcje z Noble Consierge Sp. z o.o. dotyczą składek ubezpieczeniowych z tytułu udzielonej przez TU Europa S.A. gwarancji turystycznej.
- Transakcje z Home Broker S.A. dotyczą obligacji 3 letnich, o oprocentowaniu zmiennym wyemitowanych przez Home Broker S.A. Obligacje przewidują zabezpieczenie hipoteczne na dwóch nieruchomościach Home Broker S.A. Home Broker S.A. jest podmiotem powiązanym ze Spółką (Podmiot zależny od Głównego Akcjonariusza – spółka LC Corp B.V. - posiada 80,98% akcji Home Broker S.A.)
- Transakcje z MW Trade S.A. dotyczyły nabycia krótkoterminowych obligacji imiennych zerokuponowych wyemitowanych przez MW Trade S.A. oraz dyskonta od tych obligacji.
- Transakcje z Idea Bank S.A. dotyczą (i) składek pobieranych od klientów Idea Bank S.A. oraz wynagrodzeń (provizji) zapłaconej bankowi z tytułu pozyskania składek w ubezpieczeniach grupowych, (ii) złożonych przez Spółkę depozytów bankowych środków pozyskanych w ramach działalności, (iii) odsetek od złożonych depozytów.
- Transakcje z Plus Bank S.A. dotyczą złożonych przez ukraińskie jednostki zależne środków pieniężnych oraz odsetek od rachunku.

Poniżej przedstawione zostały dodatkowe wyjaśnienia dotyczące transakcji TU na Życie Europa S.A. z podmiotami powiązanymi w 2011 roku wskazanych w powyższej tabeli.

- Transakcje z GETIN Holding S.A. dotyczą nabycia obligacji imiennych wyemitowanych przez GETIN Holding S.A. i dyskonta od tych obligacji.
- Transakcje z Arkady Wrocławskie S.A. dotyczą kosztów czynszów i mediów związanych z najmem powierzchni biurowej przez Spółkę Zależną.
- Transakcje z LC Corp Sky Tower Sp. z o.o. dotyczą nabycia obligacji imiennych wyemitowanych przez LC Corp Sky Tower Sp. z o.o. i dyskonta od tych obligacji.
- Transakcje z GETIN NOBLE Bank dotyczą w szczególności: (i) złożonych przez Spółkę depozytów bankowych środków pozyskanych w ramach działalności, (ii) składek ubezpieczeniowych pobranych od klientów banku z tytułu ubezpieczeń grupowych (iii) wynagrodzeń (provizji) zapłaconej bankowi z tytułu pozyskania składek w ubezpieczeniach grupowych oraz zarachowane udziały w zyskach z tych umów, (iv) odsetek od złożonych depozytów; (v) kosztów prowizji bankowych za prowadzenie rachunków.
- Transakcje z OPEN FINANCE S.A. dotyczą prowizji dla OPEN FINANCE S.A. z tytułu pozyskania składek w ramach ubezpieczeń grupowych zawieranych przez Spółkę (produkty strukturyzowane, ubezpieczenia z UFK).
- Transakcje z Fiolet-PDKS.A. dotyczą prowizji dla Fiolet-PDK SA w związku z zawieranymi na rzecz Spółki umowami ubezpieczeń grupowych.
- Transakcje z Getin International S.A. dotyczą nabycia dwuletnich obligacji imiennych o zmiennym oprocentowaniu oraz dwóch dwuletnich obligacji imiennych o stałym oprocentowaniu wyemitowanych przez GETIN International S.A. oraz dyskonta od tych obligacji.
- Transakcje z NOBLE Funds TFI S.A. dotyczą wynagrodzenia za usługi zarządzania aktywami zgromadzonymi w ramach UFK.
- Transakcje z Home Broker S.A. dotyczą obligacji 3 letnich, o oprocentowaniu zmiennym wyemitowanych przez Home Broker S.A. Obligacje przewidują zabezpieczenie hipoteczne na dwóch nieruchomościach Home Broker S.A. Home Broker S.A. jest podmiotem powiązanym ze Spółką (Podmiot zależny od Głównego Akcjonariusza – spółka LC Corp B.V. - posiada 80,98% akcji Home Broker S.A.)
- Transakcje z Plus Bank S.A. dotyczą złożonych przez ukraińskie jednostki zależne środków pieniężnych oraz odsetek od rachunku.

38.3. Transakcje z zarządem

	01.01.2011 31.12.2011	01.01.2010 31.12.2010
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	8 053	10 283
Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	-	-
Inne długoterminowe świadczenia pracownicze	1 908	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	1 031	-
Płatności regulowane akcjami	207	-
Razem zarachowane koszty	11 199	10 283

Członkom Zarządów Prywatnej Spółki Akcyjnej Towarzystwo Ubezpieczeń Europa.UA oraz Prywatnej Spółki Akcyjnej Towarzystwo Ubezpieczeń Europa.UA Życie w okresie sprawozdawczym wynagrodzenie nie przysługiwało.

Koszt wynagrodzeń Członków Zarządu Grupy prezentuje tabela poniżej:

Osoby Zarządzające	01.01.2011 31.12.2011	01.01.2010 31.12.2010
Podoba Jacek	5 027	5 284
Lipińska Ewa	392	-
Mędrala Krzysztof	2 271	1 950
Sztuba Piotr	993	987
Frąckiewicz Bogdan	1 266*	1 031
Wlazło Stanisław	1 250*	1 031
Razem zarachowane koszty	11 199	10 283

*Koszt wynagrodzeń za okres od 1 stycznia 2011 roku do 31 sierpnia 2011 roku.

Wypłacone wynagrodzenie Członków Zarządu Grupy prezentuje tabela poniżej:

Osoby Zarządzające	01.01.2011 31.12.2011	01.01.2010 31.12.2010
Podoba Jacek	8 737	1 686
Lipińska Ewa	228	-
Mędrala Krzysztof	1 938	384
Sztuba Piotr	839	706
Frąckiewicz Bogdan	949	904
Wlazło Stanisław	952	904
Razem wypłacone	13 643	4 584

Członkom Zarządu Spółek Grupy na podstawie zawartych umów o zarządzanie przysługują premie dodatkowe. Przedmiotowe premie przysługują za każdy rok obrotowy i wypłacane są po zatwierdzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego przez Walne Zgromadzenie lub po zakończeniu kontraktu.

Stan rezerwy na premie dla każdej z osób odrębnie prezentuje poniższa tabela:

Osoby Zarządzające	31.12.2011	31.12.2010
Podoba Jacek	4 356	8 185
Lipińska Ewa	165	-
Mędrala Krzysztof	1 829	1 829
Sztuba Piotr	713	728
Frąckiewicz Bogdan	773	721
Wlazło Stanisław	773	652
Razem:	8 609	12 115

Umowy o zarządzanie zawarte między Spółkami Grupy a Członkami Zarządu przewidują wypłatę na rzecz Członka Zarządu kwoty równej półrocznemu wynagrodzeniu w przypadku rozwiązania umowy przez Spółki Grupy.

Wrocław, dnia 27 lutego 2012 roku

Inne transakcje z Zarządem

Kontrakt menadżera Spółki przewiduje specjalne wynagrodzenie w przypadku zbycia przez większościowego akcjonariusza Spółki tj. Getin Holding SA, więcej niż 50%, akcji Spółki na rzecz innych osób lub podmiotów, którzy nie są powiązani z Getin Holding SA. Wynagrodzenie będzie stanowić kwotę równą 0,25% ceny sprzedaży akcji Spółki tzn. wartości wpływu do Getin Holding SA. Wypłata wynagrodzenia nastąpi w terminie 30 dni od daty wpływu środków do Getin Holding SA.

Ze względu na fakt, iż sprzedaż akcji Spółki uzależniona jest od spełnienia szeregu warunków zawieszających opisanych w nocie 26.1, a warunki te do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały spełnione, w roku 2011 nie rozpoznano kosztów związanych z powyższym dodatkowym wynagrodzeniem.

Grupa nie udzielała pożyczek i nie zawarła transakcji podobnych do pożyczek z członkami Zarządu lub innym kluczowym personelem zarządczym.

38.4. Transakcje z członkami Rady Nadzorczej

Koszt wynagrodzeń Członków Rady Nadzorczej brutto uwzględniający koszt Programu Opcji Menadżerskich prezentuje poniższa tabela:

	01.01.2011 31.12.2011	01.01.2010 31.12.2010
Leszek Czarnecki	689	-
Remigiusz Baliński	35	29
Stefurak Radosław	35	28
Radosław Boniecki	27	-
Łukasz Chojnacki	-	-
Jarosław Augustyniak	16	61
Longin Kula	-	5
Dariusz Niedośpiał	8	29
Mariusz Staniszewski	8	29
Razem	818	181

Grupa nie udzielała pożyczek osobom nadzorującym oraz ich osobom bliskim, a także nie udzielała wymienionym osobom gwarancji i poręczeń.

39. Zarządzanie ryzykiem

39.1. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

W prowadzonej działalności Grupa jest narażona na następujące rodzaje ryzyka finansowego:

- Ryzyko rynkowe (ryzyko stóp procentowych, ryzyko cen papierów wartościowych, ryzyko walutowe)
- Ryzyko płynności
- Ryzyko kredytowe
- Ryzyko operacyjne

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe definiowane jest jako niepewność, iż stopy procentowe, kursy walut lub ceny papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych posiadanych przez Grupę przyjmą wartości różniące się od pierwotnie zakładanych, albo z natury są nieprzewidywalne i ich przyszłej wartości nie da się dokładnie określić. Ryzyko to może powodować powstawanie nieoczekiwanych zysków lub strat z tytułu utrzymywanych pozycji.

Zaangażowanie w poszczególne klasy instrumentów określane jest na posiedzeniach Komitetu Inwestycyjnego.

Ryzyko stóp procentowych pod względem obciążenia wartości godziwej

Źródłem ryzyka stopy procentowej są uwarunkowania rynkowe i nieustannie zmieniający się kształt krzywej dochodowości, jak również poziom rynkowych stóp procentowych. Narażone na ryzyko stopy procentowej są głównie obligacje skarbowe o stałym stopie wyceniane wg wartości godziwej. Inwestycje w dłużne papiery Skarbu Państwa ocenione są jako najbardziej bezpieczne, jednak stosowana wycena wg wartości godziwej powoduje, że oprócz zysków odsetkowych Grupa narażona jest na ryzyko zmiany bieżącej wartości kapitału obligacji. Struktura lokat kształtowana jest w oparciu o oczekiwane zmiany stóp procentowych. Ryzyko stopy procentowej ograniczone jest udziałem lokat narażonych na to ryzyko w całym portfelu lokat, a także poprzez ustalanie takiego czasu trwania lokat, który nie spowoduje znaczącej straty w przypadku niekorzystnego kierunku zmian stopy procentowej.

Głównym narzędziem przyjętym do oceny ryzyka stopy procentowej jest duration portfela papierów skarbowych wycenianych wg wartości godziwej. Wartość duration jest obliczana i analizowana z miesięczną częstotliwością. Utrzymanie niskiej wartości duration jest jednym z założeń przyjętych w polityce lokacyjnej spółki.

Dodatkowo z miesięczną częstotliwością przeprowadzane są stress-testy pokazujące zmianę wartości portfela obligacji papierów skarbowych przeznaczonych do sprzedaży dla prognozowanych zmian stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej.

W przypadku produktów o charakterze ubezpieczeniowo-inwestycyjnym ze składką jednorazową stosowana jest metoda ścisłego dopasowania zapadalności zobowiązań z tytułu udzielonej ochrony ubezpieczeniowej oraz zapadalności lokat stanowiących zabezpieczenie spłaty przedmiotowych zobowiązań. Wysokość oprocentowania lokat (stałego w całym okresie) gwarantuje pozyskanie środków w pełni zaspokajających przyszłe zobowiązania ubezpieczeniowe.

Ryzyko cen papierów wartościowych

Grupa na dzień 31 grudnia 2011 roku posiadała jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych o wartości 133 773 tys. zł co stanowi około 3% wartości aktywów finansowych ogółem. W okresie porównywalnym Grupa na dzień bilansowy posiadała jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych o wartości 178 882 tys. Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych są narażone na ryzyko zmiany kursów rynkowych.

Wartość aktywów ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych zarządzanych przez spółkę zależną na dzień 31 grudnia 2011 roku wyniosła 1 222 642 tys. zł co odpowiada 23% aktywów finansowych Grupy. W okresie porównywalnym Grupa na dzień bilansowy posiadała aktywa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych o wartości 507 902 tys. W skład aktywów ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych na dzień 31 grudnia 2011 roku wchodziły jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu (certyfikaty strukturyzowane) oraz lokaty bankowe. Aktywa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych dzielone są na jednostki uczestnictwa. Decyzje co do wykupu tych jednostek mogą podjąć ubezpieczeni w ramach wykupionych polis ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi.

Zmiana wyceny aktywów stanowiących lokaty ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych bezpośrednio wpływa na wartość zobowiązań Grupy wobec Ubezpieczonych, dlatego wpływ zmian cen jednostek uczestnictwa na wynik finansowy Grupy jest ograniczony.

Grupa na dzień 31 grudnia 2011 roku posiadała certyfikaty strukturyzowane o wartości 263 076 tys. zł. W okresie porównywalnym Grupa na dzień bilansowy posiadała certyfikaty strukturyzowane o wartości 376 984 tys. Papiery te

stanowią zabezpieczenie zobowiązań Grupy wynikających z zawartych umów ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym oraz, w znacznym stopniu, lokaty ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych zarządzanych przez spółkę zależną. Łączna wartość posiadanych certyfikatów strukturyzowanych stanowiących lokaty spółki zależnej oraz lokaty na ryzyko ubezpieczających w ogólnej wartości aktywów finansowych Grupy stanowi około 5%. Certyfikaty strukturyzowane są narażone na ryzyko zmiany kursów rynkowych. Jednakże zmiany wartości godziwej bezpośrednio wpływają na wartość zobowiązań Grupy wobec Ubezpieczonych, dlatego wpływ zmian cen tych papierów na wynik finansowy Grupy jest ograniczony.

Ryzyko zmian cen akcji związane jest z lokatami bezpośrednimi lub pośrednimi w akcje spółek notowanych na rynku regulowanym. Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa nie posiadała akcji spółek notowanych na rynku regulowanym.

Poniższa tabela prezentuje analizę wrażliwości wartości aktywów netto na zmianę określonych czynników rynkowych, przy założeniu, że pozostałe czynniki nie zmieniają się.

	31.12.2011	31.12.2010
Ryzyko stóp procentowych		
+5 p.p.	(2 921)	(1 094)
+2 p.p.	(1 169)	(439)
+1 p.p.	(585)	(218)
-1 p.p.	585	218
-2 p.p.	1 169	439
-5 p.p.	2 921	1 094
Ryzyko cenowe		
+20%	21 672	35 777
+10%	10 835	17 888
+5%	5 418	8 944
-5%	(5 418)	(8 944)
-10%	(10 835)	(17 888)
-20%	(21 672)	(35 777)

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami cen w 2011 roku dotyczyło przede wszystkim środków lokowanych na ryzyko Grupy w jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych. Wartość jednostek uczestnictwa lokowanych na ryzyko Grupy na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosiła 133 773 tys. zł co stanowi około 3% aktywów finansowych Grupy, na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość ta wynosiła 178 882 tys. zł.

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim obligacji skarbowych ze stałą stopą wycenianych wg wartości godziwej. Wartość obligacji skarbowych wycenianych wg wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosiła 57 224 tys. co stanowi około 1% aktywów finansowych Grupy, na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość ta wynosiła 28 808 tys.

Wpływ ryzyka stopy procentowej na wynik finansowy netto został wyznaczony przy założeniu zmiany wyceny instrumentów na skutek równoległego przesunięcia krzywej dochodowości.

Dla portfela aktywów wycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy wrażliwość została wyznaczona w oparciu o średnie ważone wartości zmodyfikowanego okresu trwania (modified duration; MD) oraz wypukłości obligacji (convexity).

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

Poniżej zaprezentowano podział aktywów i zobowiązań finansowych pod względem obciążenia ich wartości godziwej ryzykiem stopy procentowej:

Aktywa i zobowiązania Grupy sklasyfikowane na dzień 31.12.2011 rok

Pozycje bilansowe	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Aktywa/ Pasywa nieoprocentowane	Razem
Aktywa:							
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	28 997	35 104	-	1 054	65 155
Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	2 014	5 548	66 127	238 586	169 282	481 557
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	57 224	-	-	57 224
Pożyczki i należności	401 884	489 278	1 541 970	939 720	153 044	148 868	3 674 764
Pozostałe	47 073	18 893	34 702	34 968	40 436	884 334	1 060 406
SUMA AKTYWÓW	448 957	510 185	1 611 217	1 133 143	432 066	1 203 538	5 339 106
Zobowiązania:							
Rezerwy techniczno –ubezpieczeniowe	-	-	-	-	-	649 831	649 831
Zobowiązania z tytułu kontraktów inwestycyjnych	218 932	391 709	1 205 390	805 923	171 129	675 188	3 468 271
Pozostałe	-	-	-	-	-	370 609	370 609
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	218 932	391 709	1 205 390	805 923	171 129	1 695 628	4 488 711
							-
Kapitał własny	-	-	-	-	-	850 395	850 395
							-
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁÓW	218 932	391 709	1 205 390	805 923	171 129	2 546 023	5 339 106
							-
Luka	230 025	118 476	405 827	327 220	260 937	(1 342 485)	-

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

Aktywa i zobowiązania Grupy sklasyfikowane na dzień 31.12.2010 rok

Pozycje bilansowe	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Aktywa/ Pasywa nieoprocentowane	Razem
Aktywa:							
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	-	44 469	-	1 051	45 520
Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy	33 904	-	93 356	147 727	284 793	243 811	803 591
Pożyczki i należności	655 500	758 948	1 841 901	1 595 743	15 875	175 886	5 043 853
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	1 609	-	-	-	-	1 609
Pozostałe	15 243	8 154	56 755	103 635	-	788 601	972 388
SUMA AKTYWÓW	704 647	768 711	1 992 012	1 891 574	300 668	1 209 349	6 866 961
Zobowiązania:							
Rezerwy techniczno –ubezpieczeniowe	-	-	-	-	-	710 096	710 096
Zobowiązania z tytułu kontraktów inwestycyjnych	311 305	696 416	1 768 840	1 494 481	-	768 572	5 039 614
Pozostałe	-	-	-	-	-	343 256	343 256
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	311 305	696 416	1 768 840	1 494 481	-	1 821 924	6 092 966
-							
Kapitał własny	-	-	-	-	-	773 995	773 995
-							
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁÓW	311 305	696 416	1 768 840	1 494 481	-	2 595 919	6 866 961
-							
Luka	393 342	72 295	223 172	397 093	300 668	(1 386 570)	-

Ryzyko walutowe

W zakresie ryzyka walutowego celem Grupy jest w ubezpieczeniach, które zawierają w sobie element ryzyka walutowego, eliminowanie go poprzez lokowanie środków w walucie w jakiej wyrażone są rezerwy.

Grupa oferuje produkty, w których składka pobierana jest w PLN, a potencjalna wysokość szkody i ilość szkód uzależniona jest od kształtowania się kursu wymiany. Wysokość i ilość wypłacanych odszkodowań może ulec zwiększeniu wobec osłabienia polskiej waluty i na odwrót. Grupa minimalizuje przedmiotowe ryzyko skracając okres ubezpieczenia i pobierając składkę od sumy ubezpieczenia przeliczanej każdorazowo na złote polskie.

W zakresie działalności inwestycyjnej ewentualne ryzyko walutowe (pożyczki w walutach obcych) jest minimalizowane poprzez zawieranie terminowych transakcje sprzedaży walut (forward) lub transakcji typu SWAP. W przypadku znaczącej zmiany pozycji walutowej, informacja taka powinna zostać przekazana do Departamentu Inwestycji, który podejmie ewentualną decyzję o zabezpieczeniu poprzez zajęcie odpowiedniej pozycji w instrumentach pochodnych.

Dodatkowo w procesie zarządzania ryzykiem monitorowane jest z częstotliwością kwartalną zaangażowanie walutowe w podziale na poszczególne rodzaje aktywów, zobowiązań i zobowiązań pozabilansowych.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto (w związku ze zmianą wartości aktywów i zobowiązań pieniężnych) oraz kapitału własnego Grupy (z tytułu zmiany wartości godziwej kontraktów terminowych typu forward) na racjonalnie możliwe wahania kursu walut przy założeniu niezmienności innych czynników. Przedstawione poniżej dane nie obejmują kompensujących się zmian dotyczących aktywów i zobowiązań wynikających z zawartych przez jednostkę zależną kontraktów inwestycyjnych.

Waluta	Wzrost/spadek kursu waluty	na dzień 31.12.2011		na dzień 31.12.2010	
		Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na kapitał własny	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na kapitał własny
EUR	+30%	123	100	610	494
CHF	+30%	-	-	5	4
RUB	+30%	(410)	(332)	(41)	(33)
USD	+ 30%	763	618	239	194
EUR	-30%	(123)	(100)	(610)	(494)
CHF	-30%	-	-	(5)	(4)
RUB	-30%	410	332	43	35
USD	-30%	(763)	(618)	(239)	(194)

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

Poniższe tabele przedstawiają zaangażowanie walutowe w podziale na poszczególne rodzaje aktywów, zobowiązań i zobowiązań pozabilansowych

Aktywa i zobowiązania Grupy sklasyfikowane na dzień 31.12.2011 rok

	PLN	EUR	CHF	RUB	USD	UAH	Inne	Razem
Aktywa:								
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	65 155	-	-	-	-	-	-	65 155
Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy	481 557	-	-	-	-	-	-	481 557
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	57 224	-	-	-	-	-	-	57 224
Pożyczki i należności	3 588 212	23 027	-	38 023	25 502	-	-	3 674 764
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe	1 046 523	1 879	-	-	442	11 562	-	1 060 406
SUMA AKTYWÓW	5 238 671	24 906	-	38 023	25 944	11 562	-	5 339 106
Zobowiązania:								
Rezerwy techniczno -ubezpieczeniowe	626 701	-	-	-	23 130	-	-	649 831
Zobowiązania finansowe	3 464 760	2 261	-	1 250	-	-	-	3 468 271
Pozostałe	370 529	33	-	47	-	-	-	370 609
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	4 461 990	2 294	-	1 297	23 130	-	-	4 488 711
Kapitał własny	850 395	-	-	-	-	-	-	850 395
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁÓW	5 312 385	2 294	-	1 297	23 130	-	-	5 339 106
ZAANGAŻOWANIE NETTO	(73 714)	22 612	-	36 726	2 814	11 562	-	-

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

Aktywa i zobowiązania Grupy sklasyfikowane na dzień 31.12.2010 rok

	PLN	EUR	CHF	RUB	USD	UAH	Inne	Razem
Aktywa:								
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	45 520	-	-	-	-	-	-	45 520
Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy	799 489	4 102	-	-	-	-	-	803 591
Pożyczki i należności	5 016 418	1 901	104	4 045	21 385	-	-	5 043 853
Leasing	1 609	-	-	-	-	-	-	1 609
Pozostałe	970 602	1 502	1	3	280	-	-	972 388
SUMA AKTYWÓW	6 833 638	7 505	105	4 048	21 665	-	-	6 866 961
Zobowiązania:								
Rezerwy techniczno -ubezpieczeniowe	690 856	-	-	-	19 240	-	-	710 096
Zobowiązania finansowe	5 035 287	4 102	104	-	121	-	-	5 039 614
Pozostałe	343 231	-	-	-	25	-	-	343 256
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	6 069 374	4 102	104	-	19 386	-	-	6 092 966
Kapitał własny	773 995	-	-	-	-	-	-	773 995
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁÓW	6 843 369	-	104	-	19 386	-	-	6 866 961
ZAANGAŻOWANIE NETTO	(9 731)	3 403	1	4 048	2 279	-	-	-

Ryzyko płynności

Celem nadrzędnym zarządzania płynnością jest minimalizowanie ryzyka utraty płynności Grupy poprzez zapewnienie zdolności do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań.

Ocena tego ryzyka to kompleksowe monitorowanie i prognozowanie przepływów pieniężnych związanych z poszczególnymi grupami ubezpieczeń, jakie prowadzi zakład, przede wszystkim w celu minimalizacji prawdopodobieństwa i rozmiarów nieprzewidywalnych wypłat.

Dla zapewnienia pożądanego poziomu płynności Grupa kształtuje strukturę aktywów (w szczególności stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych) uwzględniając strukturę zapadalności utworzonych rezerw oraz planowanych pozostałych przepływów finansowych.

W celu oceny i monitorowania ryzyka płynności wykonywane są zestawienia:

- Aktywów i zobowiązań w podziale na terminy zapadalności
- Zestawienie zmian wartości lokat i środków pieniężnych

Znacząca część aktywów finansowych Grupy są to aktywa finansowe, które można zbyć bez utraty wartości w krótkim czasie (zazwyczaj 2 dni robocze), co zabezpiecza Grupę w przypadku nagłego i znaczącego wypływu środków. W szczególności część umów lokat terminowych umożliwia zerwanie tych lokat przed terminem z utratą jedynie małej części oprocentowania.

Grupa oferuje swoim klientom innowacyjne ubezpieczenia finansowe. Klient ma możliwość odstąpienia od ubezpieczenia w trakcie trwania umowy. W takim przypadku Grupa może podjąć decyzję o sprzedaży całości bądź części aktywów zabezpieczających wypłatę z tytułu tej umowy. Wartość godziwa instrumentów finansowych podlega wahaniom rynkowym. Przepływy pieniężne uzyskane przez Grupę w przypadku zbycia aktywów przed umownymi terminami zapadalności mogą istotnie odbiegać od wartości wykazanych w zestawieniu.

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania Grupy na dzień 31 grudnia 2011 roku według terminów zapadalności:

Pozycje bilansowe	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Razem poniżej 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem powyżej	O nieokreślonej zapadalności	Aktywa/Pasywa niefinansowe	Razem
Aktywa:										
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	30 051	30 051	35 104	-	35 104	-	-	65 155
Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy	15 980	2 014	5 865	23 859	70 584	238 586	309 170	148 528	-	481 558
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	-	57 224	-	57 224	-	-	57 224
Pożyczki i należności	417 152	513 916	1 598 837	2 529 905	987 230	157 629	1 144 859	-	-	3 674 764
Pozostałe	251 648	86 111	212 280	550 039	295 795	142 487	438 282	48 674	23 411	1 060 406
SUMA AKTYWÓW	684 780	602 041	1 847 033	3 133 854	1 445 937	538 702	1 984 639	197 202	23 411	5 339 106
Zobowiązania:										
Rezerwy techniczno -ubezpieczeniowe	47 540	75 871	230 460	353 871	286 895	9 065	295 960	-	-	649 831
Zobowiązania finansowe	258 709	453 638	1 342 397	2 054 744	874 148	420 008	1 294 156	119 371	-	3 468 271
Pozostałe	163 929	77 501	76 851	318 281	28 326	475	28 801	23 527	-	370 609
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	470 178	607 010	1 649 708	2 726 896	1 189 369	429 548	1 618 917	142 898	-	4 488 711
Kapitał własny	-	-	-	-	-	-	-	-	850 395	850 395
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁÓW	470 178	607 010	1 649 708	2 726 896	1 189 369	429 548	1 618 917	142 898	850 395	5 339 106
Luka płynności	214 602	(4 969)	197 325	406 958	256 568	109 154	365 722	54 304	(826 984)	-

Wrocław, dnia 27 lutego 2012 roku

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania Grupy na dzień 31 grudnia 2010 roku według terminów zapadalności:

Pozycje bilansowe	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Razem poniżej 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 12 miesięcy	O nieokreślonej zapadalności	Aktywa/Pasywa niefinansowe	Razem
Aktywa:										
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	1 051	1 051	44 469	-	44 469	-	-	45 520
Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy	28 942	161	30 921	60 024	219 373	284 793	504 166	239 401	-	803 591
Pożyczki i należności	665 472	796 846	1 898 707	3 361 025	1 666 953	15 875	1 682 828	-	-	5 043 853
Leasing	-	1 609	-	1 609	-	-	-	-	-	1 609
Pozostałe	187 230	64 528	232 870	484 628	358 234	93 532	451 766	28 305	7 689	972 388
SUMA AKTYWÓW	881 644	863 144	2 163 549	3 908 337	2 289 029	394 200	2 683 229	267 706	7 689	6 866 961
Zobowiązania:										
Rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe	47 284	67 372	279 814	394 470	307 043	8 583	315 626	-	-	710 096
Zobowiązania finansowe	359 190	704 614	1 901 400	2 965 204	1 647 760	248 514	1 896 274	178 136	-	5 039 614
Pozostałe	114 975	54 270	107 445	276 690	66 357	69	66 426	140	-	343 256
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	521 449	826 256	2 288 659	3 636 364	2 021 160	257 166	2 278 326	178 276	-	6 092 966
Kapitał własny	-	-	-	-	-	-	-	-	773 995	773 995
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁÓW	521 449	826 256	2 288 659	3 636 364	2 021 160	257 166	2 278 326	178 276	773 995	6 866 961
Luka płynności	360 195	36 888	(125 110)	271 973	267 869	137 034	404 903	89 430	(766 306)	-

Wrocław, dnia 27 lutego 2012 roku

Poniżej przedstawiona jest analiza wiekowa zobowiązań finansowych wg umownych terminów pozostałych do wymagalności przed dyskontowaniem na dzień 31 grudnia 2011 roku:

Pozycje bilansowe	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Razem poniżej 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania finansowe:							
Instrumenty pochodne	4 721	18 978	35 521	59 220	33 957	40 436	133 613
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej*	1 846	4 107	21 499	27 452	3	203 918	231 373
Zobowiązania finansowe wyceniane w skorygowanej cenie nabycia	258 752	423 027	1331025	2012804	963 615	302 506	3 278 925
Razem niezdyktowane zobowiązania finansowe	265 319	446 112	1 388 045	2 099 476	997 575	546 860	3 643 911

* Niezdyktowane zobowiązania finansowe nie uwzględniają zobowiązań o nieokreślonej zapadalności w wysokości 119 371 tys.

Poniżej przedstawiona jest analiza wiekowa zobowiązań finansowych wg umownych terminów pozostałych do wymagalności przed dyskontowaniem na dzień 31 grudnia 2010 roku:

Pozycje bilansowe	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Razem poniżej 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania finansowe:							
Instrumenty pochodne	1 031	8 208	58 271	67 510	111 889	-	179 399
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej*	47 746	-	97 932	145 678	7 114	279 561	432 353
Zobowiązania finansowe wyceniane w skorygowanej cenie nabycia	311 933	701 756	1 815 235	2 828 924	1 609 290	-	4 438 214
Razem niezdyktowane zobowiązania finansowe	360 710	709 964	1 971 438	3 042 112	1 728 293	279 561	5 049 966

* Niezdyktowane zobowiązania finansowe nie uwzględniają zobowiązań o nieokreślonej zapadalności w wysokości 178 136 tys.

39.1.3. Ryzyko kredytowe

Grupa prowadzi politykę bezpiecznego lokowania wszystkich posiadanych środków. Oznacza to, że środki inwestowane są głównie w lokaty terminowe w bankach, dłużne papiery wartościowe Skarbu Państwa oraz obligacje komunalne. Posiadane komercyjne papiery dłużne emitowane są przez spółki powiązane z Grupą. Grupa udzieliła również pożyczek spółkom powiązanym kapitałowo (środki te stanowią w ograniczonym stopniu pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych zgodnie z limitami określonymi w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej). W przypadku inwestycji dedykowanych wypłatom premii w strukturyzowanych produktach ubezpieczeniowych Grupa dywersyfikuje lokowane środki poprzez zakup pochodnych instrumentów finansowych w kilkunastu bankach inwestycyjnych, zmniejszając tym samym ekspozycję kredytową na pojedynczych podmiotach.

W pozostałych sferach działalności ubezpieczeniowej ryzyko kredytowe występuje głównie przy windykacji należności regresowych od sprawców szkód (głównie w ubezpieczeniach finansowych). Ryzyko braku możliwości przeprowadzenia w pełni skutecznej windykacji brane jest pod uwagę i uwzględnione w kalkulacji składki ubezpieczeniowej.

W pozostałych obszarach funkcjonowania Grupy ryzyko kredytowe występuje jedynie w bardzo ograniczonym zakresie i nie ma istotnego wpływu na sytuację finansową Grupy.

W działalności lokacyjnej Grupy dokonywana jest ocena ryzyka kredytowego oparta na:

- Ocenach ratingowych przyznawanych przez agencje ratingowe takie jak: Standard & Poor's, Moody's Investors Service oraz Fitch Ratings
- Wartości kapitałów własnych, wyniku netto oraz współczynnika wypłacalności

Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące ekspozycji na ryzyko kredytowe Grupy na dzień 31 grudnia 2011 oraz 31 grudnia 2010 roku. Aktywa podzielone zostały wg ratingów spółek. Prezentowane aktywa nie są zaległe, nie nastąpiła w ich przypadku utrata wartości. Grupa nie posiada aktywów finansowych, które byłyby zaległe lub w przypadku których nastąpiłaby utrata wartości, gdyby nie to, że ich warunki zostały renegotjowane.

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

31 grudnia 2011	AA+	AA	AA-	A+	A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB	Bez ratingu	Razem
Aktywa reasekuracyjne	38	461	5 919	1 343	1 949	3 579	-	7	-	-	101	13 397
Aktywa finansowe :	-	1 263	8 422	299 194	157 017	212 369	3 133	525 300	-	2 475 149	730 579	4 412 426
<i>Instrumenty pochodne</i>	-	1 263	6 422	38 119	87 922	-	-	-	-	-	-	133 726
<i>Instrumenty kapitałowe</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	133 773	133 773
<i>Dłużne instrumenty finansowe</i>	-	-	2 000	13 914	17 867	132 407	-	-	-	53 973	96 371	316 532
<i>Depozyty</i>	-	-	-	-	51 228	62 095	3 133	525 300	-	2 367 203	487 566	3 496 525
<i>Pozostałe aktywa UFK</i>	-	-	-	247161	-	17 867	-	-	-	53 973	12 869	331 870
Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności	-	-	-	-	1 768	11	8	7 310	11 715	77 975	91 270	190 057
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	-	-	-	143	26 058	5 591	-	2 022	24	1 599	12 284	47 721
Pozostałe	-	-	-	-	1 617	-	-	4 844	-	-	669 044	675 505
Aktywa razem	38	1 724	14 341	300 680	188 409	203 683	3 141	539 483	11 739	2 500 750	1 575 118	5 339 106

31 grudnia 2010	AA	AA-	A+	A	A-	BBB	BB	Bez ratingu	Razem
Aktywa reasekuracyjne	1 296	990	5 910	473	770	-	-	-	9 439
Aktywa finansowe :	19 984	175 579	45 701	89 432	186 211	242 826	4 115 844	1 186 961	6 062 538
<i>Instrumenty pochodne</i>	19 984	117 698	31 892	-	-	-	-	-	169 574
<i>Instrumenty kapitałowe</i>	-	-	-	-	-	-	-	178 882	178 882
<i>Dłużne instrumenty finansowe</i>	-	2 045	13 809	-	74 329	78 476	-	66 114	234 773
<i>Depozyty</i>	-	-	-	60 528	111 882	164 350	3 981 644	653 003	4 971 407
<i>Pozostałe – aktywa UFK</i>	-	55 836	-	28 904	-	-	134 200	288 962	507 902
Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności	-	-	-	4 202	2 772	5 282	74 034	47 555	133 845
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	-	-	-	11 230	12 380	254	5 340	2 355	31 559
Pozostałe	-	-	-	-	-	4 052	-	625 528	629 580
Aktywa razem	21 280	176 569	51 611	105 337	202 133	252 414	4 195 218	1 862 399	6 866 961

Wrocław, dnia 27 lutego 2012 roku

Poniżej przedstawione jest maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe na dzień 31 grudnia 2011 i 31 grudnia 2010 bez uwzględnienia żadnego posiadanego zabezpieczenia ani innych elementów powodujących poprawę warunków kredytowania (w tys. PLN):

Aktywa finansowe:	31.12.2011	31.12.2010
Aktywa reasekuracyjne	13 397	9 439
Aktywa finansowe	4 412 426	6 062 538
<i>Instrumenty pochodne</i>	133 726	169 574
<i>Instrumenty kapitałowe</i>	133 773	178 882
<i>Dłużne instrumenty finansowe</i>	316 532	234 773
<i>Depozyty</i>	3 496 525	4 971 407
<i>Pozostałe aktywa UFK</i>	331 870	507 902
Należności ubezpieczeniowe i pozostałe należności	190 057	133 845
Całkowite narażenie na ryzyko kredytowe	4 615 880	6 205 822

Grupa nie posiada zabezpieczeń aktywów narażonych na ryzyko kredytowe.

Koncentracja ryzyka kredytowego

Grupa na mocy Ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej („Ustawa ubezpieczeniowa”) jest obowiązana do lokowania środków finansowych w taki sposób, aby uwzględniając rodzaj i strukturę prowadzonych ubezpieczeń osiągnąć jak największy stopień bezpieczeństwa i rentowności przy jednoczesnym zachowaniu płynności środków.

Grupa jest obowiązana posiadać aktywa spełniające warunki określone w ustawie w wysokości nie niższej niż wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ujęciu brutto. Aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są ustalone w walucie, w której są wyrażone zobowiązania z umów ubezpieczenia, z tytułu których tworzy się odpowiednie rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe. Aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są w odpowiedni sposób zróżnicowane i rozproszone tak, aby nie były one związane z jednym rodzajem aktywów lub jednym podmiotem, jak również nie były obciążone zobowiązaniami innymi niż wynikające z umów ubezpieczenia.

Aktywa finansowe stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych nie mogą przekraczać:

1) 40 % wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w papierach wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu na rynku regulowanym i jednostkach uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych;
2) 25 % wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w nieruchomościach oraz inwestycjach w certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych, dokonujących lokat wyłącznie w nieruchomości, a także pożyczkach zabezpieczonych hipotecznie, z zastrzeżeniem, że aktywa te nie mogą przekraczać:

a) 10% wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w jednej nieruchomości lub kilku nieruchomościach, które ze względu na swoje położenie powinny być uznane za jedną lokatę,

b) 5 % wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w pożyczce zabezpieczonej hipotecznie udzielonej temu samemu pożyczkobiorcy lub grupie pożyczkobiorców związanych ze sobą;

3) 10 % wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w listach zastawnych, udziałach, akcjach niedopuszczonych do publicznego obrotu na rynku regulowanym i innych papierach wartościowych o stałej lub zmiennej stopie dochodu, z zastrzeżeniem, że udział zakładu ubezpieczeń w przedsiębiorstwie, które jest emitentem tych papierów wartościowych, nie przekracza 10 % jego kapitału podstawowego;

4) 10 % wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w certyfikatach inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych zamkniętych;

5) 10 % wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w dłużnych papierach wartościowych o stałej kwocie dochodu i pożyczkach zabezpieczonych przez instytucje finansowe;

6) 5 % wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w papierach wartościowych jednego emitenta lub grupy emitentów powiązanych albo w pożyczkach jednego pożyczkobiorcy lub grupy pożyczkobiorców związanych ze sobą;

7) 5 % wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w pożyczkach, które nie są zabezpieczone hipotecznie albo przez instytucje finansowe, przy czym aktywa te nie mogą przekraczać 1 % wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w jednej pożyczce.

Spółki Grupy w trakcie okresu sprawozdawczego i na koniec okresu sprawozdawczego spełniały wymogi pokrycia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych aktywami określone w Ustawie ubezpieczeniowej. Wysokość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby spełnienia tego wymogu jest określona zgodnie z przepisami Rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i jest istotnie różna od wysokości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wykazywanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z MSSF.

Wartość aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Spółki prezentuje tabela poniżej:

	31.12.2011	31.12.2010
Rezerwy techniczno -ubezpieczeniowe	661 074	617 226
Aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	770 364	812 661
Nadwyżka aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	109 290	195 435

Wartość aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie EUROPA SA prezentuje tabela poniżej:

	31.12.2011	31.12.2010
Rezerwy techniczno -ubezpieczeniowe	2 306 459	4 745 768
Aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	2 714 456	5 099 559
Nadwyżka aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	407 997	353 791

Koncentracja w obszarze depozytów bankowych związana jest w znacznym stopniu ze sprzedaż produktów inwestycyjnych. W przypadku banków o znacznej koncentracji depozytów bankowych Grupa akceptuje ryzyko kredytowe, gdy podmioty przyjmujące depozyty posiadają satysfakcjonującą dobrą sytuację finansową oraz lokowanie środków generujące koncentrację przynosi ponadrynkową stopę zwrotu lub pozwala sprzedawać produkty inwestycyjne przynoszące dodatkowe zyski. Grupa buduje strukturę depozytów bankowych w taki sposób, aby portfel aktywów uległ dekoncentracji do wejścia w życie wymogu kapitałowego wynikającego z Dyrektywy Solwency II.

Poniżej przedstawiona jest koncentracja depozytów na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku.

Podmiot	31.12.2011	31.12.2010
A	2 367 203	3 981 644
B	181 321	593 524
C	37 017	35 049
D	62 392	64 278
E	51 228	60 528
F	462 908	19 658
G	-	2 511
H	1 826	1 713
I	3 133	12 555
J	-	144 692
K	25 078	3 060
L	83 974	39 362
Ł	13 603	12 833
M	96 831	-
N	110 011	-
Wartość depozytów	3 496 525	4 971 407

Większość depozytów bankowych na dzień 31 grudnia 2011 roku i na dzień 31 grudnia 2010 roku była ulokowana w bankach Grupy Kapitałowej GETIN Holding SA.

39.1.4. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest to ryzyko wystąpienia straty na skutek nieadekwatności lub zawodności działania procesów wewnętrznych, ludzi i systemów, lub na skutek działania czynników zewnętrznych, co obejmuje m.in.: przerwy w obsłudze, błędy, oszustwa osób trzecich, przeoczenia, opóźnienia w świadczeniu usług. Ryzyko to może się także materializować w przypadku takich nieprzewidzianych zdarzeń jak m.in.: ataki terrorystyczne, katastrofy, pandemie, kradzieże i wyłudzenia, awarie sieci telekomunikacyjnych lub informatycznych czy nieprawidłowe działanie systemów i procesów wewnętrznych. W celu minimalizacji i ograniczania ryzyka operacyjnego Spółka stosuje regulacje wewnętrzne. Każdy departament Spółki posiada swoją własną, systematycznie aktualizowaną mapę ryzyk (w tym operacyjnych), których identyfikacja, mierzenie i

kontrolowanie jest obowiązkiem właściciela danej mapy ryzyk. W procesie tym dyrektorzy departamentów Spółki (tzw. właściciele ryzyk) są wspierani przez Dyrektora ds. Ryzyka. Poza kontrolami wewnętrznymi prowadzonymi przez poszczególne jednostki organizacyjne i kontrolami funkcjonalnymi, weryfikacja zgodności działań z przepisami prowadzona jest dodatkowo przez Departament Audytu Wewnętrznego. Działania Departamentu Audytu Wewnętrznego realizowane są w oparciu o plan kontroli oraz polecenia Zarządu Spółki, do którego raportowane są ustalenia kontroli.

39.1.5. Zasady zabezpieczeń planowanych transakcji

Grupa tworzy innowacyjne produkty finansowe (produkty strukturyzowane), w których gwarantowana jest suma ubezpieczenia w przypadku dożycia, natomiast oferują one możliwość uzyskania dodatkowej premii. Charakterystyczną cechą takich ubezpieczeń jest to, iż posiadają ekspozycję na wybrane instrumenty finansowe (akcja, koszyk akcji lub indeksy giełdowe). Oferując te produkty Grupa zaciąga zobowiązanie wobec klienta, które jest zależne od zmiany podstawowego instrumentu finansowego. Celem zarządzania ryzykiem jest zabezpieczenie się Spółki przed zmianami wartości godziwej (zobowiązań wobec klientów).

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem zmian wielkości indeksów odniesienia, Grupa nabywa instrumenty finansowe odwzorowujące profil wypłaty wynikający z charakterystyki ubezpieczenia. Do zabezpieczenia najczęściej wykorzystuje się opcje kupna. Transakcje zawierane są z zagranicznymi instytucjami finansowymi. Nabywane instrumenty będą w pełni zabezpieczały wartość godziwą tej części zobowiązania finansowego lub rezerwy techniczno-ubezpieczeniowej związanej z dodatkową premią.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń. Grupa nabywa instrumenty finansowe, które pełnią funkcję zabezpieczającą. Część produktów strukturyzowanych została zaklasyfikowana do umów ubezpieczenia zgodnie z przyjętymi przez Spółkę zasadami klasyfikacji umów do odpowiedniej kategorii. Zobowiązanie z tytułu produktów strukturyzowanych zaklasyfikowanych do umów ubezpieczenia obejmujące dodatkową premię prezentowane jest w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.

Wartości nominalne instrumentów bazowych i wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych wg pierwotnych terminów wymagalności wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku:

	od 3 m-cy do 1 roku	1 - 5 lat	Razem wartości nominalne	Wartość godziwa (ujemna)	Wartość godziwa (dodatnia)
Opcje					
Zakup	2 104 342	302 487	2 406 829	-	133 726
Sprzedaż – Zobowiązania finansowe	2 102 567	302 232	2 404 799	133 613	-
Sprzedaż – Umowy ubezpieczenia	1 775	255	2 030	113	-
Razem instrumenty pochodne	-	-	-	133 726	133 726

Wartości nominalne instrumentów bazowych i wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych wg pierwotnych terminów wymagalności wg stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku:

	od 3 m-cy do 1 roku	1 - 5 lat	Razem wartości nominalne	Wartość godziwa (ujemna)	Wartość godziwa (dodatnia)
Opcje					
Zakup	319 357	2 812 954	3 132 311	-	169 574
Sprzedaż – Zobowiązania finansowe	314 167	2 767 236	3 081 403	166 818	-
Sprzedaż – Umowy ubezpieczenia	5 190	45 718	50 908	2 756	-
Razem instrumenty pochodne	-	-	-	169 574	169 574

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka posiadała następujące kontrakty zabezpieczające:

Kontrakt zabezpieczający (zakup)	Termin wymagalności	Wartość nabycia	Wartość godziwa	Wynik z wyceny
4Y Option linked to the SALSA Strategy	2012-03-27	1 605	6 006	4 401
Shark Fin with instant payoff	2012-03-30	1 870	5 802	3 932
Shark Fin with instant payoff	2012-04-27	688	1 943	1 256
4 years PLN Asian Call Option	2012-01-11	1 014	-	(1 014)
4 years PLN Call on Millennium 3 Index	2012-07-02	1 258	214	(1 045)
4 Year OTC Option linked to CROCI Alpha Pairs Sectors EUR II 6% ER Index	2012-01-25	1 046	-	(1 046)
European Call Spread - trade 12.04.2010	2012-04-13	1 078	5	(1 073)
2yr Call Spread on WIG20	2012-03-12	1 075	-	(1 075)
OTC: Average Call WIG20 Vol Target	2012-04-09	1 154	30	(1 125)
4 Year ATM European Call Option on WIG20 & HSI Index	2013-10-25	1 384	245	(1 139)
2 year PLN OTC Asia Call Option on Templeton Emerging Markets Bond Fund	2012-04-13	3 994	2 836	(1 157)
3Y PLN call Option linked to COMAC Long Short IsoVol8 ER Index	2012-08-17	1 402	211	(1 191)
3 year TrendVol Option linked to SX5T Index	2012-09-28	1 208	-	(1 208)
OTC Option linked to the Index RBS VC Emerging Opportunities Index 4 (USD) ER 10%	2015-09-08	3 899	2 656	(1 243)
OTC option linked to a volatility controlled investment into a basket o EM Bond Funds	2012-11-08	1 670	422	(1 249)
3Y PLN call Option linked to COMAC Long Short IsoVol8 ER Index	2012-07-20	1 567	227	(1 340)
4 years PLN Call on Millennium Series 3 Index	2013-05-10	1 924	581	(1 343)
3 Year PLN Autocallbale Option Linked to a Basket of Stocks	2013-01-15	1 347	-	(1 347)
OTC option linked to a volatility controlled investment into a basket o EM Bond Funds	2012-10-05	1 912	530	(1 382)
2 year PLN Call Spread on WIG20 Index	2012-05-14	1 589	160	(1 429)
2yr Call Spread on WIG20	2012-02-10	1 638	138	(1 500)
OTC Asian Call on Templeton Emerging Markets Bond Fund	2012-05-14	5 319	3 780	(1 538)
ATM European Call Option on Risk Stabilised CYD Market Neutral Plus 1 Strategy	2012-01-13	6 141	4 584	(1 556)
3y Quanto PLN Option linked to Basket of Barclays Indices	2012-06-22	2 011	326	(1 685)
ATM European Call Option on Risk Stabilised CYD Market Neutral Plus 1 Strategy (USD)	2012-03-09	3 860	2 133	(1 727)
OTC 2Y Plain Vanilla Call Spread on WIG20 Index	2012-01-13	1 757	1	(1 756)
ATM European Call Option on Risk Stabilised CYD Market Neutral Plus 1 Strategy	2012-02-10	4 139	2 369	(1 770)
4 years PLN Call on Millennium Series 3 Index	2013-03-08	2 193	391	(1 802)
4 years PLN Call on Millennium Series 3 Index	2013-04-09	2 570	638	(1 932)
OTC Option linked to the Index RBS VC Emerging Opportunities Index 4 (USD) ER 10%	2015-08-07	5 838	3 850	(1 988)
3y Quanto PLN Option linked to Basket of Barclays Indices	2012-05-25	2 293	253	(2 041)
European Call Options linked to RBS VC Aquantum Pegasus Zeus Index (QuampoTM PLN) ER 7%	2021-04-12	4 763	2 721	(2 042)
4 years PLN Call on Millennium Index	2012-04-10	2 112	-	(2 112)

Wrocław, dnia 27 lutego 2012 roku

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

4 years PLN Call on Millennium Index	2012-03-07	3 541	-	(3 541)
European Call Options linked to RBS VC Aquantum Pegasus Zeus Index (QuampoTM PLN) ER 7%	2021-07-08	8 019	4 404	(3 616)
OTC Option linked to a volatility controlled investment into a basket of funds	2015-06-08	7 495	3 244	(4 252)
European Call Options linked to RBS VC Aquantum Pegasus Zeus Index (QuampoTM PLN) ER 7%	2021-05-10	10 675	5 709	(4 966)
European Call Options linked to RBS VC Aquantum Pegasus Zeus Index (QuampoTM PLN) ER 7%	2021-09-08	16 313	10 880	(5 433)
European Call Options linked to RBS VC Aquantum Pegasus Zeus Index (QuampoTM PLN) ER 7%	2021-08-06	11 792	5 988	(5 804)
OTC Option linked to a volatility controlled investment into a basket of funds	2015-05-08	9 456	3 219	(6 237)
OTC Option linked to a volatility controlled investment into a basket of funds	2015-03-10	8 813	2 080	(6 733)
European Call Options linked to RBS VC Aquantum Pegasus Zeus Index (QuampoTM PLN) ER 7%	2021-06-08	16 800	9 912	(6 888)
OTC Option linked to a volatility controlled investment into a basket of funds	2015-04-08	11 460	3 035	(8 425)
Pozostałe	od 2012-01-13 do 2021-10-08	93 798	42 206	(51 592)
Razem		275 481	133 726	(141 755)

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa posiadała następujące kontrakty zabezpieczające:

Kontrakt zabezpieczający (zakup)	Termin wymagalności	Wartość nabycia	Wartość godziwa	Wynik z wyceny
4Y Option linked to the SALSA Strategy	2012-03-27	1 631	4 393	2 762
3-year PLN Option linked to BNP Paribas Global Agribusiness ER	2011-10-06	1 060	3 269	2 209
Cash-Settled European Option Transaction on the WIG20 Index	2011-05-11	1 711	3 693	1 982
Spanish Fly - Tranche 1	2011-12-05	2 296	3 998	1 702
2yr Call on WIG20	2011-07-14	1 437	3 078	1 642
2 Year ATM European Call Option on WIG20 Index	2011-06-05	1 590	3 107	1 516
Option on Templeton Emerging Markets Bond Fund 2 Year Option – PLN	2012-07-09	3 508	4 608	1 100
3Y PLN Asian call linked to COMAC Agriculture Index ER	2012-04-30	1 636	2 704	1 069
3 Year PLN Swap Linked to a Basket of Soft Commodity Indices	2011-06-27	7 841	750	(7 091)
3 Year PLN Swap Linked to a Basket of Soft Commodity Indices	2011-06-27	5 332	292	(5 040)
1 year PLN Call on BNP Paribas Platinum Index Series 2 EUR ER	2011-01-13	4 542	482	(4 060)
ATM European Call Option on Risk Stabilised CYD Market Neutral Plus 1 Strategy	2012-01-13	6 202	2 530	(3 672)
1 year PLN Call on BNP Paribas Platinum Index Series 2 PLN ER	2011-03-14	4 414	1 562	(2 852)
3 Year PLN Swap Linked to a Basket of Soft Commodity Indices	2011-07-29	3 403	597	(2 806)
Diversified Resources Basket Call	2011-07-07	2 793	-	(2 793)
ATM European Call Option on Risk Stabilised CYD Market Neutral Plus 1 Strategy	2012-02-10	4 190	1 402	(2 788)
1 year PLN Call on BNP Paribas Platinum Index Series 2 PLN ER	2011-02-14	4 969	2 263	(2 706)

Wrocław, dnia 27 lutego 2012 roku

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

4 years PLN Asian Call Option	2011-11-07	2 626	-	(2 626)
ATM European Call Option on Risk Stabilised CYD Market Neutral Plus 1 Strategy (USD)	2012-03-09	3 900	1 297	(2 603)
1 year PLN Call on BNP Paribas Platinum Index Series 2 PLN ER	2011-04-15	2 996	553	(2 443)
4-year PLN Asian Call Option	2011-06-26	2 424	-	(2 424)
ATM European Call Option linked to Risk Stabilised Aquantum Pegasus EL Strategy (PLN)	2011-05-13	3 459	1 042	(2 417)
ATM European Call Option on Risk Stabilised CYD Market Neutral Plus 1 Strategy	2011-11-18	3 253	897	(2 356)
4 years PLN Asian Call Option	2011-08-24	2 156	-	(2 156)
4 years PLN Call on Millennium Index	2012-03-07	3 664	1 533	(2 131)
ATM European Call Option linked to Risk Stabilised Aquantum Pegasus EL Strategy (Quampo PLN)	2011-06-10	3 043	1 265	(1 778)
3 Year PLN Swap Linked to a Basket of Soft Commodity Indices	2011-07-29	1 901	214	(1 687)
ATM European Call Option linked to Risk Stabilised Aquantum Pegasus EL Strategy (Quampo TM PLN)	2011-07-11	2 969	1 373	(1 596)
4 years PLN Asian Call Option	2011-10-03	1 571	-	(1 571)
4 years PLN Outperformer Emerging Markets vs SPX Index	2011-12-05	1 860	325	(1 535)
3 Year Asian Call linked to DBLCI-OY Agriculture ER Index	2011-02-07	1 526	-	(1 526)
2 year PLN OTC Asia Call Option on Templeton Emerging Markets Bond Fund	2012-04-13	4 025	2 688	(1 337)
3 year TrendVol Option linked to SX5T Index	2012-09-28	1 233	63	(1 171)
4 Year OTC Option linked to CROCI Alpha Pairs Sectors EUR II 6% ER Index	2012-01-25	1 046	-	(1 046)
3 Year PLN Swap Linked to a Basket of Bank Stocks	2011-08-19	1 030	-	(1 030)
3 Year PLN Swap Linked to a Basket of Bank Stocks	2011-08-19	1 014	-	(1 014)
Pozostałe	2009-10-01 do 2014-07-30	150 923	119 598	(31 325)
Razem		255 173	169 574	(85 599)

W tabeli poniżej zaprezentowano zyski lub straty na kontraktach inwestycyjnych i instrumentach odwzorowujących profil wypłaty z tych kontraktów inwestycyjnych wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku:

	Instrument zabezpieczający ryzyko	Pozycja zabezpieczana związana z zabezpieczanym ryzykiem wykazana w zobowiązaniach	Pozycja zabezpieczana związana z zabezpieczanym ryzykiem wykazana w Rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych
Zysk	-	141 181	574
Strata	(141 755)	-	-
Razem	(141 755)	141 181	574

	Instrument zabezpieczający ryzyko	Pozycja zabezpieczana związana z zabezpieczanym ryzykiem wykazana w zobowiązaniach	Pozycja zabezpieczana związana z zabezpieczanym ryzykiem wykazana w Rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych
Zysk	-	82 706	2 893
Strata	(85 599)	-	-
Razem	(85 599)	82 706	2 893

Zaprezentowane powyżej kwoty związane z zabezpieczanym ryzykiem wykazane w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych stanowią opcyjnie instrumenty pochodne wbudowane w produkt ubezpieczeniowy.

39.1.6. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

W celu wyliczenia wartości godziwej wyznaczane są przyszłe przepływy kapitałowe i odsetkowe. Przepływy te są dyskontowane stopą procentową zbudowaną jako suma stopy rynkowej z krzywej rentowności i terminu zakończenia lokaty oraz marży za ryzyko.

Wyliczenie marży na ryzyko odbywa się na podstawie średniej z notowań kontraktów CDS dla podmiotów których rating odpowiada ocenie otrzymanej przez kontrahenta, w którym Grupa ulokowała środki.

Okres dyskontowania jest wyznaczony jako różnica daty zakończenia depozytu oraz daty na którą prezentowane jest sprawozdanie.

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	Kategoria zgodnie z MSR 39	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
		31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Aktywa finansowe		4 412 426	6 062 538	4 342 404	6 066 183
Instrumenty pochodne:		133 726	169 574	133 726	169 574
- <i>Opcje</i>	WwWGpWF	133 726	169 574	133 726	169 574
Instrumenty kapitałowe:		133 773	178 882	133 773	178 882
- <i>jednostki uczestnictwa</i>	WwWGpWF	133 773	178 882	133 773	178 882
Dłużne instrumenty finansowe:		316 532	234 773	319 813	234 930
- <i>obligacje skarbowe</i>	WwWGpWF	-	22 477	-	22 477
- <i>obligacje skarbowe</i>	UdtW	65 155	45 520	65 491	45 677
- <i>obligacje skarbowe</i>	DDS	57 224	-	57 224	-
- <i>certyfikat depozytowy</i>	PiN	10 027	-	10 032	-
- <i>obligacje komercyjne</i>	PiN	107 669	62 195	109 814	62 195
- <i>certyfikaty strukturyzowane</i>	WwWGpWF	15 914	94 330	15 914	94 330
- <i>bony skarbowe*</i>	PiN	-	6 332	-	6 332
- <i>pożyczki</i>	PiN	60 543	3 919	61 338	3 919
Depozyty	PiN	3 496 525	4 971 407	3 423 222	4 974 895
Pozostałe - aktywa UFK:		331 870	507 902	331 870	507 902
- <i>depozyty</i>	WwWGpWF	53 973	134 200	53 973	134 200
- <i>certyfikaty strukturyzowane</i>	WwWGpWF	247 162	282 654	247 162	282 654
- <i>opcje</i>	WwWGpWF	-	1 625	-	1 625
- <i>środki pieniężne</i>	WwWGpWF	15 980	28 904	15 980	28 904
- <i>jednostki uczestnictwa</i>	WwWGpWF	14 755	60 519	14 755	60 519
Zobowiązania finansowe		3 468 271	5 039 614	3 377 922	5 011 706
Instrumenty pochodne:		137 124	166 893	137 124	166 893
- <i>Forward</i>	WwWGpWF	3 511	75	3 511	75
- <i>Opcje</i>	WwWGpWF	133 613	166 818	133 613	166 818
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	WwWGpWF	347 796	601 679	347 796	601 679
Zobowiązania finansowe w skorygowanej cenie nabycia	PZFwgZK	2 983 351	4 271 042	2 893 002	4 243 134

*wartość godziwa jest rzeczywistym przybliżeniem wartości bilansowej, ponieważ Grupa nabyła przedmiotowe aktywa na warunkach rynkowych

Użyte skróty:

- UdtW – Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- WwWGpWF – Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- PiN – Pożyczki i należności,
- DDS – Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- PZFwgZK – Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

Na dzień 31 grudnia 2011 roku, Grupa posiadała następujące instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej:

	31 grudnia 2011	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej oraz dostępne do sprzedaży	672 507	57 224	148 528	466 755
<i>Obligacje skarbowe</i>	57 224	57 224	-	-
<i>Certyfikaty strukturyzowane</i>	15 914	-	-	15 914
<i>Aktywa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych</i>	331 870	-	14 755	317 115
<i>Jednostki uczestnictwa</i>	133 773	-	133 773	-
<i>Instrumenty pochodne</i>	133 726	-	-	133 726
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	484 920	-	18 266	466 654
<i>Instrumenty pochodne</i>	137 124	-	3 511	133 613
<i>Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej</i>	347 796	-	14 755	333 041

Na dzień 31 grudnia 2010 roku, Grupa posiadała następujące instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej:

	31 grudnia 2010	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	973 165	22 477	239 401	711 287
<i>Obligacje skarbowe</i>	22 477	22 477	-	-
<i>Certyfikaty strukturyzowane</i>	94 330	-	-	94 330
<i>Aktywa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych</i>	507 902	-	60 519	447 383
<i>Jednostki uczestnictwa</i>	178 882	-	178 882	-
<i>Instrumenty pochodne</i>	169 574	-	-	169 574
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	768 572	-	60 594	707 978
<i>Instrumenty pochodne</i>	166 893	-	75	166 818
<i>Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej</i>	601 679	-	60 519	541 160

Hierarchię wartości godziwej tworzą następujące poziomy:

Poziom 1- ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań ,
Poziom 2 - dane wejściowe inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań w sposób bezpośredni (tj. jako ceny) lub pośrednio (tj. bazujące na cenach).

Poziom 3 - dane wejściowe do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne)

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2011 roku ani w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2010 roku, nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z/ do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

W tabeli poniżej zaprezentowano inne zmiany w zakresie instrumentów należących do poziomu 3 w okresie sprawozdawczym:

Stan na 31.12.2009	361 724
Zakupy	387 981
Instrumenty zapadłe	(8 986)
Sprzedaże	(17 958)
Przeszacowanie do wartości godziwej	(9 434)
Amortyzacja premii / dyskonta	(2 040)
Różnice kursowe	-
Stan na 31.12.2010	711 287
Zakupy	399 570
Instrumenty zapadłe	(375 930)
Przeszacowanie do wartości godziwej	(268 172)
Stan na 31.12.2011	466 755

Zmiana założeń nie spowodowała istotnej zmiany w wycenie tych instrumentów.

39.2. Ryzyko ubezpieczeniowe

Podstawowym ryzykiem ubezpieczeniowym jest ryzyko rozbieżności pomiędzy rzeczywistymi odszkodowaniami a ich planami, oszacowanymi metodami aktuarialnymi (statystycznymi), w momencie tworzenia produktu (kalkulacji składek ubezpieczeniowych) lub planów produktu na kolejne okresy rozliczeniowe (tworzeniu planów szkodowości, śmiertelności lub zachorowalności). Ponieważ plany szkodowe często odnoszą się do historii i wobec tego przewidują rozwój produktu wynikający z dotychczasowych doświadczeń, są wrażliwe na czynniki zmieniające się w czasie, takie jak:

- zmiany struktury demograficznej ubezpieczonych w umowach grupowych ubezpieczeń na życie i dotyczących zdrowia (szczególnie w przypadku grupowych umów ubezpieczenia ze składką niezależną od wieku i płci),
- zmiany śmiertelności lub zachorowalności w grupach ubezpieczeń z długim horyzontem czasowym, w trakcie trwania tych umów,
- struktura i wielkość zerwań umów ubezpieczenia przez ubezpieczonych (lapses) lub ubezpieczających (dotyczy zwłaszcza umów grupowych),
- zmiany prawne regulujące rynek ubezpieczeniowy,
- zmiany prawne regulujące inne niż rynek ubezpieczeniowy dziedziny, mające jednak wpływ na produkty ubezpieczeniowe.

Zarówno doświadczenia praktyczne jak i teoria mówią, że w dużych portfelach ubezpieczeń prawa statystyczne pozwalają z dużo mniejszym (względny) błędem niż w małych estymować przyszłe zjawiska szkodowe. Jednym ze sposobów ograniczania ryzyka szkodowego jest zatem budowa produktów o dużej liczbie ubezpieczonych ryzyk, pod warunkiem, że procedury selekcji ubezpieczeniowej (underwriting) wyeliminują ryzyko kumulacji ubezpieczeń w jednym podmiocie ubezpieczonym lub na niewielkim obszarze terytorialnym, które są potencjalną przyczyną zwiększenia realizowanej szkodowości portfela (z powodu m.in. ryzyka trudności finansowych lub bankructwa podmiotów ubezpieczonych czy ryzyka zaistnienia szkody katastroficznej).

Błędne lub nieprawidłowe założenia dla produktów, zwłaszcza dotyczące przyszłych odszkodowań, mogą doprowadzić do niedopasowania w przyszłości aktywów na pokrycie zobowiązań.

Zjawisko przestępczości ubezpieczeniowej jest obecne w większym lub mniejszym stopniu w większości produktów ubezpieczeniowych i polega na wyłudzeniu odszkodowań lub świadczeń faktycznie nienależnych, na drodze przestępstwa (np. na podstawie fałszywych dokumentów). Metodami zapobiegania skutkom tego zjawiska są m.in. działania prewencyjne podejmowane przez środowiska ubezpieczeniowe (rejstry itp.) oraz procedury zapobiegające antyselekcji portfela czy audyt wewnętrzny.

Z każdym kolejnym rokiem prowadzenia działalności ubezpieczeniowej Grupy zwiększa się rozmiar informacji statystycznej, co pozwala Grupie coraz dokładniej mierzyć i zarządzać ryzykiem ubezpieczeniowym.

Ryzyko koncentracji ubezpieczeniowej jest ograniczane poprzez dywersyfikację oferty produktowej oraz uniezależnienie zysków Grupy od jednej linii produktowej. Ponadto, ryzyko to jest rozpoznawane dzięki regularnie (comiesięcznie) sporządzanej informacji zarządczej prezentującej w szczególności wolumeny sprzedażowe i rentowność poszczególnych grup produktowych oraz realizację podstawowych parametrów (np. przypis, zmiana stanu rezerw, wynik techniczny) w porównaniu do wielkości zakładanych w planie. Regularne raportowanie do Zarządu pozwala podejmować określone decyzje zarządcze np. ograniczające sprzedaż produktów ubezpieczeniowych w danej linii produktowej lub zaostrzające kryteria underwritingowe (kryteria oceny ryzyka ubezpieczeniowego) w celu utrzymania pożądanej równowagi ekspozycji na ryzyko ubezpieczeniowe w Grupie.

Koncentracja ryzyka ubezpieczeniowego

	31.12.2011		31.12.2010	
na życie / <i>life insurance</i>	96 530	14,85%	165 706	23,34%
wypadkowe i chorobowe / <i>accident and sickness insurance</i>	18 502	2,85%	36 213	5,10%
wypadku / <i>accident</i>	20 976	3,23%	22 431	3,16%
choroby / <i>sickness</i>	20 019	3,08%	19 645	2,77%
przedmiotów w transporcie / <i>goods-in-transit</i>	82	0,01%	184	0,03%
szkód spowodowanych żywiołami / <i>fire and natural forces</i>	134 501	20,70%	75 867	10,68%
pozostałych szkód rzeczowych / <i>other damage and loss property</i>	4 546	0,70%	2 561	0,36%
odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania pojazdów lądowych / <i>motor vehicle liability arising out of the possession of land vehicles</i>	1 243	0,19%	1 379	0,19%
odpowiedzialności cywilnej ogólnej / <i>general liability</i>	788	0,12%	465	0,07%
kredytu / <i>credit</i>	177 389	27,30%	174 691	24,60%
gwarancji / <i>suretyship</i>	12 637	1,94%	5 629	0,79%
różnych ryzyk finansowych / <i>various financial risks</i>	81 583	12,55%	93 360	13,15%
ochrony prawnej	77 467	11,92%	109 306	15,39%
świadczenia pomocy / <i>assistance</i>	3 567	0,55%	2 659	0,37%
Rezerwy techniczno-ubebezpieczeniowe brutto	649 831	100,00%	710 096	100,00%

39.2.1. Ubezpieczenia na życie

Rezerwa ubezpieczeń na życie jest tworzona prospektywną metodą aktuarialną, co miesiąc dla każdej polisy indywidualnie, jako suma zdyskontowanych stopą techniczną (zwykle 2% lub 3% w zależności od rodzaju produktu, bez uwzględnienia produktów typu endowment, strukturyzowanych i UFK) przepływów z przyszłych wypłat odszkodowań, z uwzględnieniem kosztów obsługi umów i kosztów związanych z wypłatą odszkodowań i świadczeń (na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2009 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń § 42).

Rezerwa na koszty obsługi umów stanowi około 0,97% rezerwy ubezpieczeń na życie według MSSF na dzień 31 grudnia 2011 roku.

Średni koszt obsługi jednej polisy (jako parametr) jest wyliczany w rozbiciu na produkty ochronne oraz inwestycyjne, zaś dla każdego z tych typów dodatkowo w podziale na koszty dotyczące wynagrodzeń (z pominięciem kosztów wynagrodzeń Zarządu Spółki) oraz pozostałe koszty.

Poszczególne parametry miesięcznych kosztów obsługi polis wyznaczone są jako iloraz łącznego kosztu obsługi związanego z daną grupą kosztową z ostatnich 12 miesięcy, wynikającego z alokacji kosztów Spółki, oraz łącznego czasu trwania (w miesiącach) wszystkich polis związanych z tą grupą w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

Obecnie w rezerwie ubezpieczeń na życie przyjęto miesięczny koszt na miesiąc polisowy w wysokości:

	parametr miesięcznego kosztu obsługi dot. wynagrodzeń	parametr miesięcznego kosztu obsługi dot. kosztów innych niż wynagrodzenia
produkty ochronne	0,04 zł	0,03 zł
polisolokaty i struktury	0,48 zł	0,38 zł

Rezerwa na koszty związane z wypłatą odszkodowań i świadczeń w rezerwie ubezpieczeń na życie stanowi około 3,62% rezerwy ubezpieczeń na życie według MSSF na dzień 31 grudnia 2011 roku.

Rezerwa na koszty związane z wypłatą odszkodowań i świadczeń w rezerwie ubezpieczeń na życie liczona jest w rozbiu na produkty ochronne oraz inwestycyjne, zaś dla każdego z tych typów dodatkowo w podziale na koszty dotyczące wynagrodzeń (z pominięciem kosztów wynagrodzeń Zarządu Spółki) oraz pozostałe koszty. Ponadto dla produktów inwestycyjnych osobno wyznaczane są parametry związane z wypłatą odszkodowań z tytułu zgonów, a osobno z tytułu dożycia do końca okresu ubezpieczenia.

Poszczególne parametry kosztów związanych z wypłatą odszkodowań i świadczeń wyznaczane są jako iloraz łącznego kosztu związanego z wypłatą odszkodowań i świadczeń dotyczącego danej grupy kosztowej z ostatnich 12 miesięcy, wynikającego z alokacji kosztów Spółki, oraz łącznej liczby wypłaconych świadczeń z wszystkich polis związanych z tą grupą w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

Dla bieżącego okresu w rezerwie ubezpieczeń na życie przyjęto koszt wypłaty jednego odszkodowania w wysokości:

	parametr kosztów związanych z wypłatą odszkodowań i świadczeń – część dotycząca wynagrodzeń	parametr kosztów związanych z wypłatą odszkodowań i świadczeń – część dotycząca kosztów innych niż wynagrodzenia
produkty ochronne	725,11 zł	128,60 zł
polisolokaty i struktury – zgony	90,52 zł	15,24 zł
polisolokaty i struktury – dożycia	2,20 zł	1,42 zł

Parametry miesięcznych kosztów obsługi umów (dotyczących wynagrodzeń oraz kosztów innych niż wynagrodzenia) oraz kosztów związanych z wypłatą odszkodowań i świadczeń (dotyczących wynagrodzeń oraz kosztów innych niż wynagrodzenia), uwzględniane w naliczeniach rezerwy na życie, podlegają urealnianiu w przyszłych okresach czasu o stopę inflacji (wartości w skali roku):

część dotycząca wynagrodzeń	6,05%
część dotycząca kosztów innych niż wynagrodzenia	2,95%

Rezerwa ubezpieczeń na życie jest powiększona o rezerwę na pozostałe w przyszłych okresach koszty bezpośrednie i pośrednie, które nie miały dotąd odzwierciedlenia w systemie alokacji kosztów. Rezerwa ta stanowi około 23,45% rezerwy brutto ubezpieczeń na życie według MSSF na dzień 31 grudnia 2011 roku.

Analiza wrażliwości

Czynniki istotnie wpływające na rezerwę na życie to m.in. śmiertelność oraz techniczna stopa dyskonta.

Rezerwy szkodowe są podatne na zmiany wielu kluczowych założeń. Wrażliwość niektórych założeń, takich jak np. zmiany legislacyjne lub niepewność w procesie szacowania, są trudne do skwantyfikowania. Ponadto, z powodu fluktuujących

opóźnień pomiędzy zaistnieniem szkody, jej zgłoszeniem i wreszcie ostatecznym zlikwidowaniem, rezerwy szkodowe nie mogą być ustalone na dzień bilansowy z całkowitą pewnością.

W rezultacie, ostateczna wysokość zobowiązania Spółki z tytułu zaistniałych szkód będzie różna w zależności od rozwoju portfela umów, które Spółka zawarła. Różnice wynikające z aktualizacji wysokości ostatecznych zobowiązań są ujmowane w sprawozdaniach finansowych za następne lata obrotowe.

Tabela poniżej pokazuje wpływ różnych zmian w założeniach, które mieszczą się w przedziale możliwych rezultatów powiązanych z niewiadomymi dotyczącymi procesu szacowania.

	Zmiana założeń	Zmiana rezerwy w stosunku do pierwotnej	Wartość rezerwy	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na aktywa netto
bez zmiany założeń	-	-	115 032	-	-
Średnia szkoda	10,00%	4,82%	120 582	(5 549)	(4 495)
Średnia liczba szkód	10,00%	4,84%	120 605	(5 572)	(4 513)
Średni okres likwidacji szkody	15,00%	0,03%	115 066	(33)	(27)
Stopa techniczna	Zmiana do 2%	0,47%	115 573	(540)	(437)
Śmiertelność	Zmiana do 110% obecnej	4,84%	120 605	(5 572)	(4 513)
Śmiertelność	Zmiana do 90% obecnej	-4,85%	109 458	5 575	4 516

Rozwój szkodowości

W przypadku ubezpieczeń na życie niepewność kwot i okresu wypłaty odszkodowań zaistniałych do daty bilansowej ustępuje w ciągu jednego roku od tej daty.

Analiza adekwatności rezerw

W oparciu o przeprowadzone analizy oraz przewidywania Zarząd stwierdził, że rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (pomniejszone o aktywowane koszty akwizycji wraz ze spodziewanymi składkami) na dzień 31 grudnia 2011 roku zostały utworzone na poziomie wystarczającym do pokrycia zobowiązań i kosztów wynikających z umów ubezpieczeniowych zawartych do dnia 31 grudnia 2011 roku.

Przeprowadzone analizy obejmowały:

- 1) Analizę adekwatności KCR
- 2) Analizę adekwatności IBNR
- 3) Analizę adekwatności rezerwy na życie
- 4) Analizę kosztów

39.2.2. Ubezpieczenia majątkowe i osobowe

Analiza wrażliwości rezerw szkodowych

Rezerwy na bezpośrednie koszty likwidacji w zasadzie zależą liniowo od współczynnika udziału kosztów likwidacji w wypłaconych odszkodowaniach i zmiana współczynnika o x% pociąga za sobą również zmianę rezerwy o x%.

Rezerwy na odszkodowania zaszłe a niezgłoszone (IBNR) są wrażliwe na zmianę parametrów ULR („Ultimate Loss Ratio”) oraz współczynników pk (opisujących rozwój szkód w kolejnych miesiącach opóźnienia). W dniu 31 grudnia 2011 roku rezerwa IBNR dla grup: wypadkowe, chorobowe, szkód spowodowanych żywiołami, pozostałych szkód rzeczowych, kredytu, gwarancji, różnych ryzyk finansowych stanowiła 98,2% całej rezerwy IBNR Spółki, dlatego analizie wrażliwości poddano tylko te siedem grup ubezpieczeń, jako mające największy wpływ na zmiany rezerwy.

Poniższa tabela odzwierciedla zmiany rezerwy IBNR przy obniżaniu/powiększaniu parametrów ostatecznych prognozowanych współczynników szkodowości ULR (dane w tys. złotych):

Zmiana współczynnika ULR	Wartość rezerwy IBNR w stosunku do pierwotnej	Wartość rezerwy IBNR	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na aktywa netto
obniżenie o 20%	90,53%	7 646	800	648
obniżenie o 10%	95,28%	8 047	398	323
brak zmiany	100,00%	8 446	-	-
powiększenie o 10%	104,72%	8 845	(398)	(323)
powiększenie o 20%	109,47%	9 246	(800)	(648)

Poniższa tabela odzwierciedla zmiany rezerwy IBNR przy skracaniu / wydłużaniu parametrów opisujących szybkość zgłaszania się szkód pk (innych dla każdej z grup, dane w tys. złotych):

Modyfikacja struktury pk:	Wartość rezerwy IBNR w stosunku do pierwotnej	Wartość rezerwy IBNR	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na aktywa netto
skrócenie o 25%	86,09%	7 271	1 175	952
struktura niezmieniona	100,00%	8 446	-	-
wydłużenie o 25%	137,80%	11 638	(3 192)	(2 586)

Poniższa tabela odzwierciedla zmiany rezerwy IBNR przy obniżaniu/powiększaniu parametrów ostatecznych prognozowanych współczynników szkodowości ULR (dane w tys. złotych) w okresie porównywalnym:

Zmiana współczynnika ULR	Wartość rezerwy IBNR w stosunku do pierwotnej	Wartość rezerwy IBNR	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na aktywa netto
obniżenie o 20%	92,06%	7 213	622	503
obniżenie o 10%	96,03%	7 524	311	252
brak zmiany	100,00%	7 835	-	-
powiększenie o 10%	103,97%	8 146	(311)	(252)
powiększenie o 20%	107,94%	8 457	(622)	(503)

Poniższa tabela odzwierciedla zmiany rezerwy IBNR przy skracaniu / wydłużaniu parametrów opisujących szybkość zgłaszania się szkód pk (innych dla każdej z grup, dane w tys. złotych) w okresie porównywalnym:

Grupa Kapitałowa Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

Modyfikacja struktury pk:	Wartość rezerwy IBNR w stosunku do pierwotnej	Wartość rezerwy IBNR	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na aktywa netto
skrócenie o 25%	87,90%	6 887	948	768
struktura niezmieniona	100,00%	7 835	-	-
wydłużenie o 25%	126,71%	9 928	(2 093)	(1 695)

Rozwój szkodowości

Poniżej przedstawiono porównanie rzeczywistych odszkodowań z wcześniejszymi szacunkami (tzw. rozwój szkodowości).

Wykorzystanie rezerw KCR i IBNR utworzonych 2005-12-31, 2006-12-31, 2007-12-31, 2008-12-31, 2009-12-31, 2010-12-31 (wg stanu na 2011-12-31)							
Rozwój szkód w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych brutto (wg roku sprawozdawczego)							
Pierwsze daty bilansowe utworzenia rezerwy na szkody zaistniałe i niezgłoszone :	2005-12-31	2006-12-31	2007-12-31	2008-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2011-12-31
(A) Rezerwa dotycząca szkód zgłoszonych i niewypłaconych oraz szkód zaistniałych i niezgłoszonych na koniec roku/okresu sprawozdawczego	6 287	15 240	4 810	5 262	10 049	12 616	16 606
Rezerwa dotycząca szkód zaistniałych i niezgłoszonych przed pierwszą datą bilansową oraz szkód zaistniałych i zgłoszonych przed pierwszą datą bilansową oraz łączne wypłaty odszkodowań od pierwszej daty bilansowej do kolejnych dat bilansowych ze szkód zgłoszonych i niewypłaconych przed pierwszą datą bilansową oraz szkód zaistniałych i niezgłoszonych przed pierwszą datą bilansową:							
- wyliczone 1 rok później	3 185	5 143	1 887	2 146	7 767	6 296	
- wyliczone 2 lata później	3 205	4 935	1 655	2 248	7 887		
- wyliczone 3 lata później	3 175	4 867	1 736	2 446			
- wyliczone 4 lata później	3 137	4 928	1 777				
- wyliczone 5 lat później	3 198	4 981					
- wyliczone 6 lat później	3 250						
(B) Rezerwa dotycząca szkód zgłoszonych i niewypłaconych przed pierwszą datą bilansową oraz szkód zaistniałych i niezgłoszonych przed pierwszą datą bilansową oraz łączne wypłaty odszkodowań od pierwszej daty bilansowej do ostatniej rozpatrywanej daty bilansowej ze szkód zgłoszonych i niewypłaconych przed pierwszą datą bilansową oraz szkód zaistniałych i niezgłoszonych przed pierwszą datą bilansową:	3 250	4 981	1 777	2 446	7 887	6 296	-
Łączne wypłaty odszkodowań od pierwszej daty bilansowej do ostatniej rozpatrywanej daty bilansowej ze szkód zgłoszonych i niewypłaconych przed pierwszą datą bilansową oraz szkód zaistniałych i niezgłoszonych przed pierwszą datą bilansową	3 175	4 905	1 699	2 170	7 459	5 079	-
Rezerwa dotycząca szkód zgłoszonych i niewypłaconych przed pierwszą datą bilansową oraz szkód zaistniałych i niezgłoszonych przed pierwszą datą bilansową, wykazana na ostatnią rozpatrywaną datą bilansową	75	76	78	276	428	1 217	16 606
Nadwyżka rezerwy pierwotnie oszacowanej wyliczona na bieżącą datę bilansową (ang. run-off result) (A-B)	3 037	10 260	3 033	2 815	2 162	6 320	16 606
Powyższa nadwyżka jako procent rezerwy pierwotnie oszacowanej	48,31%	67,32%	63,06%	53,51%	21,51%	50,10%	100,00%

* Rezerwa na szkody zgłoszone a niewypłacone ang. Known Claim Reserve ("KCR")

** Wartość rezerwy KCR oraz IBNR nie zawiera rezerwy na koszty likwidacji szkód oraz rezerwy na skapitalizowaną wartość rent

W powyższej analizie nie ujawniono rezerw na szkody zgłoszone i niewypłacone oraz szkody zaistniałe i niezgłoszone dotyczące ubezpieczeń na życie, gdyż rezerwy te są obciążone mniejszym ryzykiem niepewności.

Uwaga. Pozycja (B) weryfikująca pozycję (A) w istocie zawiera następujące składniki: 1) wypłaty zrealizowane w okresie od pierwszej daty bilansowej do ostatniej rozpatrywanej daty bilansowej dotyczące szkód zaistniałych i niezgłoszonych przed pierwszą datą bilansową oraz dotyczące szkód zaistniałych i zgłoszonych przed pierwszą datą bilansową; 2) rezerwy na szkody zgłoszone po pierwszej dacie bilansowej i niewypłacone do ostatniej rozpatrywanej daty bilansowej (zmodyfikowane współczynnikiem dostosowującym plany do rzeczywistych wypłat, aktualnym na ostatnią rozpatrywaną datę bilansową); 3) rezerwy na szkody zaistniałe przed pierwszą datą bilansową i niezgłoszone do ostatniej rozpatrywanej daty bilansowej; 4) rezerwy na szkody zgłoszone przed pierwszą datą bilansową i niewypłacone do ostatniej rozpatrywanej daty bilansowej.

Uzgodnienie rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia z wartością rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia uwzględnioną w rozwoju szkodowości przedstawia tabela poniżej:

	31.12.2011	31.12.2010
Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	18 181	14 416
rezerwa na skapitalizowaną wartość rent	(1 166)	(1 276)
rezerwa na koszty likwidacji szkód	(409)	(524)
Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia uwzględnione w rozwoju szkodowości	16 606	12 616

Analiza adekwatności rezerw

W oparciu o przeprowadzone analizy oraz przewidywania Departament Aktuariatny Spółki stwierdził, że rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (pomniejszone o aktywowane koszty akwizycji wraz ze spodziewanymi składkami) na dzień 31 grudnia 2011 roku zostały utworzone na poziomie wystarczającym do pokrycia zobowiązań i kosztów wynikających z umów ubezpieczeniowych zawartych do dnia 31 grudnia 2011 roku.

Przeprowadzone analizy obejmowały:

- 1) Analizę adekwatności Rezerwy Składek
- 2) Analizę adekwatności Rezerwy KCR
- 3) Analizę adekwatności IBNR

1) Analiza Adekwatności Rezerwy Składek

Zgodnie z regulaminem tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Departament Aktuariatny na datę 31 grudnia 2011 roku przeprowadził analizę dotychczas stosowanych parametrów przy tworzeniu rezerwy składki. Otrzymane parametry są przystosowane do obecnego portfela, co potwierdzają wyniki testów zgodności.

Dodatkowym czynnikiem przemawiającym za dobrym poziomem rezerwy składek są niskie współczynniki kombinowane: szkodowości i kosztochłonności, według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku, które dla poszczególnych grup ubezpieczeniowych zostały pokazane w poniższej tabeli.

Grupa ubezpieczeniowa	Współczynnik szkodowości brutto
Ubezpieczenia wypadkowe	93,14%
Ubezpieczenia chorobowe	94,89%
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami	66,55%
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych	63,06%
Ubezpieczenia OC pozostałe	69,98%
Ubezpieczenia kredytu	58,69%
Gwarancje ubezpieczeniowe	63,90%
Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych	86,41%
Ubezpieczenia ochrony prawnej	91,36%
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	100,98%

2) Analiza Adekwatności Rezerw KCR

Badanie adekwatności rezerw KCR dotyczyło rezerw utworzonych w poprzednich latach, z punktu widzenia 31 grudnia 2011 roku. Testy adekwatności polegały na analizie wartości utworzonych rezerw, sum wypłaconych i odmówionych odszkodowań do daty badania oraz tej części odpowiednich rezerw, które nie zostały rozwiązane do daty badania. Na podstawie analizy stwierdzono, że badane rezerwy KCR są tworzone w sposób bezpieczny, adekwatnie do faktycznego ryzyka.

3) Analiza Adekwatności IBNR

Badanie adekwatności rezerw IBNR dotyczyło rezerw utworzonych w poprzednich latach, z punktu widzenia 31 grudnia 2011 roku. Na podstawie analizy stwierdzono, że badane rezerwy IBNR są tworzone w sposób bezpieczny, adekwatnie do faktycznego ryzyka.

40. Zarządzanie kapitałem

Grupa koncentruje się na dążeniu do zachowania stałej wypłacalności i ciągłej zdolności płatniczej.

Do kapitałów Grupa zalicza następujące pozycje:

- Kapitał akcyjny,
- Ustawowe odpisy z zysków generowanych w poprzednich latach obrotowych, a także nadwyżki z podziału zysku ponad wymagany ustawowo odpis,
- Kapitał rezerwowy związany z wahaniami szkodowości,
- Kapitał z aktualizacji wyceny,
- Kapitał rezerwowy na nabycie akcji własnych,
- Program opcji menedżerskich.

Grupa podlega zewnętrznym wymogom kapitałowym określonym w Ustawie ubezpieczeniowej. Proces zarządzania środkami własnymi wiąże się ze stałym monitorowaniem głównych parametrów wypłacalności ubezpieczycieli, tj. wartości środków własnych i stopnia pokrycia nimi marginesu wypłacalności oraz kapitału gwarancyjnego.

Spółka i Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie EUROPA SA w trakcie okresu sprawozdawczego i na koniec okresu sprawozdawczego spełniały z nadwyżką wymogi wypłacalności określone w Ustawie ubezpieczeniowej.

Środki własne i stopień pokrycia nimi marginesu wypłacalności oraz kapitału gwarancyjnego Spółki przedstawia tabela poniżej:

	31.12.2011	31.12.2010
Wielkości środków własnych	512 852	300 904
Margines wypłacalności	69 985	69 985
Minimalna wysokość kapitału gwarancyjnego	13 868	14 323
1/3 kwoty marginesu wypłacalności	23 328	23 328
Nadwyżka/niedobór środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	442 867	230 919
Kapitał gwarancyjny	23 328	23 328
Nadwyżka/niedobór środków własnych na pokrycie kapitału gwarancyjnego	489 524	277 576

Środki własne i stopień pokrycia nimi marginesu wypłacalności oraz kapitału gwarancyjnego Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie EUROPA SA przedstawia tabela poniżej:

	31.12.2011	31.12.2010
Wielkość środków własnych	460 181	318 424
Margines wypłacalności	120 525	218 060
Minimalna wysokość kapitału gwarancyjnego	13 868	14 323
1/3 kwoty marginesu wypłacalności	40 175	72 687
Nadwyżka/niedobór środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	339 656	100 364
Kapitał gwarancyjny	40 175	72 687
Nadwyżka/niedobór środków własnych na pokrycie kapitału gwarancyjnego	420 006	245 737

41. Struktura zatrudnienia

Średnioroczne zatrudnienie w etatach	2011	2010
Zarząd	5,2	5,0
Kadra kierownicza	38,14	33,82
Aktuariusze	2,00	1,5
Pozostali	195,82	149,06
Razem:	241,16	189,38

42. Informacja dodatkowa do rachunku przepływów pieniężnych

Pozostałe wpływy operacyjne	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Przychody z tytułu z tytułu opłaty za zarządzanie UFK	198 900	60 417
Wpływy z tytułu regresów i zwrotów odszkodowań	4 694	4 085
Wpływy z reasekuracji biernej	3 096	7 189
Wpływy ze sprzedaży usług	506	460
Komisarka awaryjna	2 818	3 146
Odsetki od środków pieniężnych	4 145	3 033
Zwrot podatku dochodowego	1 098	1 236
Pozostałe	1 662	5 642
Pozostałe wpływy operacyjne, razem	216 919	85 208

Pozostałe wydatki operacyjne	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Wydatki z tytułu pozyskania klientów UFK	(204 607)	(173 020)
Komisarka awaryjna	(3 013)	(3 226)
Przedpłata na nabycie udziałów	(18 638)	-
Koszty nadzoru	(3 163)	(4 992)
Pozostałe	(790)	(6 767)
Pozostałe wydatki operacyjne, razem	(230 211)	(188 005)

43. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 4 stycznia 2012 roku TU EUROPA SA nabyła 25.755.000 akcji Open Life Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie SA („Open Life”), stanowiących 51% udziału w kapitale zakładowym Spółki Open Life oraz dających 51% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy. Nabycie nastąpiło na podstawie warunkowej umowy transakcyjnej zawartej w dniu 23 września 2011 roku, w której warunkiem zawieszającym była zgoda Komisji Nadzoru Finansowego na nabycie akcji Open Life, a którą to zgodę TU EUROPA SA uzyskała w dniu 28 grudnia 2011 roku.

Cena nabycia akcji wyniosła 20 709 tys. Wartość akcji na dzień nabycia wyniosła 11 550 tys.

Nie wystąpiły inne istotne zdarzenia, które miały miejsce po dniu bilansowym, które wymagałyby ujawnienia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

44. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych (Ernst & Young Audit sp. z o.o.) wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku i dnia 31 grudnia 2010 roku w podziale na rodzaje usług:

Rodzaj usługi	01.01.2011- 31.12.2011	01.01.2010- 31.12.2010
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	184	170
Inne usługi poświadczające	116	110
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi	779	964
Razem	1 079	1 244

Wynagrodzenie prezentowane w pozycji „Pozostałe usługi” dotyczy doradztwa księgowego i aktuarnego, w tym doradztwa w roku 2010 związanego z wprowadzeniem do obrotu na GPW Akcji Serii H Spółki.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera się na 102 kolejno ponumerowanych stronach.

Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA:

Jacek Podoba	Prezes Zarządu	 (podpis)
Ewa Lipińska	Wiceprezes Zarządu	 (podpis)
Krzysztof Mędrala	Wiceprezes Zarządu	 (podpis)
Piotr Sztuba	Wiceprezes Zarządu	 (podpis)

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg:

Magdalena Chorzewska	Dyrektor Pionu Rachunkowości	 (podpis)
----------------------	---------------------------------	-------------------

Główny aktuariusz Towarzystwa Ubezpieczeń EUROPA SA:

Grzegorz Kukla	Główny Aktuariusz	 (podpis)
----------------	-------------------	-------------------